

ПУП – ПРЗ за УПИ III - 382 мест. „НОВОТО” з-ще гр. Доспат
общ. Доспат

Д О К Л А Д ЗА

ОЦЕНКА ЗА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ „РОДОПИ ЗАПАДНИ” BG 0001030 И „ЗАПАДНИ РОДОПИ” С КОД BG 0002063

(във връзка с Чл. 7 т. 4 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони ДВ бр.73 от 11.09.2007г.) в сила от 11.09.2007г.), изменена ДВ бр. 81 от 15.10.2010 год., изменена ДВ бр. 3 от 11. 01.2011 год, бр. 94/2012 г. в сила от 30.11.2012г.

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: *Руси Младенов Ахчийски гр. София*

ИЗПЪЛНИТЕЛИ:

Людмил Гочев (Удостоверение 453/30.05.2007г.)

Атанас Згуров (Удостоверение № 355/17.11.2006 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ :

ВЪВЕДЕНИЕ	5
I. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	6
1. Анотация на плана	6
1.1.Обхват на плана	6
1.2.Подробност на плана	6
1.3. Застрояване	6
1.4. Земеделско и горско стопанство.	8
1.5. Времева рамка	8
1.6. Местоположение на инвестиционното намерение спрямо защитените зони	8
2. Описание на други планове и програми , които в съчетание с настоящият план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони	9
2.1. Планове и проекти	9
2.2 Съществуваща инфраструктура	10
2.3. Предварителна оценка на въздействията	10
II. ЦЕЛЕВА ОЦЕНКА	16
3.Описание на елементите на плана, които самостоятелно или в комбинация с други планове биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи.	16
3.1.Описание на елементите на плана	16
3.2.Описание на защитените територии и зони в обхвата на плана	23
3.3.Обобщаване и оценка на въздействията върху горския фонд.	23
4.Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване при изготвянето на плана	24
4.1. Описание на защитените зони	24
4.2.Описание на типовете местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС установени в 33 Родопи Западни	27
4.3.Описание на растенията обект на опазване в зоната	28
4.4. Описание на животните предмет на опазване в зоните	33

4.5. Описание на целите на защита на Защитените зони	54
5.Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху предмета и целите на опазване на защитени зон «Родопи Запади» и «Западни Родопи.	55
5.1 Описание и анализ на въздействието на ПУП типовете природни местообитания и вдове предмет на опазване в ЗЗ «Родопи Западни» и «Западни Родопи»	56
5.1.1. Преки въздействия	56
5.1.2.Косвени въздействия	59
5.1.3. Описание и анализ на въздействието на плана върху типовете природни местообитания предмет на опазване в защитена зона „Родопи Западни”.	59
5.1.4. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху защитените растителни видове предмет на опазване в защитената зона.	60
5.1.5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху защитените животински видове предмет на опазване в защитените зони	61
5.2.Описание и анализ на въздействието на плана върху целостта на защитените зони с оглед тяхната структура, функции и природозащитни цели/загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видовете, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени по време на реализацията и експлоатацията на инвестиционното предложение.	88
5.2.1. Хабитати	89
5.2.2. Растителни видове с конзервационна значимост	90
5.2.3.Животински видове с конзервационна значимост върху които строителството и функционирането на Базата за отдих ще окажат влияние.	90
5.3.1. Химически, хидроложки и геоложки промени	97
6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на плана върху защитените зони. Определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки.	108
6.1. Предложения свързани с устройственото планиране	108
6.2. Предложения свързани с управлението на Базата за отдих	109
6.3. Предложения свързани с хабитатите	110
6.4. Предложения свързани с растителния свят	110
6.5. Предложения свързани със животинския свят	110
6.5.1. Пернатонога кукумявка	112
6.5.2.Трипръст кълвач	112
6.5.3. Осояд	113
6.5.4. Черен щъркел	113
6.5.5.Кафява мечка	113
III. ОЦЕНКА НА АЛТЕРНАТИВИТЕ	116
7.Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони включително и нулева алтернатива.	116
7.1. Оценка на алтернативите:	116

7.1.1.От социално – икономическа гледна точка	116
7.1.2. От екологична гледна точка	117
8.Картен материал с местоположението на обектите спрямо защитените зони.	119
9. Заключение за вида и степента на отрицателното въздействие съобразно критериите по чл. 22	119
9.1. Пълна характеристика на плана	119
9.2. Характеристика на други планове и програми , които в съчетание с оценявания план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.	120
9.3. Характеристика на защитените зони	131
9.4. Област на въздействие	131
9.5. Степен на въздействие върху типовете природни местообитания	132
9.6. Степен на въздействие върху местообитания и популации	132
9.7. Въздействия върху природозащитните цели и целостта на зоните	132
9.8. Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки	133
9.8.1. Атмосферен въздух	133
9.8.2. Геоложка основа	133
9.8.3. Почви	133
9. 8.4. Води	102
9. 8.5. Отпадъци	133
9.8.6. Растителен свят	134
9.8.7. Ландшафт	134
9.8.8. Животни	134
9.8.9. Наличие на алтернативни решения	134
9.8.10.Наличие на причини от първостепенен обществен интерес	135
9.8.11. Предложени компенсационни мерки	135
ОЦЕНКА НА КОМПЕСАТОРНИТЕ МЕРКИ	135
10.Наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР и предложения за компенсиращи мерки по чл. 34 от ЗБР.	135
11.Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.	136
12.Документи по чл.9 Ал.2 и 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони	136
V. ПРИЛОЖЕНИЯ:	
5.1. Скица на имота М 1: 1000	
5.2. Ситуация М 1: 10 000	
5.3. Карта на Защитена зона «Родопи Западни »	
5.4. Карта на Защитена зона «Западни Родопи »	
5.5.Идейно решение за застрояване М 1: 1000	
5.6.ПУП – ПРЗ М 1:1000	
5.7. Декларации по чл. 9 ал.1 т. 4-7	
5.8. Удостоверения на МОСВ	

ВЪВЕДЕНИЕ

Подробният устройствен план – план за регулация и застрояване за Поземлен имот N 000382 находящ се в землището на гр. Доспат – обл Смолян е изготвен на основание Заповед А - 485/ 04.11.2008г. на кмета на община Доспат във връзка с чл. 124 ал. 3 от ЗУТ.

Съгласно Директива на Съвета за оценка на въздействието на някои планове и програми върху околната среда - ОЈЛ 197, 21.07.2001г) обекта попада в регламента на чл. 6 ал.3 на Директивата за местообитанията на фауна и флора с което се поставят изисквания при наличието на територии от мрежата Натура 2000 в границите на обекта да се извърши оценка за предвиждане на последиците, рефлектиращи върху целите за опазване на съответната зона.

Настоящата оценка е извършена съгласно насоките на Европейската комисия – генерална дирекция «Околна среда» публикувани в «Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕЕС.

Настоящата оценка е структурирана по изискванията на „Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони” (В сила от 11.09.2007 г. приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г. Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007г.), изменена ДВ бр. 81 от 15.10.2010 год., изменена ДВ бр. 3 от 11. 01.2011 год, бр. 94/2012 г. в сила от 30.11.2012г като процедурата, е съвместена в процедурата по ОВОС разпоредена с решение на РИОСВ СМ – 006 – ПР/2010

При изготвяне на оценката е спазена етапността заложената в Методическото ръководство:

- ⇒ Предварителна оценка
- ⇒ Целева оценка
- ⇒ Оценка на алтернативните решения
- ⇒ Оценка на компенсаторните мерки

и съдържанието на доклада по чл. 23 ал. 2 на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми проекти и инвестиционни предложения и включващ точки от 1 до 12 , при спазване на следната последователност :

- ⇒ Описание на плана
- ⇒ Описание на основните компоненти на околната среда във връзка с целите за опазване на Натура 2000 местата засегнати от плана .
- ⇒ Установяване на въздействията и оценка на тяхната значимост.

⇒ Отчитане на резултатите от оценката

I. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА

1. Анотация на плана

Проектът за ПУП – ПРЗ служи като регламент за допустимите параметри за застрояване на територията и основа за работното проектиране.

1.1. Обхват на плана

Плана обхваща поземлен имот 000382 собственост на Руси Ахчийски учредена с Нотариален акт за покупко – продажба на недвижим имот N 026 том IV , рег. N 4702

Плана позволява създаването на :

- ⇒ 5 бунгала - за общо 28 – 30 души.
- ⇒ Водоплътна площадкова канализация
- ⇒ Паркинг за 6 автомобила
- ⇒ Зелени площи
- ⇒ Водопровод
- ⇒ Заведение за бързо хранене
- ⇒ Обслужваща инфраструктура в т.ч подземен електропровод с дълж. 400 м.

Строителството ще се осъществи върху терен с начин на трайно ползване „пасище , мера” по идентификатор за имота 23025.000382. Категорията на земята при неполивни условия е „Десета”

Плана е разработен така, че в максимална степен да се използва съществуващата инфраструктура - път и водопровод.

Заложени са параметрите на допустимото застрояване с оптимални устройствени параметри плътност, интензивност, етажност и височина на сградите при запазване на традиционните облик и колорит на съществуващите урбанизирани територии в района.

1.1. С плана са определени:

1. Общият режим на устройство на територията със съответните правила и нормативи;

2. Разположението на трансформаторния пост, транспортната схема, водоснабдяването и септичната яма за отпадъчните води.

1.2. Подробност на плана

Плана е разработен с изискуемото ниво на подробност за ПУП - ПРЗ и предвижда опазване на съседните имоти. Изготвен е в един вариант и разработва територия от 3,23 дка.

1.3. Застрояване

При реализацията на инвестиционното намерение ще бъдат осъществени:

⇒ **линейни обекти в т.ч. :**

- *водоснабдяване*

- Захранването на обекта ще се осъществи от магистралния водопровод Ф200 за с. Сърница съгласно В и К схемата. Водопроводното отклонение ще осигурява количеството, което ще се определи с работния проект за обекта. Отклонението от водопровода може да се изгради от полиетиленови тръби от което ще се развие площадковата водоснабдителна мрежа.

- *канализация*

Отвеждането на отпадните битово – фекални води ще се осъществи от площадкова канализационна мрежа изпълнена от полиетиленови или PVC тръби отвеждащи замърсения поток до водоплътна изгребна яма от където периодично ще се изпомпва и транспортира със специализиран транспорт .

- *захранващ електропровод.*

- Към настоящия момент обекта не е електроснабден. Плана предвижда полагането на около 400 м. подземен кабел.

- *транспортно – комуникационна схема :*

- Съществуващ път който преминава по десния бряг на язовира и свързва гр. Доспат със Сърница и Орлино.

За целта в границите на имота да се изгради вход /изход с ширина 10 м. съгласно Наредба N 2 /29.06.2004г. „За планиране и проектиране на комуникационно - транспортните системи в урбанизираните територии”

⇒ ***площни обекти в т.ч. :***

- *паркинг*

Съгласно нормите за проектиране базата за отдих трябва да разполага с паркинг с капацитет не по – малък от 6 клетки. Паркинга следва да бъде изпълнен с подходящ наклон към водоприемна канавка с която да се улавят и насочват към пречиствателно съоръжение повърхностните води, които се формират при интензивни валежи.

- *зелени площи*

Съгласно ПУП те ще заемат не по- малко от 60 % от площта на имота. За изграждане на зелената система на Базата за отдих следва да бъде изготвен отделен Ландшафтен проект , като неразделна част от работния проект за обекта.

⇒ ***други елементи на плана***

- *сграда за обществено ползване*

- *септична яма или пречиствателно съоръжение за замърсените битови води.*

Общите застроителни ограничения, които са въведени с ПУП са:

Таблица 1

Показател	Мярка	Количество
Територия за курортно строителство	Ок	
Максимална височина до билото на покрива	м.	10,0
Максимална етажност (Е)		2
Максимална плътност на застрояване	%	22.00
Максимална интензивност на застрояване		0.7
Допустима закроена площ	м.кв.	710
Допустима разгърната закроена площ	м.кв.	2261
Озеленена площ	%	60

1.4. Земеделско и горско стопанство.

ПУП се развива изцяло върху земеделски имот – начин на трайно ползване „Пасище – мера” от Десета категория при неполивни условия. – идентификатор 23025.000382 . Другите съседни имоти са със същия начин на ползване - 23025.000143, 23025.000381 23025.000045 23025.000329

По североизточната си граница обособения имот граничи с сервитута на яз. Доспат.

Югозападната граница се очертава от пътя Доспат – Сърница. Горите граничещи с имота се стопанисват от ДЛ Доспат и са изцяло курортни гори

1.5. Времева рамка

Данни за срока на реализация на инвестиционното намерение не се съдържат в ПУП – ПРЗ. Може да се очаква, че обекта ще се реализира за около 2 год. при следното разпределение по дейности:

- Предварителен етап - 6 месеца, със следните дейности:
  - проектиране;
  - съгласуване, получаване на разрешения ;
  - избор на доставчици и изпълнители;
  - сключване на договори за възлагане;
- Строителен етап - с продължителност 16 месеца, включващ дейности по:
  - строителство ;
  - доставка и монтаж на оборудване;
  - вертикална планировка, довършителни работи;
  - рекултивация и озеленяване;
- Заключителен етап - с продължителност 2 месеца и включва:
  - приемателни комисии;
  - получаване на разрешение за въвеждане на обекта в експлоатация.

1.6. Местоположение на инвестиционното намерение спрямо защитени зони

Територията на обекта се намира в землището на гр. Доспат - ЕКАТТЕ 23025 общ. Доспат обл. Смолян. на около 3500 м. югозападно от регулационната граница на Доспат.

Територията на обекта попада изцяло в защитени зони «Родопи Западни» и «Западни Родопи». Границата на имота тангира към чашата на яз. „Доспат” Средната кота на обекта е около 1200 м. . Най високите върхове в района около обекта са вр. „Калпака” 1440 м. вр. „ Планинец ” 1653 м.н.в. , „Подшилената бърчина” – 1513 м.н.в. и вр. „Бабино” 1596 м. н.в.

2. Описание на други планове и програми , които в съчетание с настоящият план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

Подробният устройствен план на Базата за отдих в мест. „Новото” – План за регулация и застрояване е разработен съобразно заложените приоритети в националните, регионалните и общински стратегии, планове и програми за опазване на околната среда, развитие на горския сектор и икономическо развитие на региона.

За района е извършено проучване за определяне на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на Държавно лесничество Доспат от екип инж. Добромира Димова, Д-р Станислав Лазаров, Д-р Мариус Димитров, Д-р Петър Шурулинков и инж. Тома Белев. На база Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност, изготвено от WWF - DCP са посочени отделите имащи консервационна значимост за целите на проекта.

Базата се разполага върху земеделска площ, поради което изграждането ѝ не влиза в противоречие със предмета и целите на ГВКС – Доспат.

Обекта няма отношение към действащите национални, регионални и общински планове за развитие и стратегии.

2.1. Планове и проекти

По двата бряга на язовира са процедурани единствено инвестиционни намерения с туристическа насоченост в т.ч. : бази за отдих – 38 броя, ваканционни селища – 4 броя, жилищно строителство – 4 броя, курортно строителство – 1 брой, вилна сграда – 2 броя. Общата сумарна площ на всички преотредени земи в землището на град Доспат е 143217 кв.м, т.е над 143 декара. От преотредените имоти 37 са ливади, 5 са ниви, 2 са пасища, 2 са гора, 1 е изоставено трайно насаждение.

Сумарната площ на преотредените за строителни цели в землището на гр. Доспат земи е както следва:

- ◆ ливади – 110 043 кв. м (110,043 декара)
- ◆ ниви – 7905 кв. м (7,905 дка.)
- ◆ пасища – 2515 кв. м. (2,515 декара)
- ◆ гора – 17702 кв. м. (17,702 декара)
- ◆ изоставено трайно насаждение – 5052 кв. м (5,052 декара).

Пред Експертен съвет на община Доспат са внесени за съгласуване и приети ПУП – ПРЗ на още няколко територии в района с аналогичен предмет на дейност:

- ⇒ Ваканционно селище в ПИ 050025 мест. „Чинлий”, земл. гр. Доспат
- ⇒ Жилищно строителство – ПИ 057102 м. „Каркъма” земл. гр. Доспат с площ 533 м.кв.

- ⇒ „База за отдих” ПИ 057046 мест. „Каркъма” земл. гр. Доспат с площ 423 м.кв.
- ⇒ „Ваканционно селище „ в ПИ 055032 и ПИ 056001 мест. „Добролий” земл. гр. Доспат
- ⇒ „Ваканционно селище ПИ 057106 мест. „Каркъма” земл. гр. Доспат
- ⇒ „Ваканционно селище ПИ 155002, ПИ 155003, и 155006 мест. „Хисаря” земл. гр. Доспат
- ⇒ „Ваканционно селище в ПИ 39065 мест. „Келебека” земл. гр. Доспат
- ⇒ „База за отдих” в ПИ 045329 мест. „Чинлий” земл. гр. Доспат с площ 473 м.кв.
- ⇒ Жилищно строителство – ПИ 039049 м. „Келебека” земл. гр. Доспат с площ 670 м.кв.
- ⇒ „Ваканционно селище в ПИ 041040 и 041043 мест. „Далоското” с площ 1623 м.кв. земл.гр. Доспат
- ⇒ „Каскада „Доспат” – землищата на с. Бръщен ЕКАТТЕ 06700 и с. Црънча ЕКАТТЕ 78570 - обща площ 5,86 ха.
- ⇒ База за отдих” в поземлен имот 000382, мест «Новото» идентификатор за имота 23025.000382 с обща площ 3,23 дка
- ⇒ База за отдих в ПИ184007 в м. „ Казанлий”с площ 9,839 дка
- ⇒ Жилищно застрояване в ПИ 160008, в м. „Новото” с площ 7,168 дка
- ⇒ База за отдих в в ПИ 159008 , м. „ Махалата”, с площ 6,027 дка
- ⇒ „База за отдих в в ПИ 159014, в м. „ Махалата”, с площ 2,0 дка
- ⇒ „База за отдих” в УПИИ 46024 , в местността „Чинлий” с площ 1,828 дка.
- ⇒ „База за отдих” в ПИ 23025, в местността „Хаджиосманското”, с площ 1,761 дка
- ⇒ Къщи за отдих в м. „Зелниково”, поземлен имот в УПИ VII 33047 площ 7,823 дка.
- ⇒ Вилно селище в мест.„Чинлий” върху ПИ № 23025.49.1 – 974 кв.м и ПИ № 23025.50.5 с площ 1791 кв.м

До сега много малка част от гореспоменатите имоти са застроени, като за по-голяма част от обектите сроковете по отделните процедури или реализацията на инвестиционните немерения са просрочени.

2.2. Съществуваща инфраструктура.

Района се обслужва от съществуващ път осигуряващ връзката на гр. Доспат със Сърница - Орлино. Пътят е с минимален габарит (3,5) без запечатка.

По югозападната граница на имота преминава етернитов водопровод Ф200 , от който обекта би могъл да бъде захранен с питейна вода. За имота не са осъществени канализация и електроснабдяване. Електрозахранването може да се извърши с подземен кабел 400 м. от съществуваща свободна касета на трафобудка „Хидрострой-1”

2.3. Предварителна оценка на въздействията

Потенциално реализацията на Базата за отдих при неспазване на действащата нормативна уредба може да причини известни преки и косвени въздействия върху растенията и животните и техните местообитания.

⇒ Към преките въздействия се отнасят :

- Разрушаване на местообитания;
- Влошаване здравния статус на отделни растителни и животински екземпляри;
- Физическо унищожаване на растения и животни .

⇒ Косвените въздействия имат потенциален характер и биха могли да се проявяват във влошаване качествата на месторастенията и/или местообитанията при емитиране на различни замърсители в околната среда , като и обезпокояване на видовете от шумови, светлинни и високочестотни въздействия.

Може да се приеме, че строителството и експлоатацията на обекта е възможно да окаже известни въздействия върху компонентите на околната среда

Последните формират комплекса от условия за възникване на даден тип местообитание. От своя страна съответното местообитание се заема от определена група организми намиращи се в система от сложни взаимоотношения по между си.

Така факторите на околната среда, които оказват въздействие и моделират процесите протичащи в местообитанията се класифицират най-често в следните три големи групи:

- Абиотични фактори
- Биотични фактори
- Антропогенни фактори

Абиотични фактори

Известна е почвообразуваща роля на растителността. В процеса на своето развитие растителността извлича редица минерали вещества от почвата, които с естествения отпад се връщат отново в нея под форма на по-сложни съединения. По този начин почвата се обогатява с хумусни вещества и се превръща в местообитание за различни безгръбначни видове.

Биотични фактори

Те се формират от взаимодействията между растенията, животните и микроорганизмите.

Доколкото живите организми се явяват вторични по отношение на средата евентуалните промени във отделните компоненти на средата , като атмосферен въздух, води и почви биха оказали по-малко въздействие върху растителния и животинския свят обитаващ територията на инвестиционното намерение.

Настъпващите промени в резултат на повишеното антропогенно присъствие могат да доведат до промени в числеността и видовия състав на някои от съществуващите в района животински видове.

Така например известно е, че птиците оказват положително въздействие върху гората като унищожават редица вредни насекоми . При несъразмерно увеличаване числеността на някои видове въздействието им върху екосистемите обаче бележи негативни проявления. Въздействието на част от бозайниците върху определени горски месторастения в повечето от случаите е двустранно. Така например насекомоядните видове играят определена роля в процеса на намаляване количеството на вредителите. Други видове като заека, катерицата, сляпото куче, горската мишка и т.н. при прекомерно

разрастване на популациите им могат да предизвикат съществени поражения върху горските екосистеми.

Хищниците унищожават значителен брой от различни животински видове, в т.ч. и защитени, но в същото време играят важна роля за регулиране числеността и здравния статус на растителноядните животни .

Съществена полза за функционирането на горските екосистеми принасят хищните насекоми, които унищожават голяма част от вредните безгръбначни. Измежду насекомите хищници с голяма активност се отличава червената горска мравка *Formica fufa*, която е често срещан вид в горите около обекта.

Преуплътняването на почвите от вероятен туристическия поток в близост до мравуняците определено ще повлияе негативно върху развитието на вида.

Антропогенни фактори

По предвижданията на ПУП строителство ще бъде изцяло реализирано в земеделски фонд.

По отношение на растителните и животинските видове устройването на площта ще доведе до пряко унищожаване на площи, част от които е възможно към настоящия момент да са местообитание за някои дребно размерни видове, както и прогонване на уязвими към засилено човешко присъствие животни.

Потенциално дейностите в тази територия могат да доведат до пряко унищожаване на отделни индивиди от по-бавно подвижните видове, което е свързано както със строителството , а така също и с очакваното засилване на трафика , като резултат от увеличения туристически поток след реализацията на обекта.

Определено устройството на територията довежда до завишаване на антропогенното ѝ натоварване, което и до промени в характера на текущото ѝ ползване.

В Таблица 2 е направена предварителната оценка за Въздействието на Базата за одих върху елементи от Европейската мрежа „Натура 2000”

Тук са разгледани възможните подобекти без да е извършена количествена оценка върху видовете с висока консервационна стойност, които могат да се срещнат в района около обекта .

Таблица 2

Елемент на плана	Характер на въздействието	Обект на въздействието	Продължителност на въздействието	Кумулативен ефект
Изграждане на бунгала и сграда за обществено ползване в т.ч. и временно строителство	<p>1. Физическо увреждане и / или унищожаване на част от съществуващи местообитания.</p> <p>2. Промяна в структурата на местообитанията в следствие на строителните работи</p> <p>3. Промяна в състава на животните обитаващи територията чрез прогонване на по-плахите видове</p> <p>4. Създаване на изкуствени „капани“ (дълбоки ровове, канавки стръмни откоси и др</p> <p>5. Промени в химическия състав на почвения комплекс от замърсяване с строителни отпадъци</p> <p>6. Замърсяване на въздушния басейн и влошаване средата за обитание на птиците.</p>	Местообитания; Бозайници; Безгръбначни; Земноводни и влечуги; Растителни видове	За срока на реализация на обекта – около 2 год.	Други строителни обекти на територията
Изграждане на септична яма или пречиствателно съоръжение за отпадните води	<p>1. Генериране на утайки от пречиствателното съоръжение</p> <p>2. Емитиране на замърсители в повърхностните водоприемници</p> <p>3. Риск от</p>	Местообитания; Риби; Безгръбначни; Земноводни и влечуги	За целия период на експлоатация на пречиствателното съоръжение	Твърди битови и строителни отпадъци

	замърсяване на води и почви с химически активни препарати			
Пътна инфраструктура	<p>1. Унищожаване и/или увреждане на части от местообитания, в.т.ч и от пътните банкети.</p> <p>2. Увеличаване смъртността при отделни видове.</p> <p>3. Пресичане пътеки на дивите животни и раздробяване територията на обитание.</p> <p>Възникване на ефект на фрагментация на местообитания за влечугите</p> <p>4. Обезпокояване на видовете от повишаване нивата на шум и вибрации.</p>	Местообитания; Бозайници; Птици; Безгръбначни; Земноводни и влечуги; Растителни видове	За целия период на експлоатация на обекта	Други строителни обекти на територията, отпадъци
Инфраструктурни и инженерни съоръжения	<p>1. Пряко засягане на площи от определени местообитания</p> <p>2. Внасяне на антропогенни елементи в естествения ландшафт.</p> <p>3. Обезпокояване на видовете от повишаване нивата на шум и вибрации.</p>	Местообитания; Безгръбначни; Земноводни и влечуги; Растителни видове	Негативните въздействия са с най-висока интензивност в периода на строителство. Очаквана продължителност на периода 3-4 мес. След изпълнение на рекултивационните работи са необходими още около 4 -5 год. за възстановяване на първоначалните характеристики на местообитанията	Строителни отпадъци
Туристически трафик	<p>1. Замърсяване на територии с битови отпадъци</p> <p>2. Обезпокояване и прогонване на по-плахите видове.</p>	Местообитания; Бозайници; Птици; Безгръбначни; Земноводни и	Риска е налице през целия период на съществуване на базата. С изготвянето на план за управление на 33	Преуплътняване на почвите

	<p>3. Повишена смъртност и/или травматизъм от умишлени или случайни инциденти с животни)</p> <p>4. Светлинно замърсяване и свързаното с него дезориентиране на нощно активните видове.)</p> <p>5. Повишаване риска от горски пожари.</p> <p>6. Събиране и/или увреждане на редки растителни видове.</p>	<p>влечуги; Растителни видове</p>	<p>тези рискове, биха могли да бъдат занижени.</p>	
<p>Създаване на нерегламентирани депонии на земни маси от строителството.</p>	<p>1. Директно унищожаване на площи от определени месторастения.</p> <p>2. Директно унищожаване на някои слабо подвижни видове и почвена микрофауна.</p> <p>3. Повишаване риска от площна и линейна ерозия.</p>	<p>Местообитания; Безгръбначни; Земноводни и влечуги Растителни видове</p>	<p>Рисковия период е с продължителност равна на периода на строителство.</p>	<p>Линейна и площна ерозия</p>
<p>Благоустройство и озеленяване.</p>	<p>1. Интродуциране на немесни видове.</p> <p>2. Внасяне на гостоприемници за различни видове болести по растения и животни в ЗЗ</p>	<p>Местообитания; Бозайници; Птици; Безгръбначни; Земноводни и влечуги Растителни видове</p>	<p>Очакван период около 3-4 год. след започване на строителните работи</p>	<p>Внасяне на инвазивни и рудерални видове</p>

Въз основа на обобщената оценка и отчетените вероятности за възникването на значителни негативни въздействия върху видовете и хабитатите в ЗЗ „Родопи Западни“ както и съгласно указанията в «Методическото ръководство по разпоредбите на чл. 6 на Директивите за местообитанията и птиците **Е НЕОБХОДИМО ДА СЕ ИЗГОТВИ ЦЕЛЕВА ОЦЕНКА** .

II. ЦЕЛЕВА ОЦЕНКА

3.Описание на елементите на плана, които самостоятелно или в комбинация с други планове биха могли да окажат значително въздействие върху защитена зона или нейните елементи.

3.1.Описание на елементите на плана

Съгласно ПУП площта , на обекта възлиза на 0.323 ха.

Елементите на плана включват :

- ⇒ 5 бунгала
- ⇒ Пречиствателно съоръжение (септична яма)
- ⇒ Тротоари
- ⇒ Паркинг
- ⇒ Обслужваща инфраструктура и др.

Предложения ПУП регламентира територии със статут Ок – за курорт и допълващи го дейности.

При реализацията му земята сменя предназначението си респ. променя своя екологичен статус по отношение на биоразнообразието, при което се създават допълнителна урбанизирана територия и инфраструктура които от своя страна формират условия на живот различни от естествените.

Така съществуващото местообитание – пасище – мера, която граничи със смърчова гора, се е формирало при прилагането на комплект от агротехнически мероприятия, очевидно преустановени през последните 20 год. През този период площта е имала определена норма на приходната и разходната част в баланса на органичната материя (изразяващи се в отнемане на тревна маса)

След преустановяване на активната селскостопанска дейност в района изразяваща се в силно свиване на пасищното животновъдство , естествената тревна покривка постепенно се заменя от горско дървесна растителност , която настъпва чрез естествено самовъзобновяване по семенен път от съществуващото по югозападната граница на имота възрастни смърчово насаждение.

В този случай териториите на инвестиционното намерение след реализацията му ще попаднат под пряко въздействие на засилено антропогенното присъствие в границите на площадката , както и при завишаване нормата на слънчевата радиация достигаща до земната повърхност в резултат на известно прореждане на съществуващата горскодървесна растителност.

Останалите елементи на плана – сгради , тротоари, паркинг, алеи и др са свързани с унищожаване на месторастения. При тях се създават площи с изкуствени покрития, които формират практически невъзможни за обитание условия .

Настоящият ПУП определя следните елементи на територията:

Таблица 3

Елементи на територията	Мярка		
	Площ дка.	%	Забележка
Площ за застрояване	До 0.71	до 22	по ПУП
Транспортна инфраструктура	0.11	3,41	по ПУП
Обслужваща инфраструктура	0.22	6,81	по ПУП
Зелени площи	До 1,94	до 60	по ПУП
Други площи	0.25	7,74	по ПУП
Общо:	3.23	100	

Въздействието на плана върху защитените зони се определя от спецификата на територията по елементи и заложените за тях параметри съпоставени с определените цели на зоната.

По отношение на Защитената зона, Базата за отдих засебва 0.323 ха от „Родопи Западни” – изцяло в земеделска площ с начин на трайно ползване „Пасище , мера” . Процентно площите свързани с реализацията на инвестиционното намерение се представляват както следва:

Таблица 4

Територия	33 „Родопи Западни”	
	Ха	%
Обща площ на 33	271909.215	
Обща площ на ПУП	0.323	0.00012
Площ на ПУП в Натура зоната	0.323	0.00012
Площ за застрояване	0.071	0.000026
Зелени площи	0.19	0.000070
Други площи	0.025	0.0000092

Територия	33 „Западни Родопи”	
	Ха	%
Обща площ на 33	133572.5	
Обща площ на ПУП	0.323	0.00024
Площ на ПУП в Натура зоната	0.323	0.00024
Площ за застрояване	0.071	0.000053
Зелени площи	0.19	0.00014
Други площи	0.025	0.000019

Въздействията на плана по елементи се изразяват в :

➤ **Бунгала и сграда за бързо хранене**

При изграждането на бунгалата и сградата за бързо хранене се разрушава естествения почвен слой, и съществуващата растителност под тях

Съгласно условията на ПУП засегнатите площи не могат да надвишават 0,071 ха. Нарушенията са с малък териториален обхват, висока степен на въздействие и постоянен характер. По отношение целите на Защитените зони въздействията по време на строителството са без практическо значение за опазването на консервационно значимите видове.

След въвеждането им в експлоатация ще започнат да генерират различни замърсители по пътя на водите, въздуха и отпадъците, които ако не бъдат управлявани по подходящ начин ще поставят в риск определени компоненти на околната среда в т.ч. и отделни елементи от биоразнообразието в региона.

➤ *Алеи , тротоари, паркинг*

Площните обекти в границите на ПУП с обща повърхност около 0.025 ха. Изграждането им е свързано с разрушаване на високите почвени хоризонти. Нарушенията върху компонентите на околната среда са с малък териториален обхват, висока степен на въздействие и постоянен характер. След изграждането им не емитират замърсители в околната среда. По отношение на биоразнообразието в ЗЗ са без практическо значение.

➤ *Обслужваща инфраструктура.*

- Водопровод за питейна вода - засяга площ около 0.004 ха. основно в площта на имота

- Канализация – площадковата канализация ще се заусти във водоплътна септична яма. Очаква се да се засегне площ не надвишаваща 0.0055 ха. в границите на имота.

- Захранващ електропровод – очаква се засегне площ около 0.0064 ха. в границите на площадката и около 0,02 извън имота чрез подземно положен кабел

- Пътна връзка – 0.011 ха. в границите на имота.

Линейните обекти за обслужване на База за отдых са преобладаващо в границите на имота . Изграждането на участъците извън него ще се процедира с разрешение за преминаване, като нарушенията са с малък териториален обхват, висока степен на въздействие и временен характер. В този аспект въздействието им върху биологичното разнообразие ще се изразява основно в унищожаване на рудералната растителност настанила се в сервитута на пътя и евентуално засягане на някои безгръбначни обитавачи тази територия. По отношение целите на Защитените зони е без практическо значение за опазването на консервационно значими видове.

➤ *Зелени площи.*

Земите в тези площи запазват физикохимичните си показатели за разлика от горепосочените групи. По отношение на растителните видове които ще се развиват върху тях обаче въздействията могат да бъдат по сериозни .

Пряко засегнатите от плана земеделски площи са около 0.323 ха. и представляват пасище десета категория при неполивни условия

В цялата си част тази площ ще попадне под силно въздействие, понеже променя функциите и от пасище се превръща в урбанизирана територия .

За цялата площ на ПУП , преди започване на строителството следва да се извърши промяна на предназначението на земята.

➤ *Извънселищни територии – инфраструктура*

Разглежданата територия ще се обслужва от съществуващата транспортно – комуникационна система (път преминаващ по десния бряг на яз. Доспат) . Предвижда се достъпа до площадката да се осъществи чрез новопроектиран вход /изход с шир 10 м.

Съществуващия път е без асфалтобетонна настилка , като в преобладаващата си част е в добро състояние. Проектно лимитираната скорост , позволява на определени участъци скоростта да се покачи на 35 – 40 км./ч., което не поставя сериозни заплахи пред видовете населяващи териториите контактуващи с пътното платно в т.ч. и на по-бавно подвижните.

Реализацията на обекта не поставя изисквания към обслужващата пътна мрежа. С проектът се предвижда само изграждане на пътна връзка с обслужващия път, която е в границите на имота.

Така съществуващата пътно – комуникационна система позволява известно завишените на трафика , което макар и съчетано с увеличеното човешко присъствие не поставя осезаеми рискове, по отношение на биоразнообразието.

Въпреки това съществуват потенциални проявления които могат да се обобщят в две основни посоки:

- унищожаване, нараняване и увреждане на видове
- безпокойство на видовете и влошаване качествата на средата за обитание

➤ *Неурбанизиран извън селищни територии*

Горски територии

Предвидената за устройство територия е заложена изцяло в земеделски фонд. Обекта на инвестиционното намерение контактува с други земеделски площи и не засяга горски територии по данни от идентификатора.

С преустановяването на активната селскостопанска дейност в района тук се е самонастанила горскодървесна растителност – насаждение в резултат семенно самовъзобновяване от съществуващите в контакта с имота смърчови гори.

Горско – дървесната растителност в района е квазибореална и се разделя на:

- Коренна – в това число попадат горите от смърч (*Picea abies* (L.) обикновена ела (*Abies alba* Miller) и бял бор (*Pinus sylvestris* L.).
- Производна – бяла бреза (*Betula alba*)

Проектната територия се намира при около 1200 м.н.в. На тази надморска се срещат преобладаващо мезофитни видове отнасящи се към Североприсредиземноморската растителност

В разглеждания подпояс доминиращо представителство имат чистите и смесените иглолистни насаждения.

▲ Смърча се среща в чисти и смесени насаждения . Развива се предимно върху планинско – горски тъмноцветни почви. Условиата при които растат се отличават висок коефициент на атмосферната влажност, в резултат от близостта на площадката с яз. „Доспат”.

По периферията на имота върху свежи месторастения белят бор образува смесени насаждения със смърча.

Част от тях имат вторичен произход, като са възникнали на смърчови месторастения. Формирали са се върху бедни до средно богати кафяви горски почви (B_{2-1}) .

Масовите тревни видове, които се срещат на тези надморски височини са *Festuca nigrescns* Lam, *Ranunculus montanus* Wild, *Campanula patula* L *Calamagrostis arundinacea* и др.

Като средообразуващ фактор и местообитание за основната част от видовете в целия регион горските месторастения са разгледани в по-окупнените си таксономични характеристики.

Разпределението на растителните съобщества в района около предвидения за застрояване имот е :

Таблица 5

Растителен пояс	Растителна формация	Растителна асоциация
Среднопланински подпояс	1. Обикновен смърч (<i>Picea abies</i>)	1.1. Смърч (<i>Picea abies</i>)
		1.2. Смърч и бял бор
	2. Бял бор (<i>Pinus sylvestris</i>)	2.1. Бял бор (<i>Pinus sylvestris</i>)
		2.2. Бял бор и смърч (<i>Pinus sylvestris</i> + <i>Picea abies</i>)

Класификацията на растителните съобщества в границите на имота и граничните с него терени съгласно Растително - географско райониране по Бондев – (1991г.) включват:

Формацията на обикновения смърч (*Picea abies*), която се представлява от няколко асоциации:

- Асоциация на обикновен смърч. По данни от ЛУП асоциациите на смърча включват равновъзрастни насаждения от V^{-ти} - VII^{-ми} клас – със висок бонитет - I^{-ви} – II^{-ри} и пълноти от 0,8 до 1,0 .
- Монодоминантни ценози на смърча (*Picea abies*) от разновъзрастни дървета (- III – VII клас на възраст) II^{-ри} – III^{-ти} бонитет , пълнота от 0,8 до 0,9 склопеност на короните около 90%. Почвена покривка от черна боровинка, тревни видове, мъхове и папрати.
- Асоциация обикновен смърч (*Picea abies*) + бял бор (*Pinus sylvestris*). В различни съотношения между смърча и белия бор Разновъзрастни II^{-ри} - III^{-ти} бонитет.

Формацията на белия бор (*Pineta sylvestris*) се представя от следните асоциации:

- Асоциация бял бор (*Pinus sylvestris*) – вторични гори, израснали върху площта на унищожени смърчови гори.
- Асоциация бял бор (*Pinus sylvestris*)+ обикновен смърч (*Picea abies*)

Тревните формации на сенокосните ливади в района около обекта на инвестиционното намерение са със значително площно покритие. Представени са основно от родове *Poa*, *Bromus*, *Calamagrostis*

* Земеделски земи

Около обекта са пасища ливади, повечето от които са изоставени, поради което по тях се установява твърде напреднала сукцесия в посока заемане на територията от дървесни видове.

Селското стопанство в региона е развито предимно под формата на единични натурални стопанства. Обработват се около 25 – 30 % от пригодните площи, като основните култури са картофи и фасул, ягодоплодни и малко тютюн.

Животновъдството се развива на семеен принцип. Отглеждат се кози, говеда и коне.

Реализацията на инвестиционното намерение води до несъществено намаление на земеделските земи в района . Същевременно създаването на Базата за отдих с възможности да поеме до около 25 - 30 души ще формира известни стопански стимули за обработване част застрашените от изоставяне земеделски земи в землището на др. Доспат.

* Територии за транспорт

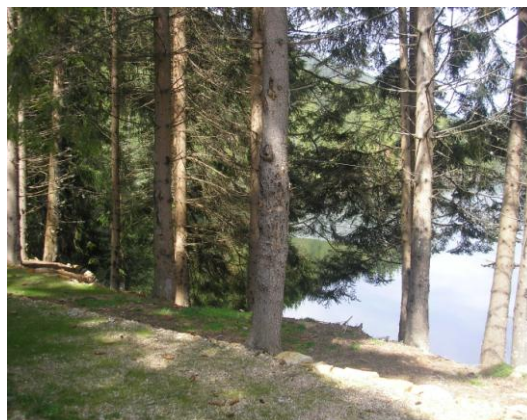
Включват част от съществуващия път за с. Сърница, към контакта с който ще се осъществи уширение към имота за осигуряване влизането в него. По отношение на растителните и животинските видове устройването на тази площ не е свързано с унищожаване на местообитания и допълнително фрагментиране на територията за дребноразмерните видове. Може да се очаква засилване факторите предизвикващи безпокойство у уязвимите към засилено човешко присъствие животни. Известното засилване на трафика при макар и малко увеличения туристически поток засилва вероятността от увеличаване на травматизъм и смъртността при по- бавноподвижните видове.

Реализацията на плана не поставя изискването за изграждане на специфични дефрагментационни съоръжения

* Водни площи.

Това е чашата на язовира, която при максимално водно ниво тангира със североизточната граница на имота. Риск за водите съществува само при изпускане на замърсени води от бунгалата и/ или масла от паркинга. При спазване условията за заустване на отпадъчните потоци от Базата за отдих , същата не следва да окаже въздействие върху качествата на яз. Доспат”. За целта във фазата на работното проектиране следва да се проектира съответната изгребна яма за битово- фекалните води .

3.2. Описание на защитените територии и зони в обхвата на плана

➤ **Защитени територии**

- Биосферен резерват „Дупката”.

Обявен със Заповед 3899 / 15.09.1975 год. на МГОПС и N 702/14.07.1982 г. на КОПС Намира се на около 15 км. Североизточно от обекта. На територията на ЗМ са се установили популации на Благородния елен, дивата свиня и кафявата мечка. Всичките те са в отлично състояние. Височинния интервал, който се заема от резервата е заключен между 600 и 1300 м. н.в. На 10 км. северно от резервата се намира вр. „Баташки снежник” (2082 м. н.в.)

- Резерват „Кастракий”

Отстои на около 15 км източно от обекта. Заема площ от 124 ха и е под контрола на РИОСВ Смолян. Опазва уникална гора от черен бор на възраст над 200 год. Обявен със Заповед на МГ през 1968 г.

- ЗМ „Слънчева поляна”

Отстои на около 8 км. северно от обекта . Красива местност за отдих и туризъм. Обявена е със Заповед N 449/25.04.1984г.

В ЗМ се забранява строителството и разработването на кариери и минно геоложката дейност. На територията на защитената местност се забранява лова. Територията се стопанисва от ДДС „Широка поляна” Има приет план за управление със Заповед РД – 165/ 09.03.2009г.

- ЗМ „Лонгурлий”

Отстои на около 9 км. северозападно от обекта. Обявена със Заповед N РД 379/03.04.2003г. Партизански лагер.

➤ **Обекти от мрежата Натура 2000**

- **Защитена зона „Родопи Западни „** тип К, Код BG0001030 обекта попада в нея

- **Защитена зона „Западни Родопи „** Код BG0002063 – обекта попада в нея на границата ѝ с яз. Доспат.

- **Защитена зона "Триград – Мурсалица „** тип J , Код BG0002113 отстои на около 13 км източно от обекта.

3.3.Обобщаване и оценка на въздействията върху горския фонд.

- ✓ Изграждането и експлоатацията на Базата за отдих няма да окаже пряко въздействие върху горския фонд. Очаква се завишаване емисиите на някои газове в резултат от нарастването на автомобилния трафик Така за въглеродния оксид и въглеродните е установено, че предизвикват затваряне на устицата и влошаване на

газовия обмен и метаболизма на горскодървесната растителност. Праговете на концентрациите предизвикващи тези въздействия обаче са многократно над тези, които биха възникнали при строителството и експлоатацията на обекта

- ✓ Засилване на ерозионните процеси в границите на площадката и около нея.
- ✓ Повишаване риска от възникването на горски пожари

4.Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване при изготвянето на плана

В тази точка са описани местообитанията и видовете предмет на опазване в защитените зони и техните биологични особености, определящи факторите на средата спрямо които растенията и животните могат да покажат по- висока чувствителност:

4.1. Описание на защитените зони

Съгласно стандартния формуляр за специални защитени зони (СЗЗ) за проектотеритории от значение за общността и за специални консервационни зони (СКЗ) обекта попада в :

..

ЗАЩИТЕНА ЗОНА РОДОПИ ЗАПАДНИ

- ❖ Тип К
- ❖ Код BG0001030
- ❖ Местоположение на центъра на ЗЗ:
  - ✓ Географска дължина -E 24°45'44"
  - ✓ Географска ширина N 41°45 ' 09"
- ❖ Площ на защитената зона 271 909,215 ха
- ❖ Надморска височина:
  - ✓ Минимална - 285м.
  - ✓ Максимална – 2167 м.
  - ✓ Средна – 1237 м.
- ❖ Административен район:
  - ✓ Район за планиране – Южен Централен - код по NUTS BG 05
  - ✓ Област – Смолян - код по NUTS BG 055
- ❖ Био-географски район – Алпийски, Континентален
- ❖ Обща характеристика на обекта

Класове Земно покритие

% Покритие

Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)..... 6
Алпийски и субалпийски тревни съобщества..... 8

<i>Друга орна земя</i>	12
<i>Широколистни листопадни гори</i>	15
<i>Иглолистни гори</i>	20
<i>Смесени гори</i>	5
<i>Изкуствени горски монокултури (насаждения на тополи, и екзотични дървета)</i>	12
<i>Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници</i>	4
<i>Други земи (включително градове, пътища, сметища, индустриални обекти)</i>	7
<i>Сухи тревни съобщества, степи</i>	4
<i>Екстензивни зърнени култури</i>	7

Общо Покритие

100

Защитената зона включва обширни иглолистни и смесени гори. Района е слабо населен. Около Триград са се формирали значими скални образувания. Към зоната са включени и някои долини със средиземноморско климатично влияние (континентално мезо-средиземноморски климат по Rivas-Martinez): реките Въча, Канина, Бистрица, Доспатска.

Това е най-голямата предложена защитена зона в България и едновременно с това ключово място за опазване на мечката. Зоната опазва значителни проценти от националното покритие, оценки А или В, за голям брой местообитания и видове и в това отношение е уникална.

Формуляра посочва, че заплахата за заоните е строителството на нови ски курорти, леглови бази в планината, ски писти и ски съоръжения. Това ще фрагментира зоната и прогони мечката и други редки видове от там. Зоната е застрашена от плановете за строеж на нови малки ВЕЦ, които разрушават крайречните местообитания, променят естествените хидрологични характеристики и вредят на ихтиофауната. При бъдещо разширяване на автомобилните пътища в зоната и строителство на нови язовири е необходимо да се вземат мерки за опазване на защитените местообитания и дефрагментацията на местообитанията на мечката и дивата коза. Необходимо е предотвратяване на интензификация на човешките дейности и присъствие в залесените части за да се запазят местообитанията на мечката. Браконьерството на мечки е сериозен проблем.

Зоната е застрашена от западане на екстензивната паша обусловила съществуването на полу-естествените сухи тревни и храстови местообитания и съответно най-добрите местообитания за видовете Testudo. Събирането на костенурки е сериозен проблем. Старите гори са застрашени от изсичане, като се посяга до малкото не докосвани досега от сечи гори. Голям проблем е засаждането на чужди горски видове. Разораването на земята преди засаждане на нови горски насаждения също е заплахата за биоразнообразието. Едновременно с това дъбовите гори са с издънков характер и са силно уязвими от деградация и изместване от други видове – необходимо е активно управление към постепенно естествено възобновяване на семенните гори.

ЗАЩИТЕНА ЗОНА ЗАПАДНИ РОДОПИ

- ❖ Тип J
- ❖ Код BG0002063

- ❖ Местоположение на центъра на ЗЗ:
  - ✓ Географска дължина -Е 24°50'23"
  - ✓ Географска ширина N 41°50' 09"
- ❖ Площ на защитената зона 133572.45 ха
- ❖ Надморска височина:
  - ✓ Минимална - 467м.
  - ✓ Максимална – 2185 м.
  - ✓ Средна – 1511 м.
- ❖ Административен район:
  - ✓ Район за планиране – Южен Централен - код по NUTS BG 05
  - ✓ Област – Смолян - код по NUTS BG 055
- ❖ Био-географски район – Алпийски
- ❖ Обща характеристика на обекта

Класове Земно покритие

	% Покритие
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води).....	1
Тресавища , блата растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища.....	0
Храстови съобщества.....	6
Сухи тревни съобщества, степи.....	2
Влажни ливади, мезофилни ливади	0
Алпийски и субалпийски тревни съобщества.....	3
Екстензивни зърнени култури.....	0
Друга орна земя	1
Широколистни листопадни гори.....	9
Иглолистни гори.....	63
Смесени гори.....	13
Изкуствени горски монокултури (насаждения на тополи, и екзотични дървета).....	1
Не горски райони култивирани с дървесна растителност	0
Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници.....	0
Други земи (включително градове, пътища, сметища, индустриални обекти).....	1
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	
Общо Покритие	100

Мястото включва по-високата западна част на Западните Родопи . Най-голяма площ заемат горите от бял бор (*Pinus silvestris*) следвани от смърча (*Picea abies*) По малки по площ са еловите (*Abies alba*) и буковите (*Fagus sylvatica*) гори. Срещат се също гори от черен бор (*Pinus nigra*) и издънкови гори от горун (*Quercus dalechampii*)

Около 10 % от територията е заета от открити пространства – пасища и ливади с преобладание на Обикновената полевица, картъл и др. тревни видове , като и храсталачни съобщества.

В рамките на защитената зона попадат 3 големи язовира , (Доспат, Широка поляна и Голям Беглик) както и множество малки торфища .

4.2. Описание на типовете местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС установени в 33 Родопи Западни

Типовете местообитания съгласно стандартния формуляр за защитена зона Родопи западни са посочени в табл. 6

Таблица 6

Код	Наименование на хабитата	% в 33
91E0	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)	13.0
92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0.5
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	0.5
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	1.0
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	0.3
4060	Алпийски и бореални ерикоидни съобщества	0.1
4070	* Храстови съобщества с <i>Pinus mugo</i>	0.01
40B0	Родопски съобщества на <i>Potentilla fruticosa</i>	0.01
9110	Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i>	10.0
9130	Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i>	10.0
9150	Термофилни букови гори (<i>Cephalanthero-Fagion</i>)	1.0
9170	Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i>	2.0
9180	* Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	0.2
91AA	Източни гори от космат дъб	0.1
91BA	Мизийски гори от обикновена ела	3.0
91CA	Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори	20.0
91D0	* Мочурни гори	0.1
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	0.1
62D0	Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества	2.0
6510	Низинни сенокосни ливади	0.1
6520	Планински сенокосни ливади	10.0
8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	0.01
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.02
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	0.02
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	0.2
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	0.1
9270	Гръцки букови гори с <i>Abies borisii-regis</i>	2.0
9410	Ацидофилни гори от <i>Picea</i> в планинския до алпийския пояс (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	25.0
9530	* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор	8.0
9560	* Ендемични гори от <i>Juniperus</i> spp.	0.01
5130	Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик	1.0
5210	Храсталаци с <i>Juniperus</i> spp.	0.01
6110	* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>	0.01
8310	Неблагоустроени пещери	0.01
6220	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	0.1

От установените местообитания фигуриращи в от Приложение I на Директивата за хабитатите най-големи територии заема хабитатът на Ацидофилните гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea* – до 25% от територията). Относително големи територии развиват Алувиалните

гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* 13 % и Планинските сенокосни ливади – до (10 %). Всички те имат високи качествени оценки и относително ниско ниво на застрашеност.

В обхвата на Базата за отдих не попадат и не се засягат хабитатите от посочените в Таблица 7 определени като обект на опазване в ЗЗ „Родопи Западни“.

От така определените месторастения с висока консервационна стойност в близост (около 400 м.) до Базата за отдих могат да се установят изоставени сенокосни ливади, които биха могли да се отнесат към

Планински сенокосни ливади - Код 6520 - PAL.CLASS.: 38.31

Богати на видове мезофилни сенокосни ливади доминирани от *Agrostis capillaris*, *Festuca rubra* agg., *Cynosurus cristatus* и развиващи се при сравнително постоянна почвена и въздушна влажност. Разпръснати са в малки площи ненадвишаващи 5 дка по десния бряг на яз. Доспат.

Видовете формиращи тревостоя включват: *Festuca rubra* agg., *F. pratensis*, *Agrostis canina*, *Trifolium repens*, *T. pratense*, *Rhinanthus angustifolius*, *Rh. rumelicus*, *Silene dioica*, *S. vulgaris*, *S. roemerii*, *Campanula glomerata*, *Salvia pratensis*, *Viola tricolor*, *Primula elatior*, и др.

Възможните въздействия върху хабитата на планинските сенокосни ливади които могат да възникнат при реализация на плана са :

- Замърсяване на територията от повишеното туристическо присъствие и нерегламентирано паркиране на автомобили. Вероятността от реализацията на тези въздействия е минимална, тъй като ливадите са частна собственост и обект на охрана от притежателите им.
- Уреждания от пожари

4.3.Описание на растенията обект на опазване в зоната

В територията заключена от границите на имота в който ще се реализира инвестиционното намерение и в региона около него се срещат следните растителни видове:

4.3.1. Дървета и храсти

- Смърч (*Picea abies*)
- Бяла ела (*Abies alba*)
- Бял бор (*Pinus sylvestris*)
- Бяла бреза (*Betula alba*)
- род върба (*p. Salix*).

Храстите и тревни формации са представени от някои мезофилни видове като:

- Обикновена леска (*Corylus avellana*),
- Малина (*Rubus ideus*).
- Обикновена шипка (*Rosa canina*)
- Червен глог (*Crataegus monogyna*)
- Черна боровинка (*Vaccinium myrtillus*)
- Червена боровинка (*Vaccinium vitis idaea*),

4.3.2. Тревните видове :

При проучването на територията във връзка с изготвянето на настоящия доклад за ОС, на площадката и около нея бяха установени:

- Планинско шапиче (*Alchemilla Monticola*)
- Балканска пищялка (*Angelica pancicii*)
- Горска пищялка (*Angelica silvestris*)
- Копитник (*Asarium europaeum*)
- Обикновен червен кантарион (*Centaureum erythraea*)
- Обикновен повет (*Clemantis vitalba*)
- Обикновен риган (*Origanum vulgare*)
- Средно наваличе (*Pyrola media*),
- Горска ягода (*Fragaria vesca*)
- Бяла чобанка (*Petasites albus*)
- Обикновена коприва (*Urtica dioica*)

По литературни данни за региона са характерни и следните видове, които според географското си представителство те се подразделят на :

⇒ *Средноевропейски видове:*

- Швейцарски бронец (*Selaginella helvetica*)
- Копитник (*Asarum europaeum*)
- Тристълбчест рожец (*Cerastium cerastioides* (L) Britton)
- Алпийска звънарка (*Hypericum alpigenum* Kit)
- Динарски вечерник (*Hesperis dinarica* beck)

⇒ *Глациални реликтни видове*

- Изоетес (*Isoetes setcea*)
- Тревиста върба (*Salix herbacea*)
- Алпийско пипериче (*Pleuropteropyrum undulatum*)
- Пирински мак (*Papaver degenii*)
- Арктична каменоломка (*Saxifraga retusa*)
- Апенински очиболец (*Potentilla pussila*)
- Дребна солданела (*Soldaneia pussila*)
- Високопланинско великденче (*Veronica beljidioides*)
- Алпийска тоция (*Tozzia alpina*)

⇒ *Палео и неоендемични видове*

- Родопска теменуга (*Viola rhodopaeum*)

В рамките на планираните дейности на Проект Родопи през 2005 год. е извършено проучване на значителна територия попадаща в 33 „Родопи

Западни” . Обследването е извършено на видово, хабитатно и ландшафтно ниво. При него е установено богато присъствие на консервационно значими видове за територията обект на проучване. Открити са балкански и български ендемити, видове включени в Закона за Биологичното разнообразие, видове от Червена книга на България (1984).

В статистически план, разпределението на установените видове по групи е както следва:

- Български ендемити – 3 вида
- Балкански ендемити – 19 вида
- Терциерни реликти – 1 вид
- Включени в Червена книга на България – 16 вида
- IUCN категория – 6 вида
- В Бернска конвенция – 2 вида
- В Закона за биологичното разнообразие – 10 вида

Във връзка с изпълнение на принцип 9 от стандарта за сертификация на Гори с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на Държавно лесничество Доспат е са установени следните видове посочени в *Приложение 1* към Националното ръководство. Проучването е извършено въз основа на Червения списък на IUCN (1997) с използвани категории “критично застрашен” и “уязвим”, Червената книга на НРБ, том I и II, Атлас на ендемичните растения в България. Посочени са както установените на територията на лесничеството видове, така и потенциални такива, които евентуално биха могли да се срещнат на територията му

Аriaceae (Сем. Сенникоцветни)

Саgum graесum (Гръцки кимион)

Биологичен тип. Многогодишно тревисто растение.

Състояние на застрашеност. Рядък вид. Балкански ендемит.

Разпространение. Предбалкана(с.Скобелево, Ловешки окръг), Средна Стара планина Средни Родопи(с. Бачково, Пловдивски окръг- местн. Червената стена, селата Триград и Турян, Смолянски окръг), Славянка

Местообитание. По сухи каменливи места на варовити терени в планините от 900 до 2500м. надм. в. Популациите са малочислени.

Размножаване. Със семена. Цъфти юни- юли, плодоноси юли- септември.

Сем. Кремови (*Liliaceae*)

Черноморска ведрица (*Fritillaria pontica*)

Биологичен тип. Многогодишно луковично растение.

Състояние на застрашеност. Рядък вид. Български субендемит.

Разпространение. За Родопите Западни и Средни

Местообитание. Из храсталаци горски поляни и тревисти места на варовити и силикатни терени от 0 до 1500 м. надм. в.

Размножаване. Предимно вегетативно но и със семена. Цъфти Март – Април, плодоноси Юни. Има добри възобновителни възможности.

Сем. Джелови (*Aquifoliaceae*)

Джел (*Ilex aquifolium*)

Биологичен тип. Храст или ниско дърво.

Състояние на застрашеност. Рядък вид.

Разпространение. За Родопите западна и Средна част

Местообитание. На сенчести места върху влажни и плодородни почви. Участва главно като подлес в Буковите гори. Популациите му са малочислени.
Размножаване. Със семена. Цъфти Май - Юни , плодоноси Юли - Август. Възобновява се трудно .

Сем. Плаунови (*Lycopodiaceae*)

Сплескан плаун (ликоподиум) (*Lycopodium complanatum*)

Биологичен тип. Многогодишно тревисто растение.

Състояние на застрашеност. Рядък вид.

Разпространение. Западни Родопи, - доспатска планина - около с. Сърница.

Местообитание. По силикатни скали в смърчово – бялборови гори към 1400 м.

Размножаване. Вегетативно, безполово (със спори) и полово . Има добри възобновителни възможности.

Сем. Лютикови (*Ranunculaceae*)

Обикновена кандилка (*Aquilegia vulgaris*)

Биологичен тип. Многогодишно тревисто растение .

Състояние на застрашеност. Рядък вид.

Разпространение. Средни Западни Родопи .

Местообитание. В гори храсталаци и тревисти съобщества в дъбовия и буковия пояс – от 500 до 1500 м. надм. в.

Размножаване. Със семена. Цъфти Май – Юни, плодоноси Юли- Септември. Има добри възобновителни възможности.

Сем. Живеничеви (*Scrophulariaceae*)

Родопска горска майка (*Latharea rhodopensis*)

Биологичен тип. Многогодишно тревисто растение

Състояние на застрашеност. Рядък вид. Български ендемит

Разпространение. За Родопите – Средна и Западна част – Пещера, Пазаржишки окръг Средна част – Кричим, с. Добростан , Бачково, Нареченски бани, Смилян, Мугла

Местообитание. Из влажните гори и храсталаци върху канелени и кафяви горски почви от 150 до 2000 м.н.в.. паразитира върху корените на леската, елшата, бука, смърча

Размножаване. Със семена. Цъфти Март - Април , плодоноси Юни – Юли.

Сем. Дилянкovi (*Valerianaceae*)

Планинска дилянка (*Valeriana montana*)

Биологичен тип. Многогодишно тревисто растение

Състояние на застрашеност. Рядък вид.

Разпространение. Западни и Средни Родопи

Местообитание. По пясъчливи и каменисти места по влажни места в букови и иглолистни гори от 600 до 1800 м. надм. в. Среща се с ограничено участие .

Размножаване. Със семена. Цъфти Май - Юни, плодоноси Юли - Август. Възобновява се трудно.

(*Ariaceae*) Сем. Сенникоцветни

***Seseli rhodopaeum* Родопски скален копър)**

Биологичен тип: Многогодишно тревисто растение.

Състояние на застрашеност: Рядък вид. Български ендемит.

Разпространение: Западни и Средни Родопи, Североизточна България(Дервентски пролом), Източен Предбалкан (Великотърновско).

Местообитание: .По скалисти тераси и пукнатини, тревисти места, еродирани петна край шосета предимно на варовик и хумусно- карбонатни и кафяви горски почви(от 200 до 1200м. надм. в.). Популациите имат мозаична структура. Индивидите са разпръснати на сравнително голямо разстояние един от друг.
Размножаване: Със семена. Цъфти юли- септември, плодоноси септември- октомври.

Dipsacaceae (Сем. Лугачкови)

***Scabiosa rhodopensis* (Родопска самогризка)**

Биологичен тип. Многогодишно тревисто растение.

Състояние на застрашеност. Рядък вид. Балкански ендемит.

Разпространение. Средни Родопи(с. Триград, Смолянски окръг, и местн. Червената стена над Бачковския манастир).

Местообитание. Върху варовити скали и каменисти терени с плитка хумусно-карбонатна почва в буковия и иглолистния пояс(от 1000 до 1500 м. надм. в.) в отворени калцифилни тревни ценози.

Размножаване. Със семена. Цъфти май- юни, плодоноси юли- август.

Gesneriaceae (Сем. Геснериеви)

***Haberlea rhodopensis* (Родопски силивряк)**

Биологичен тип: Многогодишно тревисто растение.

Състояние на застрашеност. Рядък вид. Балкански ендемит. Терциелен реликт.

Разпространение: Предбалкана, Средна Стара планина, Тракийската низина, Средни Родопи - по р. Чаирска, при селата Лилково, Устина и Бачково, Чепеларе, Смолян, с. Триград, Източни Родопи

Местообитание: По силикатни и варовити скални терени, най- вече по пукнатини на скални разкрития предимно на засенчени места с висока въздушна влага в дъбовия и буковия пояс(от 250 до 1400м. надм. в.). Популациите са с добра численост.

Размножаване: Вегетативно и със семена. Цъфти май- юли, плодоноси юли-август. Има голяма семенна продукция, но се възобновява главно вегетативно.

Сем. Пиренови (*Ericaceae*)

Мечо грозде (диви черешки) (*Arctostaphylos uva-ursi*)

Биологичен тип. Вечнозелено храстче с пълзящи стебла.

Състояние на застрашеност. Рядък вид.

Разпространение. За Родопите западна и средна част.

Местообитание. По сухи каменливи и скални поляни, разредени иглолистни гори между 1300 и 2500 м. надм. в.

Размножаване. Със семена и вегетативно . Цъфти Юни – Юли , плодоноси Август. Има добри възобновителни възможности.

При огледа на площадката не бяха установени техни представители, както и представители на консервационно значимите видове, посочени в стандартния формуляр на ЗЗ „Родопи - Западни”.

От характерните за защитената зона видове по данни на литературни източници най- близко до обекта са установени следните находища:

- Гръцки кимион (*Carum graecum*) – Триград .
- Костова тлъстига (*Sedum kostovii*) - яз.Батак, с. Борино
- Родопска самогризка (*Scabiosa rhodopensis*) - с. Триград

- Родопски силивряк (*Haberlea rhodopensis*) - с. Триград.
- Пирински чай (*Sideritis scardica*) - рида Мурсалица
- Персийска морина (*Morina persica*) - Триград
- Мечешко око (*Cortusa matthioli*) - Триград.

Видно е, че всички посочени по – горе находища се намират на значително разстояние от коментирания обект – над 5 километра.

Отчитайки малката площ на инвестиционното предложение и характера му – изграждане на 5 бунгала с номинален общ капацитет до 30 души не следва да възникнат значими преки или косвени неблагоприятни въздействия върху защитените растения в зоните.

Строителството на отделните подобекти на площадката е свързано с пряко унищожаване на почвения и подпочвения слой на терен, ненадвишаващ 0,13 ха. Факторът е с ниска степен на риск, поради малката им площ и липсата на конзервационно значими видове върху нея. Естествената тревна растителност в границите на ПУП не формира местообитания на конзервационно значимите животински видове. Тази територия може да се разглежда само като ресурсен източник за някой от тях.

4.4. Описание на животните предмет на опазване в зоната

Релефа на територията в защитената зона може да бъде охарактеризиран като сложен ридов релеф, прорязан от речни долини, съчетан с благоприятни климатични условия, което е предпоставка за възникване на подходящи местообитания за многобройни животински видове.

Разнообразието на насаждения в района определя благоприятна за развитието на подлеса структура на сколпа, която от своя страна предоставя добра хранителна среда за редица птици и бозайници.

По типология животинските видове обитаващи Западнородопската област са с преобладаване на средноевропейските представители с алпийски произход и някои преходно средиземноморски видове. Алпийските животински видове населяват планинския и високопланински пояс на областта, а преходно средиземноморските обитават ниския пояс на прехода със съседните низинни земи и в обсега на закътаните по-топли места.

Посочените по-долу видовете са включени в Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС и Приложение II на Дир. 92/43/ЕЕС обект на защита в ЗЗ „Родопи Западни”

Съгласно биогеографското разделение на България района на гр. Доспат в който се намира обекта на настоящото инвестиционно намерение принадлежи към Рило-Родопския район. Характеризира се със значително представителство на борео-алпийските видове.

4.4.1. Безгръбначни

При извършеното проучване на площадката на инвестиционното намерение във връзка с изготвянето на настоящия доклад за ОС бяха открити част от видовете, които потенциално могат да обитават тази територия.

Близостта на обекта с чашата на яз. Доспат и съчетанието ѝ с високопланински ливади създават привлекателни условия за представителите на Разред Odonata (Водни кончета).

По поляните и ливадите около обекта съществуват благоприятни условия за видовете принадлежащи към разредите Orthoptera (Правокрили) и Neuroptera (Мрежокрили)

В горските насаждения около обекта се срещат видове разред Coleoptera (Твърдокрили) по – голяма част от които са горски вредители.

Като целеви видове посочени в стандартния формуляр за ЗЗ „Родопи Западни” фигурират тези посочени в Табл. 7

Таблица 7

N	Код	Вид	Категория в ЧКБ
1	2	3	4
1	1093	Ручеен рак (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Типичен
2	1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	Рядък
3	4053	Обикновен паракалоптенус (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	R
4	4052	Одонтоподизма (<i>Odontopodisma rubripes</i>)	Много рядък
5	4046	Кордулегастер (<i>Cordulegaster heros</i>)	Рядък
6	4032	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	Много рядък
7	1074	Торбогнездница (<i>Eriogaster catax</i>)	Рядък
8	1065	Еуфидриас (<i>Euphydryas aurinia</i>)	Рядък
9	1078	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Рядък
10	4042	Полиоматус (<i>Polyommatus eroides</i>)	Рядък
11	1088	Голям дъбов сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	Рядък
12	1084	Бръмбър отшелник (<i>Osmoderma eremita</i>)	Рядък
13	1087	Алпийска розалиа (<i>Rosalia alpina</i>)	Рядък
14	1089	Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	Рядък
15	1083	Еленов рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	Рядък

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)

Клас - (*Malacostraca*)

Разред – (*Decapoda*)

Семейство – (*Astacidae*)

Вид – Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)

Сред най-пълното във фаунистично отношение проучване на К. Булгурков „Систематика, биология и зоогеографско разпространение на сладководните раци от сем. Astacidae и Potamonidae в България (1961). Най-близко находище на вида е в река Сърнена, Караджа дере и нейни притоци.

Бисерна мида (*Unio crassus*)

Клас - Миди – (*Bivalvia*)

Разред – Сладководни миди - (*Unionida*)

Семейство – (*Unionidae*)

Вид – Бисерна мида (*Unio crassus*)

Обитава дълбоки богати на кислород чисти течащи водоеми с пясъчно дъно. Ларвите на мекотелите са глохидии, които паразитират по хрилете на рибите. Предпочитат хладни води 15 -25⁰ C

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Правокрили - (*Orthoptera*)

Семейство – Катантопиди (*Catantopidae*)

Вид – Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)

Среща се на слънчеви и припечни каменисти места, сухи, припечни, добре огряни поляни и открити пространства, най-често върху варовити терени и

припечни места с бедна растителност в периода юли – октомври вкл.

Одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Правокрили - (*Orthoptera*)

Семейство – Катантопиди (*Catantopidae*)

Вид – Одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*)

Одонтоподизма е правокрило насекомо - много рядък вид. Свързан е с млади сечища, къпинаци и високи треви. Установяван до 760 м.н.в.

Кордулегастер (*Cordulegaster heros*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Водни кончета (*Odonata*)

Семейство – Кордулегастриди (*Cordulegastridae*)

Вид – Кордулегастер (*Cordulegaster heros*)

Вид водно конче –балкански ендемит, намиран и в Западни Родопи. Лети юни – август. Среща се около малките реки.

Dioszeghyana schmidtii

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Пеперуди - (*Lepidoptera*)

Семейство – Noctiluidea

Вид – *Dioszeghyana schmidtii*

Нощна пеперуда, която обитава зоната на дъбовите гори.

Торбогнездница (*Eriogaster catax*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Пеперуди - (*Lepidoptera*)

Семейство – Лазеокампиди (*Lasiocampidae*)

Вид – Торбогнездница (*Eriogaster catax*)

Торбогнездницата е малка нощна пеперуда от сем. *Lasiocampidae*. Лети през март и април. Снаса яйцата си по млади клонки на групи. Ларвите се изхранват с листа на глога, дъб, бреза, топола.

Еуфидриас - (*Euphydryas aurina*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Пеперуди - (*Lepidoptera*)

Семейство – Многоцветници – (*Nymphalidae*)

Вид – Еуфидриас - (*Euphydryas aurina*)

Дневни пеперуди . Предните им крака са недоразвити . Има две поколения през годината – Първо поколение м. Май – Юни и второ поколение Септември – Октомври.

Червена калиморфа (*Callimorpha quadripunctaria*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Пеперуди - (*Lepidoptera*)

Семейство – Многоцветници – (*Nymphalidae*)

Вид – Червена калиморфа (*Callimorpha quadripunctaria*)

Пеперудата червена калиморфа лети из храсталаци и редки гори от м. юни до м. септември. Обитава места обрасли с редки дървета и храсти, добре огрени от слънцето (Ангелов П.) Развитието на ларвата ѝ е свързано с листата на малината и върбовката. Такива условия липсват върху площта на коментирания поземлен имот.

Полиоматус (*Polyommatus eroides*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Пеперуди - (*Lepidoptera*)

Семейство – Синевки (*Lycaenidae*)

Вид – Полиоматус - (*Polyommatus eroides*)

Полиоматус е пеперуда, която лети из влажни ливади сред горските масиви във всички пояси на Родопите, до горната граница на гората 2300—2400 м.н.в. В България разпространен в Рила (Седемте рилски езера) (Абаджиев 2001г:). Включен в Приложение II на Директивата за местообитанията 92/43 на Европейския съюз.

Алпийска розалиа (*Rosalia alpina*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Твърдокрили - (*Coleoptera*)

Семейство – Сечковци – (*Cerambycidae*)

Вид – Алпийска розалиа (*Rosalia alpina*)

15 – 18 мм. – светло сивосин с три напречни тъмни петна по всяко надкрилие. Ларвите му се развиват в мъртва букова или ясенова дървесина. Среща се през пролетта и лятото в пояса на бука. Защитен вид.

Голям дъбов сечко (*Cerambyx cerdo*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Твърдокрили - (*Coleoptera*)

Семейство – Сечковци – (*Cerambycidae*)

Вид – Голям дъбов сечко (*Cerambyx cerdo*)

Дължина на тялото 24 – 53мм . Най – едрият представител на твърдокрилите у нас. Ларвите се хранят с мъртва дървесина от стари дъбови дървета. В Родопите се среща от Май до Август в пояса на дъба.

Буков сечко (*Morimus funereus*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Твърдокрили - (*Coleoptera*)

Семейство – Сечковци – (*Cerambycidae*)

Вид – *Morimus funereus* – Буков сечко

Елитрите на вида са сиви с по две черни петна . Среща се в цяла България. Обитава мъртвата дървесина в букови и дъбови гори. Не може да лети Местата където може да се срещне са строго локализиранни. Възрастните индивиди се появяват през април – август. Всеяден. Нощно животно.

Еленов рогач (*Lucanus cervus*)

Клас - Насекоми – (*Insecta*)

Разред – Твърдокрили - (*Coleoptera*)

Семейство – Бръмбари рогачи – (*Lucanidae*)

Вид – Еленов рогач - (*Lucanus cervus*)

Мъжките – 35 – 75 мм. Женските 30 – 45 мм. Ларвите се развиват в гнила дървесина няколко години (до 6) . В Родопите се среща само в пояса на дъба.

4.4.2 Ихтиофауна

Обекта се намира при яз Доспат. Изграден е на едноименната река Доспат Към язовира са насочени и водите от водосбора на Осинска река. Разположен е на около 1190 м н. в. и заема 22 000 дка. Обект на спортен

риболов в язовира са шаран, пъстърва, кефал, костур, червеноперка и каракуда. В близост се намират още язовирите Въча, Сърница, Беглика, Батак и Широка поляна.

4.4.2.1. Включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС обект на опазване в ЗЗ „Родопи Западни“

Таблица 8

N	Вид	Категория в ЧКБ	Защитен по ЗЗП	Международни конвенции
1	2	3	4	5
1	Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)	Рядък		
2	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	Типичен		Bern

Обикновен щипок (*Cobitis taenia*)

семейство: Виюнови (*Cobitidae*)

род: (*Cobitis*)

вид: Щипок, змиорче (*Taenia*)

Малка дънна рибка. Предпочита бавно течащи или стоящи води с тинесто и пясъжливо дъно в което денем се заравя . Активна е нощем , Храни се с дребни дънни безгръбначни. понася остър недостиг на разтворен във водата кислород. . Живее 3 – 4 год. Полово съзрява през втората година. Размножава се през Април – Юни . Без стопанско значение.

Маришка мряна (*Barbus plebejus*)

семейство: Шаранови (*Cyprinidae*)

род: (*Barbus*)

вид: (*Plebejus*)

Обитава горните и средните течения на бързо течащите реки богати на кислород с пясъчно – чакълесто дъно. Полово съзрява след 2 -3 год. живее до 10 год. Мръсти се от Април до Юни. Храни се с дънни организми - ларви на хириномиди, ручейници, едnodневки и растителни отпадъци. Обект на спортен риболов.

4.4.2.2. Други значими видове обект на опазване в зоната

Таблица 9

N	Вид	Категория в ЧКБ	Защитен по ЗЗП	Международни конвенции
1	2	3	4	5
1	Уклея (<i>Alburnus alburnus</i>)	Рядък		Bern
2	Речна змиорка (<i>Anguilla anguilla</i>)	Критично застрашен		Bern
3	Обновена кротушка (<i>Gobio gobio</i>)	Типичен		
4	Речен кефал (<i>Leuciscus cephalus</i>)	Типичен		
5	Лешанка (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	Типичен		
6	Речна пъстърва (<i>Salmo trutta</i>)	Типичен		

Уклея (*Alburnus alburnus*)

семейство: Шаранови (*Cyprinidae*)

род: (*Alburnus*)

вид: Уклея (Блескач) (*Alburnus*)

Стадна сладководна риба. Предпочита чисти плитки води, като обикновено се придържа към горните водни пластове. Живее от 6 до 8 год. у нас съзрява полово в края на първата година. Типичен полицикличен вид. Мръсти се през Април до Юни . Хайвера си хвърля на 2 -3 порции. Храни се обикновено със зоопланктон или паднали във водата насекоми. като някои успява да залови сама, като изкача от водата.

Речна змиорка (*Anguilla anguilla*)

Семейство: Речни змиорки (*Anguillidae*)

Род: Змиоркообразни (*Anguilla*)

Вид : Речна змиорка (*A. anguilla*)

В България змиорката се среща в басейните на реките, които се вливат в Бяло море (Марица Места , Струма). Извършва най – дългите миграции сред рибите – 6400 км до Саргасово море Храни се с охлювчета, ракообразни и с хайвера на други риби. Обект на спортен риболов . Природозащитен статут - Критично застрашен

Осиновена кротушка (*Gobio gobio*)

семейство: Шаранови (*Cyprinidae*)

род: (*Gobio*)

вид: Кротушка (*Gobio*)

Обитава всички видове водоеми. У нас се среща навсякъде. Понася доста замърсени води. Нараства бавно, като на третата година достига до 100 мм. и 15 гр. тегло. обект на спортен риболов без особено значение.

Речен кефал (*Leuciscus cephalus*)

семейство: Шаранови (*Cyprinidae*)

род: (*Leuciscus*)

вид: Кефал (*Cephalus*)

Предпочита бистрите реки с пясъчно – каменисто дъно, но с по- малка скорост на речното течение. Младите живеят на стада, а възрастните поединично. Размножава се през Май- Юни. В повечето от родопските водоеми полово съзрява в края на втората или през третата година. Хайвера си хвърля върху потънали клонки или на каменисти места. Младите се хранят с водорасли и нисши ракообразни , а възрастните с въздушни насекоми и техните личинки, дребни риби , жаби и др.

Лешанка (*Phoxinus phoxinus*)

семейство: Шаранови (*Cyprinidae*)

род: (*Phoxinus*)

вид: Лешанка (*Phoxinus*)

Обитава горните течения на чисти , богати на кислород, бързо течащи планински реки с пясъчно – чакълесто дъно. Полово съзрява на 2 -3 год. Размножава се от Април до Юни. Хайвера си хвърля на две порции. Храни се с дребни безгръбначни и водорасли. нараства бавно. Живее до 5 год.

Речна пъстърва (*Salmo trutta*)

семейство: Пъстървови (*Salmonidae*)

род: (*Salmo*)

вид: Речна пъстърва (*Trutta fario*)

Обитава реките с бързо течащи, богати на кислород, чисти и прохладни води. Мръстенето започва от края на Септември до началото на Декември. По време на размножаването мигрира към горното течение на реките, като достига почти до изворите им. За полагането на хайвера пъстървата предпочита бистрите поточета с по-бавно течение на водата. Полова зрялост достига на 2 – 4 год. възраст. Храната на младите се състои от дънни насекоми и техните ларви. Такива различните едnodневки, ручейници, перли, нисши ракообразни и др. а възрастните нападат основно попови лъжички, и дребни риби като лешанката и главоча. Активността и се повишава в прохладните часове на денонощието – сутрин и привечер.

По данни на местни организирани рибари в язовир Доспат най-често се ловят : Речен кефал, Американска пъстърва, Пелед, Костур, Шаран, Сивен и Червеноперка. По - рядко са улавяни уклей и мряна.

4.4.2 Земноводни и влечуги :

Таблица 10

N	Вид	Категория в ЧКБ	Защитен по ЗЗП	Международни конвенции
1	3	4	5	6
2	Голям гребенест тритон <i>Triturus karelinii</i>	Рядък	Защитен	Bern
3	Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)		Защитен	Bern
6	Обикновена блатна костенурка <i>Emys orbicularis</i>		Защитен	Bern
7	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	Застрашен	Защитен	IUCN, Bern
8	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	Застрашен	Защитен	IUCN, Bern

Голям гребенест тритон (*T. supersp. Karelinii*)

клас: Земноводни (*Amphibia*)

разред: Опашати зеноводни (*Caudata*)

семејство: Саламандрови (*Salamandridae*)

род: Тритони (*Triturus*)

надвид: Голям гребенест тритон (*T. supersp. Karelinii*)

Тяло тумбесто с дължина до 19 см. Обитава застояли води обрасли с водорасли . Размножава се месеците Април – Май . Храни се с насекоми, червей, попови лъжички и малки охлювчета. Среща се в цялата страна до към 1350 м. н.в.

Рядък вид. Плътност на популацията в ЗЗ от 0 до 2% в сравнение с популациите у нас. Условиата за възстановяване на вида в зоната и района на инвестиционното намерение са « Отлични» - кат.»А» Популацията е със широк обхват на разпространение

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).

клас: Земноводни (*Amphibia*)

разред: Безопащати земноводни (*Anura*)

семејство: Бумкови (*Bombinatoridae*)

род: Бумки (*Bombina*)

вид: Жълтокоремна бумка (*B. variegata*).

Дребна жаба около 4 – 4,5 см. . Обитава застояли водоеми. Не излиза от водата. Яйцата си хвърля поединично или на малки групи. Храни се с ларви и насекоми. В планините се среща до 1400 м.н.в. Типичен за 33 Родопи Западни вид. Плътност на популацията в 33 от 0 до 2% в сравнение с популациите у нас. Условието за опазване на вида в зоната и района на инвестиционното намерение са « Отлични» - кат.»А» Популацията е със широк обхват на разпространение

Обикновена (Европейска) блатна костенурка (*Emys Orbicularis*)

клас: Влечуги (*Reptilia*)
разред: Костенурки (*Testudines*)
семейство: Блатни костенурки (*Emydidae*)
род: Европейски блатни костенурки (*Emys*)
вид: Обикновена блатна костенурка (*Orbicularis*)

Среща се във водоеми със стояща или бавно течаща вода – блата, езера, рибници, реки и др. Активна е само през деня, а нощем спи по дъното на водоемите. Храни се с насекоми ,ларви, охлюви, стоножки, мокрици, червеи, риби и земноводни. Рядко поема и растителна храна. Женските снасят от 3 - 12 яйца, най – вече през втората половина на месец май. Малките костенурчета се излюпват след 2 – 3 месеца, но остават в почвата до следната пролет. Среща се из цялата страна до 600–700 м.н.в., рядко се изкачва и до 900 м. Рядък вид. Плътност на популацията в 33 от 0 до 2% в сравнение с популациите у нас. Условието за възстановяване на вида в зоната са « Отлични» - кат.»А» В района на инвестиционното намерение неблагоприятни поради високата надморска височина на обекта. Популацията е със широк обхват на разпространение

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)

клас: Влечуги (*Reptilia*)
разред: Костенурки (*Testudines*)
семейство: Сухоземни костенурки (*Testudinidae*)
род: Обикновени костенурки (*Testudo*)
вид: Шипобедрена костенурка (*Graeca*)

Шипобедрената костенурка достига до 7 kg тегло. Активна е през деня. Храни се главно с трева и паднали горски плодове, рядко с безгръбначни. Снася на 2-3 пъти по 2-8 бели почти сферични яйца, които заравя в почвата на сухи и топли места. Малките се излюпват след 70-100 дни. Продължителността на живота достига 110-120 години. Разпространена е в цялата страна в областите с надморска височина до 1300 m, с изключение на Северозападна България. Шипобедрената костенурка е защитена е от Приложение II на Бернската конвенция и от Приложения II и III на Закона за биологичното разнообразие.

Рядък вид. Плътност на популацията в 33 от 0 до 2% в сравнение с популациите у нас. Условието за възстановяване на вида в зоната са « Отлични» - кат.»А» , в района на инвестиционното намерение неблагоприятни поради доминирането на смърчовите гори. Популацията е със широк обхват на разпространение

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)

клас: Влечуги (*Reptilia*)
разред: Костенурки (*Testudines*)

семејство: Сухоземни костенурки (*Testudinidae*)

род: Обикновени костенурки (*Testudo*)

вид: Шипоопашата костенурка (*Hermannii*)

Шипоопашатата костенурка достига до 3-4 kg тегло. Активна е през деня. Зимува в дупки с дълбочина до 90 cm, които ископава в сухи склонове с рохкава почва. Снася на 2-3 пъти по 2-5 яйца, които заравя в почвата на сухи и топли места. Малките се излюпват след 100-120 дни. В България се среща подвидът Източна шипоопашата костенурка (*T. h. boettgeri*). Тя е разпространена в цялата страна в областите с надморска височина до 1400 m, с изключение на Добруджа, планинските местности в Западна България и равнинните райони с интензивно земеделие. Шипоопашатата костенурка е защитена е от Приложение II на Бернската конвенция и от Приложения II и III на Закона за биологичното разнообразие.

Рядък вид. Плътност на популацията в 33 от 0 до 2% в сравнение с популациите у нас. Условијата за възстановявање на вида в зоната са «Отлични» - кат.»А», в района на инвестиционното намерение неблагоприятни поради доминирањето на смърчовите гори. Популацијата е със широк обхват на разпространение

В района можат да се срещнат още:

- ✓ Обикновен дъждовник (*Salamandra salamandra*) - Обикновен
- ✓ Голема водна жаба (*Rana ridibunda*) – Обикновен
- ✓ Кафјав крастава жаба (*Bufo bufo*) – Обикновен
- ✓ Зелена крастава жаба (*Bufo viridis*) – Обикновен
- ✓ Горска дългокрака жаба (*Rana dalmatita*) – Обикновен
- ✓ Гръцка дългокрака жаба (*Rana graeca*) – Обикновен
- ✓ Планинска жаба (*Rana temporaria*) – Обикновен
- ✓ Живораждащ гуцер (*Locerta vivipara*) – Обикновен
- ✓ Смок мишкар (*Elaphe longissima*) Застрашен, Защитен, IUCN, Bern

4.4.3. Птици

В Западните Родопи са установени 130 вида птици, од които 21 са вклучени в Червената книга на България

Местообитанијата на птиците в района на Западни Родопи се опазват од 33 „Западни Родопи“, 33 „Триград-Мурсалица“, и 33 „Персенк“ По данни од стандартниот формулар за 33 „Западни Родопи“ од европeјско природозащитно значење (SPEC) са 43 вида, като од тях застрашени в Европа – категорија SPEC 2 се 15 вида и соодветно SPEC 3 са 28 вида. Местото осигурува подходящи местообитанија за 26 вида, вклучени в прил. 2 на ЗБР за които се исква тспецијални мерки за защита. 33 „Западни Родопи“ е едно од нај ценните места в страната од значење за Европeјскиот сјуз за опазването на Лещарката, Врбчовата кукумявка, Пернатоногата кукумявка, Козодоя, Чернија и Белоѓрбија кълвач и на Осояда. Територијата е една од нај-значимите в европа за опазване популациите на Червеногрѓдката (*Erithacus rubecula*) Чинката, (*Fringilla coelebs*), белогушиот дрозд (*Turdus torquatus*), Коса (*Turdus merula*), Жълтоглавото кралче (*Regulus regulus*) и Червеноглавото коприварче (*Silvia atricapilla*)

Таблица 11

КОД	ИМЕ (на български) ИМЕ (на латински)	Местна попул.	Миграционна популация			Оценка			
			Размн.	Зимув	Преми н.	Попул	Опаз	Изоли р.	Цял. оц.
A 224	<i>Caprimulgus europaeus</i> - Козодой		190р.			В	А	С	А
A 089	<i>Aquila pomarina</i> - Малък креслив орел		5р.			С	В	С	В
A 082	<i>Circus cyaneus</i> - Полски блатар					С	В	А	В
A 072	<i>Pernis ptilorhynchus</i> - Осояд		21р.			В	А	С	А
A 031	<i>Ciconia ciconia</i> - Бял щъркел		2р.			С	А	В	С
A 030	<i>Coracias garrulus</i> - Черен щъркел		9-10 р.			В	А	С	В
A 092	<i>Hieraaetus pennatus</i> - Малък орел		2 р.			С	В	С	С
A 103	<i>Falco peregrinus</i> - Сокол скитник		4 р.			В	А	С	С
A 104	<i>Bonasia bonasia</i> - Лещарка	600m.				А	А	С	А
A 108	<i>Tetrao urogallus</i> - Глухар	670m.				А	А	А	А
A 215	<i>Bubo bubo</i> - Бухал	5р./ 3- 7р.				С	В	С	В
A 217	<i>Glaucidium passerinum</i> - Врабчова кукумявка	63р.				А	А	В	А
A 223	<i>Aegolius funereus</i> - Пернатонога кукумявка	70р./ 54-89р.				А	А	С	А
A091	<i>Aquila chrysaetos</i> - Скален орел	2-3 р.				С	А	С	С
A 229	<i>Alcedo atthis</i> - Земеродно рибарче	9р./7- 12р.				С	В	С	С
A 234	<i>Picus canus</i> - Сив кълвач	5-10 р.				С	С	В	С
A 236	<i>Dryocopus martius</i> - Черен кълвач	165р / 110- 220р.				В	В	С	А
A 238	<i>Dendrocopos medius</i> - Среден пъстър кълвач	25р / 18-28р.				С	А	С	В
A 239	<i>Dendrocopos leucotos</i> - Белогръб кълвач	75р./ 70-80р.				В	А	С	А
A 241	<i>Picoides tridactylus</i> - Трипръст кълвач	30р.				В	А	А	А
A 246	<i>Lullula arborea</i> - Горска чучулига	200р./ 170- 230р.				С	А	С	С
A 338	<i>Червеногърба сврачка</i> - <i>Lanius collurio</i>		320р.			С	В	С	С
A 465	<i>Alectoris graeca</i> - Планински кеклик	22р./ 15-30р.				С	В	С	В
A 220	<i>Dendrocopos syriacus</i> - Уралска улулица	0-1р				С	А	В	В

Където: Код – четири цифрен код, който следва йерархичното представяне на видовете.

Латинско Име – наименование на видовете съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС и Директива 79/409/ЕЕС. *Българско име* – съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници.

Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

Местна попул. – популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграц. попул. – миграционна популация от:

Размн. – размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

Зимув. – зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. – преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (р) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (m) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (R) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

Попул. – размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: А) 100% $\geq$ p > 15%; В) 15% $\geq$ p > 2%; С) 2% $\geq$ p > 0%.

Опазв. – степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана “най-добра експертна преценка”: А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. – степен на изолираност на популацията, намираща се на обекта, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана е следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял. оц. – цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения вид. Използвана е “най-добра експертна преценка”, съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

Козодой (*Caprimulgus europaeus*)

разред: Козодоеподобни (*Caprimulgiformes*)

семейство: Козодоеви (*Caprimulgidae*)

род: Козодой (*Caprimulgus*)

вид: Козодой (*europaeus*)

Козодоят е прелетна птица. Долита през април и отлита през октомври. Зимува в Централна и Южна Африка. Среща се в равнините и в планините, до горната граница на гората. Обитава разредени широколистни, смесени и иглолистни гори. Най-често се среща в крайнините на горите, край селища и горски поляни. Активен е през нощта.

Брачният период на козодоя започва през май. Образоването на двойки се съпровожда от токуването на мъжкия. Козодоят се храни с нощни насекоми - бръмбари, пеперуди и др., които лови във въздуха.

Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)

семейство: Ястребови (*Accipitridae*)

род: Орли (*Aquila*)

вид: Малък креслив (*pomarina*)

Средно голяма дневна граблива птица. Строи гнездото си на високи дървета. Храни се предимно с дребни бозайници. Моногамна птица. Снася 1-3 които мътят и двамата родители в продължение на около 33 - 43 дни. Малките напускат гнездото на 49 - 56 дневна възраст. Годишно отглежда едно люпиле. Птиците от европейската популация са прелетни. У нас е защитен от закона вид.

Полски блатар (*Circus cyaneus*)

разред: Щъркелоподобни (*Ciconiiformes*)

семейство: Ястребови (*Accipitridae*)

род: Блатари (*Circus*)

вид: Полски (*C. cyaneus*)

Прелетна птица. Среща се из открити места в равнини и хълмисти биотопи. Предпочита влажни места. Храни се с дребни животни. Почива на земята . Гнезди на земята или в храсти. Снася 4 - 6 яйца. Мъти само женската в продължение на 30 дни. Малките напускат гнездото на около 35 дни. Отглежда едно люпиле годишно. Незастрашен вид (Least Concern LC)

Осояд (*Pernis apivorus*)

семейство: Ястребови (*Accipitridae*)

род: Осояди (*Pernis*)

вид: Осояд (*apivorus*)

Тясно специализирана по отношение на храната си птица .Храни предимно с ларвите на оси и много рядко при липсата им със скакалци, гъсеници, жаби, змии, млади птици и мишки Снасят обикновено 2, рядко 3 яйца, които започват да мътят края на май, началото на юни. Мътенето трае 30-33 дни. Малките се излюпват в началото на юли Много ярко изявена прелетна птица. Предпочита иглолистните гори от планинските области. На територията на България осояда е защитен от закона вид.

Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

семейство: Щъркелови (*Ciconiidae*)

род: Щъркели (*Ciconia*)

вид: Бял (*ciconia*)

Размножава се в отворени селскостопански области с достъп до мочурливи блата. Женската снася от 2 до 8 яйца. Видът е мигриращ . Зимува в тропическа Африка. В световен план е широко разпространен, но намаляващ вид, В България гнездят около 10000–12000 двойки. Защитен от закона за защита на природата.

Черен щъркел (*Ciconia nigra*)

разред: Щъркелоподобни (*Ciconiiformes*)

семейство:Щъркелови (*Ciconiidae*)

род: Щъркели (*Ciconia*)

вид: (*nigra*)

Живее в тихи вековни гори. Ловната му територия се включва потоци, рекички, блата, както и ливади с ниска растителност и се простират на радиус 5-10 км от гнездото. Размножителният период започва през май. Женската снася обикновено от 3 до 5 яйца. Мътенето продължава 35-38 дни Малките остават в гнездото 63-71 дни.

Малък орел (*Hieraaetus pennatus*)

семейство: Ястребови (*Accipitridae*)

род: Ястребови орли (*Hieraaetus*)

вид: Малък (*H. Pennatus*)

Малкият орел (*Hieraaetus pennatus* или *Aquila pennata*) обитава широколистни и смесени гори. Заселва се в близост до колонии на лалугери. Мътлото е от 2-3 яйца. Инкубационния период е 36 – 39 дни. Младите напускат гнездото след 45 – 55 дни. Ловува лалугери, полевки, мишки птици жаби гущери и др. За България изключително рядък включен в ЧКБ.

Сокол скитник (*Falco peregrinus*)

семейство: Соколови (*Falconidae*)

род: Соколи (*Falco*)

вид: Скитник (*peregrinus*)

Дължина на тялото 38-50 см. Размах на крилата 83-113 см. Маса 580-1000 гр. Храни се с птици, рядко с мишевидни гризачи. Живее в различни райони, като предпочита открити пространства с малки гори Всяка двойка обитава територия за хранене в периметър около 10 кв.км. В края на март женската снася 3-5 яйца. Мътенето продължава 34 дни. Среца почти в целия свят. У нас е разпространен в цялата страна.

Лещарка (*Tetrastes bonasia*)

разред: Кокошоподобни (*Galliformes*)

семейство: Фазанови (*Phasianidae*)

род: Лещарки (*Tetrastes*)

вид: Лещарка (*bonasia*)

Средно голяма птица - дължина на тялото — 38-48 см., размах на крилете — 56-60 см., тегло — около 350-500 гр. Биотоп на лещарката са иглолистните гори с участие а смърч и ела смесени с бреза и трепетлика. Храни се със семена, плодове, насекоми и различни безгръбначни. Размножителен период започва от м. Април. Женската снася от 8 до 14 яйца. Мътенето трае 21-25 дни. Лещарката отглежда по едно люпило годишно. Предпочита ниските части на планините заети от млади борови гори с горскоплодни храсти. В нашата страна е застрашен от изчезване вид.

Глухар (*Tetrao urogallus*)

разред: Кокошоподобни (*Galliformes*)

семейство: фазанови (*Phasianidae*)

род: Тетреви (*Tetrao*)

вид: Глухар (*urogallus*)

Едра птица. През лятото се храни се с плодове, листа, насекоми и много рядко с дребни влечуги, През зимата с игличките на белия бор и смърча. Размножителния период започва през Март. Женската снася до 10 яйца Гнездото се намира на земята и представлява плитка ямичка покрита с клонки и пера. Обитава иглолистните гори от 1000 до 2000 м.н.в. Типични

местообитания за глухаря са естествените зрели насаждения с множество поляни и течащи повърхностни води. В последните години числеността му намалява заради унищожаването на естествения му биотоп и лова.

Бухал (*Bubo bub*)

разред: Совоподобни (*Strigiformes*)

семейство: Совови (*Strigidae*)

род: Бухали (*Bubo*)

вид: Бухал (*bubo*)

Най-едрата нощна граблива птица срещана у нас. Храната му е много разнообразна. Брачният период на бухала започва през м. Февруари. В края на Март женската снася 2-4 яйца. Мъти 35 дни. Бухала обитава стари широколистни и иглолистни гори. Включен е в Червената книга на България за застрашените видове.

Врабчова кукумявка (*Glaucidium passerinum*)

разред: Совоподобни (*Strigiformes*)

семейство: Совови (*Strigidae*)

род: Малки кукумявки (*Glaucidium*)

вид: Врабчова кукумявка (*G. passerinum*)

Най-дребната наша сова. Теглото ѝ достига едва 75 гр. Храни се с дребни пойни птици и гризачи. Активно търси храна и пее привечер и сутрин. Обитава главно в стари смърчови, бялборово - смърчови и мурови гори около горната граница на гората. У нас е най-рядко срещаната сова. Гнезди в дупки на кълвачи и естествени хралупи на дървета. Снася 4 – 6 яйца обикновено през април месец, има едно поколение годишно през периода април - юни. Постоянен вид.

Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*)

семейство: Совови (*Strigidae*)

род: Пернатоноги кукумявки (*Aegolius*)

вид: Пернатонога кукумявка (*funereus*)

Дребна совоподобна птица. Обитава Иглолистни и смесени гори предоставящи обилна храна. През м. Април женската снася 3 – 7 яйца, мътенето трае 25 – 32 дни. Младите порастват и излитат след 28 – 36 дни. Ловува горски полевки, горски мишки, дребни птици и едри насекоми. Прави хранителни запаси. Защитен вид включен в ЧКБ

Скален орел (*Aquila chrysaetos*)

семейство: Ястребови (*Accipitridae*)

род: Орли (*Aquila*)

вид: Скален орел (*chrysaetos*)

Една от най-едрите дневни грабливи птици, срещащи се по нашите земи. Дължината на тялото му е 80-95 см., размахът на крилете — 195-220 см., а теглото — 2,8-6,5 кг. води усамотен начин на живот. Орелът не се храни всеки ден, особено през зимата. Жертви на скалния орел са сравнително едри птици и бозайници като сърни, диви кози, и др. В ловната си територия която заема площ от 300 до над 600 кв. км строи по няколко гнезда. Скалният орел образува гнездови двойки на 5 - 6-годишна възраст с напъпването на половата му зрялост. Женската снася 1 – 2 яйца. Започва да мъти през март или април и мътенето продължава около 43 дни.

На територията на България е рядък и защитен от закона вид.

Земеродно рибарче (*Alcedo attis*)

разред: Синявицоподобни (*Coraciiformes*)

семейство: Рибарчета (*Alcedinidae*)

род: Земеродни рибарчета (*Alcedo*)

вид: Земеродно рибарче (*Alcedo attis*)

Земеродното рибарче е постоянна и скитаща птица. Обитава стръмни, обрасли с храсти брегове на планински потоци, езера и др. водоеми с бистри води и богати на риба. Годишно отглежда две поколения . Снася 4 – 8 яйца . Мътят и двете птици 18 – 21 дни. Малките излитат на 23 – 27 дневна възраст.

Сив кълвач (*Picus canus*)

разред: Кълвачоподобни (*Piciformes*)

семейство: Кълвачови (*Picidae*)

род: *Picus*

вид: Сив кълвач (*canus*)

Средно голяма постоянна птица. Дължина на тялото: 25-28 см. тегло: 125-180 гр. Моногамна птица. Отглежда едно люпило годишно. Размножителният период е май - юни . Женската снася от 5 до 10 бели яйца, които двамата родители мътят 14-17 дена. Храни се с насекоми - основно мравки и техните ларви, както и с плодове и семена. Обитава зрели широколистни и смесени гори.

Черен кълвач (*Dryocopus martius*)

разред: Кълвачоподобни (*Piciformes*)

семейство: Кълвачови (*Picidae*)

род: Кълвачи (*Dryocopus*)

вид: Черен кълвач (*martius*)

Сравнително рядък на Балканския полуостров. Обитава предимно планински широколистни, смесени или иглолистни гори. Ловната територия на една двойка в иглолистните гори е с площ около 300 ха. Размножителният период започва от средата на февруари до средата на март.. Снася през април (3–6 яйца), мъти 12–14 дни, малките излитат 24–31 дни след излюпването. Храни се с червеи от дърветата, и с различни насекоми. Защитен вид

Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)

разред: Кълвачоподобни (*Piciformes*)

семейство: Кълвачови (*Picidae*)

род: Пъстри кълвачи (*Dendrocopos*)

вид: Среден пъстър кълвач (*Medius*)

Сравнително рядък вид – обитава широколистните и смесените гори, паркове селски дворове овощни градини и др. Брачното му поведение започва от края на зимата . Женската снася в хралупа 4- 8 яйца. Мътят и двете птици в продължение на 11 – 14 дни. Малките напускат хралупата на 22 – 23 дневна възраст . Храни се с насекоми и техните ларви , мравки и горски плодове. Защитен вид

Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*)

разред: Кълвачоподобни (*Piciformes*)

семейство: Кълвачови (*Picidae*)

род: Кълвачи (*Dryocopus*)

вид: Белогръб (*leucotos*)

Това е най-едрият сред пъстрите кълвачи у нас. Рядък вид . Обитава обширните планински включващи стари букови, буково - иглолистни и дъбови гори до 1700 m н. в. Женската снася 3 - 4 бели яйца в дървесни дупки. Люпилата са през април и май. Мъти 14–16 дни, в гнездото малките престояват 27–28 дни. Ловната територия на една двойка е около 100 – 150 ха.

Трипъст кълвач (*Picoides tridactylus*)

разред: Кълвачоподобни (*Piciformes*)

семејство: Кълвачови (*Picidae*)

род: Пъстри кълвачи (*Dendrocopos*)

вид: Сирийски пъстър кълвач (*Syriacus*)

Рядък вид – глациален реликт . Обитава обширните иглолистни комплекси до горната граница на гората. На пролет женската снася 4-5 яйца в хралупи на стари дървета. Годишно дава едно поколение в периода април – юни.

Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos Syriacus*)

разред: Кълвачоподобни (*Piciformes*)

семејство: Кълвачови (*Picidae*)

род: Пъстри кълвачи (*Dendrocopos*)

вид: Сирийски пъстър кълвач (*Syriacus*)

Dendrocopos syriacus (остар. *Picoides syriacus*) Обитава широколистни смесени (по рядко иглолистни) залети и влажни гори градини, паркове лозя и др култивирани терени. Брачното барабанене и викове започват от Февруари и продължават до Май . През Април женската снася 3 – 8 яйца . Инкубационният период трае 9 – 14 дни , а гнездовия на малките е от 17 до 24 дни .Храни се с насекоми и дребни плодове. Защитен вид.

Горска чучулига (*Lullula arborea*)

разред: Вrabчоподобни (*Passeriformes*)

семејство: Чучулигови (*Alaudidae*)

род: *Lullula*

вид: Горска чучулига (*arborea*)

Дребна птица. Дължина на тялото около 15 см, размах на крилете 30 см и тегло около 25 гр. Води предимно наземен начин на живот. Храни се с дребни безгръбначни и насекоми. Снася 4–6 яйца. Мъти 13–15 дни. Малките се развиват бързо и след около 14–15 дни напускат гнездото. Годишно може да отгледа до 2 люпила. Обитава гористи, планински и открити райони, предпочита боровите гори. В България е защитен от закона вид.

Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)

разред: Вrabчоподобни (*Passeriformes*)

семејство: Сврачкови (*Laniidae*)

род: Сврачки (*Lanius*)

вид: Червеногърба (*collurio*)

Дребна птица Обитава предимно открити, обрасли с храсти местности и покрайнини на гори, до горната граница на гората. Широко разпространен в България вид. Храни с дребни птици, мишки, земеровки, гущери, дребни змии, дребни жаби, тритони, едри насекоми, попови прасета, скакалци и др. Женската снася 5–6 яйца, които мъти 12–15 дни. Малките напускат гнездото след около 2 седмици. Прелетна птица.

Планински кеклик (*Alectoris graeca*)разред: Кокошкоподобни (*Galliformes*)семейство: Фазанови (*Phasianidae*)род: Кеклици (*Alectoris*)вид: П.кеклик (*A. graeca*)

Рядък за България със статус на застрашен вид. Има характерна окраска. Достига до 500 - 600 г. Обитава скалисти склонове с храстова и тревна растителност и сипеи във високите части на планините. Избягва северните склонове. Храни се със семена, зелени части на растения и насекоми. Периодът на инкубация е 24-26 дни. Малките са гнездобегълци. Гнезди на земята. Снася 12 – 15 яйца, има едно поколение годишно през периода април - юни. Неприятелите на планинския кеклик са лисицата, бялката, дивата котка, скитащите кучета и котки, някои грабливи птици и др. Яйцата му се унищожават от дивата свиня, таралежа, язовеца, сивите врани и свраките. Неблагоприятно влияние върху числеността му в нашата страна са оказали унищожаването на планинското земеделие и скотовъдство. Постоянен вид.

Уралска улулица (*Dendrocopos syriacus*)разред: Совоподобни (*Strigiformes*)семейство: Совови (*Strigidae*)род: Улулици (*Strix*)вид: Уралска улулица (*S. uralensis*)

Дължина на тялото: 50 – 59 см. Обитава стари широколистни гори, основно букови, но се среща и в смесени и иглолистни гори. За България е застрашен вид. Храни се с гризачи. Гнезди в хралупи на дървета, но заема и гнезда на хищни птици. Снася 2 – 4 яйца, има едно поколение годишно през периода март - юни. Постоянен вид.

4.4.4.Бозайници

Таблица 12

Вид	Разпр. в България	Разпр. в Родопите	Категория в ЧКБ	Защитен по ЗЗП	Международни конвенции	Статус по ЗЛОД
1	2	3	4	5	6	7
Голям подковонос прилеп (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	Обик	Обик		*	IUCN, Bern, CITES	
Малък подковонос прилеп (<i>Rh. Hipposideros</i>)	Обик	Обик		*	IUCN, Bern, CITES	
Южен подковонос прилеп (<i>Rh. euryale</i>)	Обик	Обик		*	IUCN, Bern, CITES	
Средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>)	Обик			*	IUCN, Bern, CITES	Прил. II и IV
Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Обик			*	IUCN, Bern, CITES	Прил. II и IV
Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteinii</i>)	Рядък			*	IUCN, Bern, CITES	Прил. II и IV
Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	Обик	Обик		*	IUCN, Bern, CITES	
Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	Обик	Обик		*	IUCN, Bern, CITES	
Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	Обик	Обик		*	IUCN, Bern, CITES	

Дългопръст нощник (<i>M. caraccini</i>)	Обик	Обик		*	IUCN, Bern , CITES	
Дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	Обик	Обик		*	IUCN, Bern , CITES	
Лалугер <i>Spermophilus citellus</i>	Обик	Обик		*		
Европейски Вълк (<i>Canis lupus</i>)	Обик	Масов	Рядък		IUCN, Bern ,	Ловен
Кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	Обик	Обик.	Рядък	*	IUCN, Bern CITES	Особ. статут
Пъстър пор (<i>Vormela peregrina</i>)	Огра- ничен	Огра- ничен	Застра- шен	*		
Видра (<i>Lutra lutra</i>)	Огра- ничен	Обик	Застра- шен	*	IUCN, Bern CITES	
Дива коза (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	Огра- ничен	Огра- ничен	Застра- шен			Особ. статут

Голям подковонос прилеп (*Rhinolophus ferrume*)

разред: Прилепи (*Chiroptera*)

семејство: Подковоноси прилепи (*Rhinolophidae*)

род: Подковоноси прилепи (*Rhinolophus*)

вид: (*Ferrume*)

За България е повсеместен вид. Обитава пещери, куполи на черкви, тавани и други. Размахът на крилето му е 34 - 39 см. Храни се с едри насекоми. Копулацията е през септември, а раждането на малките - през пролетта.

Малък подковонос прилеп (*Rhinolophus hipposideros*)

разред: Прилепи (*Chiroptera*)

семејство: Подковоноси прилепи (*Rhinolophidae*)

род: Подковоноси (*Rhinolophus*)

вид: Малък подковонос (*Hipposideros*)

Дължина на тялото от 3,5 до 4,5 см. Размах на крилето до 20 см. Събужда се в периода март – април, в зависимост от температурата. Храни се с комари, молци, дребни нощни насекоми. Достига половата зрялост на 1 година. През юни – юли женската ражда по едно малко

Южен подковонос прилеп (*Rhinolophus euryale*)

разред: Прилепи (*Chiroptera*)

семејство: Подковоноси прилепи (*Rhinolophidae*)

род: Подковоноси (*Rhinolophus*)

вид: Южен подковонос (*R. Euryale*)

Дължина на тялото: 3,7 - 5,8 см. Размах на крилата: 29 - 32,5 см Тегло: 8 - 18 г Храни се с молци и други нощни насекоми Хваща плячката си от кората на дървета и храсталаци. През м. Май женската ражда едно малко

Голям нощник (*Myotis myotis*)

разред: Прилепи (*Chiroptera*)

семејство.: Гладконоси прилепи (*Vespertilionidae*)

Род Нощници (*Myotis*)

вид: Малък подковонос (*Myotis*)

Дължина на главата и тялото: 67-80мм. Разпереност: 350-450мм. Тегло: 28-40 грама Храни се с различни насекоми, които улавя в полет. Копулацията е през септември – октомври , а раждането на малките рано през пролетта.

Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

разред: Прилепи (*Chiroptera*)

семейство.: Гладконоси прилепи (*Vespertilionidae*)

Род Нощници (*Myotis*)

Вид:(*Emarginatus*)

Дължина на главата и тялото: 41-53мм.Челен ръб на крилото ("ръка"): 36-42мм.Дължина на ушите: 14-17мм.Разпереност: 220-245мм.Тегло: 7-15 гр.

Средиземноморски подковнонос (*Rhinolophus blasii*)

Семейство: *Rhinolophidae*

Подковноноси род: Подковноноси (*Rhinolophus*)

вид: Средиземноморският подковнонос (*R. blasii*)

У нас се среща в цялата страна, но с по-голяма концентрация в южните райони.Обитава обрасли с храсти открити райони, намира убежища в пещери и минни галерии. Образува колонии от по няколко екземпляра, често смесени с други видове прилепи. Води уседнал начин на живот. През август се ражда едно малко. Червен списък на застрашените видове (IUCN Red list) - Незастрaшен (Least Concern LC) ; Директива за местообитанията и дивата флора и фауна на ЕС - Приложение II и IV.Числеността на популацията в България се оценява на 5000 индивида.

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)

разред Прилепи (*Chiroptera*)

семейство: Гладконоси прилепи (*Vespertilionidae*)

род Широкоухи прилепи (*Barbastella*)

В България се среща типовият вид широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*). Среща се рядко, главно в гористи местности в планините

Лятото прекарва в хралупи на дървета или подпокривни пространства, като женските образуват малки колонии а мъжките обикновено живеят поединично. Зимува поединично или в големи колонии в пещери със сравнително ниска температура, малко над 0°C. През лятото женските раждат по две малки. Червен списък на застрашените видове (IUCN Red list) - Уязвим (Vulnerable VU); Директива за местообитанията и дивата флора и фауна на ЕС – Прил. II и IV

Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*)

семейство: Гладконоси прилепи (*Vespertilionidae*)

род: Нощници (*Myotis*)

вид: Дългоух нощник (*M. bechsteinii*)

У нас се среща рядко, главно в равнинните и хълмисти области, живее главно в горите, като извършва кратки миграции между летните и зимните убежища През лятото живее в хралупи на дървета, по-рядко постройки и пещери, като често сменя жилището си. Зимува в пещери и галерии с температура 3,6 до 10,5°C. Прекарва зимата поединично или в малки групи по 3-5 екземпляра. През пролетта образува размножителни колонии от по 15-35 прилепа, а малките се раждат през юни. Храни се предимно с нелетящи насекоми, които улавя на земята или по листата на дърветата.

Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)

семейство Гладконоси прилепи (*Vespertilionidae*)

род Нощници (*Myotis*)

вид Дългопръст нощник (*M. capaccinii*)

Среща се главно в карстови райони с надморска височина до 400 m. Живее главно в гористи карстови местности в близост до водоеми. Храни се главно с летящи насекоми, които улавя нощем по повърхността на водоеми или над нея.

Дългопръстият нощник извършва големи миграции между летните и зимните си убежища. През лятото живее в малки и сухи пещери, а през зимата - в големи водни пещери със сравнително ниска температура (4-6°C). Както летните, така и зимните колонии на дългопръстия нощник често са смесени с вида дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*). Летните размножителни колонии са големи и понякога надхвърлят 3000 екземпляра. Женските раждат по едно малко през юни.

Остроух нощник (*Myotis blythii*)

семейство Гладконоси прилепи (*Vespertilionidae*)

род Нощници (*Myotis*)

вид Остроух нощник (*M. blythii*)

В България се среща подвидът (*M. b. oxygnathus*) разпространен в цялата страна до надморска височина от 1400 m, най-често в карстови райони.

Остроухият нощник извършва сезонни миграции между летни и зимни местообиталища, които може да са разположени на разстояние 60-70 до 160 km едно от друго. Обитава пещери, като температурата на зимните убежища варира от 3 до 15°C. Образува големи колонии, често смесени с други видове прилепи. Копулацията протича през есента, като женските раждат по едно малко в края на май или началото на юни. Малките започват да летят след около 30 дни и стават напълно самостоятелни след 50 дни.

Храни се предимно с насекоми, най-често дървени скакалци (*Tettigonidae*).

Дългокрил прилеп (*Miniopterus miniopterus*)

семейство Гладконоси прилепи (*Vespertilionidae*)

род Дългокрили прилепи (*Miniopterus*)

вид Дългокрил прилеп (*M. miniopterus*)

Разпространен в цялата страна, като е най-често срещания вид прилеп в пещерите

Основната им храна са нощни пеперуди, двукрилки и бръмбари.

Извършват сезонни миграции на разстояние до 750 km. Предпочитат карстови райони, като обитават главно естествени пещери. Образуват много големи колонии, достигащи десетки хиляди екземпляри, струпващи се гъсто по сводовете на пещерите. Размножителните колонии най-често се състоят от 500 до 2000 екземпляра. Копулацията протича през есента, рядко през пролетта, като женските раждат по едно малко в края на юни или началото на юли.

Лалугер (*Spermophilus citellus*)

клас: Бозайници (*Mammalia*)

разред: Гризачи (*Rodentia*)

семейство: Ккатурицови (*Sciuridae*)

род: Лалугери (*Spermophilus*)

вид: Европейски лалугер (*Citellus*)

Дължината на тялото се движи в границите 22 – 24 см. Средното му тегло е 200-350 гр. У нас Европейския лалугер спи зимен сън . Събужда се през втората половина на март и първите дни на април. Активният период на жизнената дейност продължава до началото на октомври. Веднага след събуждането започва периодът на размножаването – през него животните са много агресивни и активни. Бременността при лалугерите трае малко по – малко от 1м, като женските раждат до 8 малки, най – често 5 – 7.

Женските заспват зимен сън от средата юли до края на август. Младите индивиди заспват значително по – късно – активни животни могат да се видят дори и през октомври. Гнездото на лалугера е разположено на дълбочина 60 – 100 см под повърхността на земята

Европейски Вълк (*Canis lupus*)

клас: Бозайници (*Mammalia*)

разред: Хищници (*Carnivora*)

семејство: Кучета (*Canidae*)

род: Кучета (*Canis*)

Чифтосването става веднъж годишно, между Февруари и Май. Бременността продължава от 60 до 63 дни. Раждат по 1–12 малки. Основните фактори за смъртността на вълците са ловът , сблъсъкът с автомобили и наранявания. Всички болести по домашните кучета засягат и вълците, като понякога предизвикват срив в популацията в даден район.

Ловът и унищожаването на естествената им среда значително са ограничили техния ареал и днес вълците са застрашен вид включен в Червената книга на България .

Кафява мечка (*Ursus arctos*)

клас: Бозайници (*Mammalia*)

разред: Хищници (*Carnivora*)

семејство: Мечкови (*Ursidae*)

род: Мечки (*Ursus*)

вид: Кафява мечка (*arctos*)

Мечката достига на дължина до 2 м. с тегло 120 - 250 кг. Нуждае се от значителна индивидуална територия, която често надхвърля 200 кв. км. Спи зимен сън. Сънят ѝ е дълбок, но ако е обезпокоена, лесно напуска бърлогата си. Брачният ѝ период е през май - юни. След 7 месеца женската ражда 1 - 2 малки през 2 – 3 години. Това съвпада с времето на зимния сън. У нас тя е защитен вид. Разрешава се ловуването само на мечки стръвници с определена процедура за доказване на това и издаване на разрешително

Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

клас: Бозайници (*Mammalia*)

разред: Хищници (*Carnivora*)

семејство: (*Mustelidae*)

род: Пъстри порове (*Vormela*)

вид: Пъстър пор (*peregusna*)

Дължината на тялото е 28-38 см, а теглото му е 0,7 кг. Пъстрият пор е нощно животно. Храни се с гризачи, полевки, птици и яйца. Живее поединично. Активен е през нощта. Размножаването му у нас не е проучено. Според чужди източници разгонването започва на някои места в началото на февруари. Бременността продължава повече от пет месеца. Броя на малките в кучилото е

от четири до осем. От 1988 природозащитният му статут в Червената книга е "уязвим".

Видра (*Lutra lutra*)

клас: Бозайници (*Mammalia*)

разред: Хищници (*Carnivora*)

семејство: Порови (*Mustelidae*)

род: Видри (*Lutra*)

вид: Видра (*Lutra*)

На дължина достига до 75 см. Размножителният период е през март - април. Женската ражда от 2 до 5 малки. Поради силно намалелата ѝ численост е вписана в Червената книга застрашените видове. Броят на видрите намалява и поради замърсяването на водоемите. Видрата е световно застрашен вид, включен в Световния червен списък.

Дива коза (*Rupicapra*)

клас: Бозайници (*Mammalia*)

разред: Чифтокопитни (*Artiodactyla*)

семејство: Кухороги (*Bovidae*)

род: Диви кози (*Rupicapra*)

вид: Дива коза (*Rupicapra*)

Половата зрялост на дивата коза настъпва на 2,5 год при женските и на 3,5 – 4 год при мъжките индивиди. Бременността трае около 25-27 седмици. Ражда се едно, много рядко две малки. Кърменето трае около 6 месеца. Най-големите неприязни на дивата коза са скалният орел мечката, вълкът лисицата и скитащите кучета.

Други бозайници, които населяват 33 „Родопи Западни и които следователно случайно биха могли да бъдат срещнати в границите на имота при обхождане на ложнитъе им територии или през размножителния им период са :

- ✓ Златка (*Martes martes*) – Рядък
- ✓ Белка (*M. foina*) - Обикновен
- ✓ Дива котка (*Felis silvestris*) - Ловен
- ✓ Язовец (*Meies meies*) – Ловен
- ✓ Южен белогръд таралеж (*Erinaceus concolor*) - Обикновен
- ✓ Сив заек (*Lepus europaeus*)- Ловен
- ✓ Европейска къртица (*Talpa europea*) - Обикновен
- ✓ Жълтогърла горска мишка (*Apodemis flavicolis*) - Обикновен
- ✓ Катерица (*Sciurus vulgaris*) - Ловен
- ✓ Горска полевка (*Clethrionomis glareolus*) - Обикновен

4.5. Описание на целите на защита на Защитените зони

- ⇒ Опазване и поддържане на местообитанията птици съгласно чл. 6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие, по време на гнездене и миграция за постигане на техния благоприятен природозащитен статус;

- ⇒ Подобряване на местообитанията и осигуряване на условия за възстановяване и стабилизиране на гнездовите популации.
- ⇒ Защищена зона Родопи Западни е ключово място за опазване на мечката (за цялата Рило - Родопска популация, включително и гръцката ѝ част).
- ⇒ Опазване местообитанията , костенурките и различните видове птици, застрашени в Европа, съгласно Бернската конвенция.
- ⇒ Осигуряване на безопасни въздушни коридори за безпрепятствено предвижване на грабливите птици по време на ежедневните им прелети за търсене на храна и места за почивка.
- ⇒ Съхраняване на популациите на гнездящи биомно ограничени видове птици, характерни за средиземноморската зона.
- ⇒ 33 „Западни Родопи” е едно от най ценните места от значение за Европейския съюз за опазването на Лещарката, Врабовата кукумявка , Пернатоногата кукумявка , Козодоя, Черния кълвач, Белогърбия кълвач и Осояда.
- ⇒ Повишаване естествеността на горските и тревните местообитания.
- ⇒ Осигуряване на защита на уязвимите места от ключово значение за видовете, обект на опазване.
- ⇒ Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.
- ⇒ Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

5.Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

Обекта е разположен в централната част на Западни Родопи на около 1,5 км. северозападно от град Доспат. Територията на обекта граничи с бреговата ивица на яз. „Доспат”.

Най високите върхове в района около обекта са вр. „Планинец” 1653 м. н.в., „Подшилената бърчина” – 1513 м.н.в и вр.”Бабино” – 1596 м.н.в.

Базата за отдих попада в средния горскорастителен пояс – долен елово – буков подпояс , които за условията на Родопите се заключава в интервала от 800 до 1700м.н.в. Инвестиционното намерение ще се реализира при около1200 м.н.в.

Въздействията констатирани и отразени в стандартния формуляр на Защитената зона са посочени в Таблица 13:

Таблица 13

N по ред	Код	Вид дейност
1	141	Изоставяне на пасторални системи
2	160	Общо управление на горите
3	162	Изкуствено залесяване
4	163	Повторно засаждане
5	230	Лов
6	243	Залавяне с капани, отравяне, браконьерство
7	164	Горскостопански сечи
8	165	Отстраняване на подраст
9	166	Отстраняване на мъртви и загиващи дървета
10	167	Експлоатация без повторно засаждане
11	180	Изгаряне
12	241	Колекционерство (насекоми, влечуги, земноводни.....)
13	400	Урбанизирани райони, обитавани от човека области
14	410	Индустриални или комерсиални зони
15	421	Изхвърляне на битови отпадъци
16	423	Изхвърляне на инертни материали
17	623	Моторизирани превозни средства
18	701	Замърсяване на водите
19	110	Използване на пестициди
20	120	Наторяване
21	240	Събиране / унищожаване на животни
22	250	Събиране / унищожаване на растения, общо
23	511	Електропроводи
24	709	Други форми на замърсяване
25	502	Пътища, автомобилни пътища
26	602	Скиорски комплекс
27	850	Изменения в хидрографските функции, общо
28	890	Други причинени от човека изменения в хидравличните условия
29	530	Подобрен достъп до обекта
30	830	Канализация

В частност със създаването на Базата за отдих въздействията върху посочените територии от Защитената зона и около нея могат да се поделят на :

5.1 Описание и анализ на въздействието на Подробния устройствен план върху типовете природни местообитания и видове предмет на опазване в ЗЗ «Родопи Западни»

5.1.1. Преки въздействия

5.1.1.1. Разрушаване на местобитанията от:

Урбанизация:

Съгласно предвижданията на плана в границите на ПУП се предвижда застрояване Ок - База за отдих

Оценката на територията по отношение основните елементи на околната среда без прилагането на плана показва, че върху тях и сега в известна степен се оказва негативно въздействие в резултат на човешката дейност.

Най-осезателни са въздействията върху водите, земите флората и фауната.

Също така отделни елементи на флората и ихтиофауната се преексплоатират от туристите свързан с язовира Тези негативи проявления възникват поради недостатъчен контрол и липса на план за управление на туристическия поток.

Земеделските заеми в района се изоставят и запустяват което довежда до загубата на специфични местообитания, каквито са планинските сенокосни ливади и Родопски съобщества на *Potentilla fruticosa*

Очаква се че при изпълнение на строителните работи и преди приключване на укрепителните и озеленителни дейности, ерозионните процеси в засегнатата територия да се активизират. Предвид съществуващия наклон на площадката по посока на язовира (около 10°) последната попада под риск от площна и линейна ерозия.

Строителство

При него се извършва пряко унищожаване на местообитания, което е свързано преди всичко с изпълнението на различните изкопи и насипи при подготовката на площадката за застрояване. Заедно с унищожаването на почвения слой и нарушаването на генетичните хоризонти по профила се унищожават още тревната растителност и част почвената фауна.

Предвид малката площ на обекта тези въздействия могат да се приемат за незначителни, поради което не се налага планирането на смекчаващи и/или компенсиращи мерки.

5.1.1.2. Фрагментация и влошаване качествата на местообитанията

Риска от фрагментация при устройството на територията е незначителен, което се определя от това, че инвестиционното намерение ще се реализира върху малка площ (0.323 ха) при което не възниква елемент на накъсане и изолиране на определени участъци .

Освен това в границите на имота не са установени ключови местообитания за видовете обект на защита в 33 „Родопи Западни“. Също така няма установени миграционни коридори или месата на концентрация на птици за хранене или при прелетите.

По отношение ловната територия на дневните грабливи птици изпълнението на плана не създава се ефект на фрагментиране на територията. Частично застрояването обаче ще доведе до промени в местата посещавани от дребните гризачи , които са основна храна за повечето от грабливите птици.

Очаква се реализацията на обекта да привлече повече мишевидни гризачи тъй като за тях човешкото присъствие осигурява по-добра хранителна среда .

Това се явява като предпоставка за привличане и на грабливи птици , в .т.ч. и на тези които са по - плахи с което същите ще се адаптират към по-осезателно антропогенно присъствие.

5.1.1.3. Емитиране на химически замърсители в средата

В случай на зауставане на непречистени или недостатъчно пречистени битови води може да се повлияят част от водните маси на яз. Доспат в зоната на вливането. Нарушението на физикохимичните характеристики на водите от своя страна би предизвиквало промяна във видовия състав при водните и влголюбивите организми обитаващи тази зона. . Торетично такива промени по пътя на хранителната верига могат да доведат до промени в числеността на привързаните към тези местообитания животински видове.

Необходимостта от хигиенната поддръжка на обектите за обществено ползване на територията на Базата за отдих е свързано с употреба на различни препарати за чистене и дезинфекция. Отпадъчните води от тези обекти носят по- високо ниво на риск на повърхностните водоприемници.

За минимизиране риска от възникване на вредно въздействие върху водоприемника се налага да бъде въведено ограничението на територията на обекта да се използват само биологично разградими детергенти

Също така отложените върху изкуствено създадените повърхности (покриви на бунгалата, паркинг, пътно платно) фини частици от прах, сажди, масла , и др. и отмити от дъждовните води могат да замърсят както водоприемника, а така също и площите контактуващи с него . Това от своя страна може да доведе до замърсяване на хранителната база на някои от водните организми обитаващи бреговата ивица контактуваща с границата на имота .

При провеждането на правилна политика за улавяне и обезопасяване на отпадъчните води обаче не би следвало да възникне риск за природната среда.

По отношение на отпадъците би могло да възникне отрицателно влияние, ако не се управляват, съгласно предварително изготвена Програма. Въздействието може да се прояви в следното:

- i Замърсяване на въздуха в случай на изгаряне на горимата част на отпадъците, вместо разделното им събиране и тяхното съхраняване, извозване и обезвреждане по екологосъобразен начин.
- i Отрицателен визуален ефект върху ландшафта.
- i .Изхвърлените на нерегламентирани места отпадъци ще замърсят попадналите върху тях атмосферни води, които от своя страна ще замърсят повърхностните и подземните води
- i Замърсяване на почвите. Замърсителите от почвите могат да преминат в организмите и по тоя ред да нарушат жизнените им функции.
- i Свободния достъп на животни и птици до незаконно изхвърлените отпадъци, използването на околната растителност и на самите отпадъци за храна може да доведе до разнасянето на болести и зарази на неопределено разстояние, както и да доведе до смъртта на някои от тях

Въпреки съществуването на възможности за възникване на потенциални негативни проявления по време на строителството и експлоатацията, предвид естеството му на туристически обект **не следва да има компоненти на**

околната среда, които да попаднат под значителни въздействия. При определени неблагоприятни условия леко повлияни могат да бъдат компонентите Води, Ландшафт и Отпадъци.

5.1.2. Косвени въздействия

Към косвените въздействия следва да се отнесат и настъпващите промени във химическите, физическите и механичните условия на някои от компонентите на средата резултат на повишеното антропогенно присъствие при което могат да възникнат промени числеността и видовия състав на рибите, птиците и хищниците.

5.1.2.1. Преуплътняване на повърхностния почвен слой

Косвеното въздействие върху почвите се изразява в изменение на естествения почвообразователен процес без нарушаване на почвения профил.

Увеличеното човешко присъствие води до преуплътняване на горния почвен слой („А” и „В” хоризонтите) разрушаване на почвената структура и нарушения в газовия режим . Променените почвени условия от своя страна довеждат до промяна на коренната растителност и замаяната и с плевелни и инвазивни видове.

5.1.2.2. Употреба на хербициди и пестициди в горското и селско стопанство.

Реализацията на Базата за отдих в мест. „Новото” не следва да доведе до промени в съществуващия режим на употреба на хербициди и пестициди в горското и селско стопанство. Може да се очаква известно използване на арборициди и репеленти в границите на площадката, което обаче поради естеството ѝ ще бъде минимално и не би оказало влияние върху растителния и животинския свят около обекта.

5.1.2.3. Пожари

Проучванията извършени през последните няколко години показват, че пожарите са значим лимитиращ фактор, оказващ отрицателно въздействие върху популациите от бавно подвижните видове, особено херпетофауната.

Реализацията на Базата за отдих определено е свързана с повишаване на риска от възникване на горски пожари в района . Поради това борбата с пожарите се явява , като основен приоритет и важна мярка за защитената зона.

5.1.2.4. Интензифициране на селското стопанство

Фактор с ограничено значение за региона поради липсата на условия за създаването на големи монокултурни блокове .

5.1.3. Описание и анализ на въздействието на плана върху типовете природни местообитания предмет на опазване в защитената зона.

Във връзка с поставена задача за разкриване на аргументи на хабитатно и флористично ниво за обособяване на проекто-зоните от мрежата NATURA – 2000 в България, са извършени са проучвания върху видовете в обхвата на обл. Смолян. Публикуваните в стандартния формуляр за ЗЗ „Родопи Западни ” данни я определят като едно от най-важните места за опазване на кафявата мечка

(Ursus arctos)

При реализацията на ПУП не се засягат хабитати на вида, както и на тези определени като консервационно значими за Защитената зона.

Въпреки това съществуват потенциални възможности от настъпване на неблагоприятни въздействия свързани с :

- Отнемане на земеделски площи с процедура по промяна на предназначението и/ или учредяване право на ползване (преминаване)
- Замърсяване компоненти на околната среда при недостатъчна ефективност или при авария на пречиствателното съоръжение за отпадни битови води.
- Въвеждане в територията на ПУП на нетипични видове. Някои от тях биха могли да навлезнат в местообитания разположени в близост до границата на обекта.
- Увреждания от пожари

5.1.3.1. Хабитати от ЗЗ „Родопи Западни засегнати от територията на ПУП

От определените с Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС хабитати в ЗЗ Родопи Западни са установени посочените в (Табл. 6) От тях площадката на инвестиционното намерение не засяга нито един от тях.

В относителна близост до обекта:

На около 100 е създадена смърчова култура която носи характеристиките на Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*). На около 400 м. се установява съществуването на тревни хабитати, носещи елементите на класифицирания с код 6520 (Планински сенокосни ливади). Същите са изоставени и не носят всички характеристики на дефинирания такъв със стандартния формуляр за зоната.

Съобществото е богато на мезофилни видове с представителство на *Agrostis capillaris*, *Festuca rubra* agg., *Cynosurus cristatus* *Festuca rubra* agg., *F. pratensis*, *Agrostis canina* и др.

Характерна особеност за района е, че в последните 20 год. съществуващите сенокосни ливади масово се изоставят при което те постепенно се заемат от плевелна тревна и храстова растителност.

Като цяло при реализацията на ПУП за База за отдих в ПИ 000382 мест. „ Новото” не се засягат приоритетни местообитания. Предвид малката площ на обекта (0,323 ха) и обстоятелството че 60 % от нея в качеството си на зелена площ запазва характеристики близки до тези на естествените местообитания.

5.1.4. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху защитените растителни видове предмет на опазване в защитената зона.

От растенията , включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС предмет на опазване в Защитената зона на територията на имота както и в 500 м. зона около него не се среща нито един вид

От защитените видовете най – близко до обекта (в землището на с. Борино) е установено находище на Костова тлъстига (*Sedum kostovii*) Другите видове като Родопска самогриска (*Scabiosa rhodopensis*) Гръцки кимион (*Carum graecum*), Родопски силивряк (*Haberlea rhodopensis*) и Мечешко око (*Cortusa matthioli*) са открити в района на с. Триград

В горите с висока косервационна стойност – (ГВКС) Доспат видовете: Черноморската ведрица (*Fritillaria pontica* Wahlenb.) е установена в отдел 351 д. (не се засяга от Базата за отдих) , Джел (*Ilex aquifolium* L.) е установен в отдел 169 г. (не се засяга от Базата за отдих) . Потенциално възможните да бъдат установени на територията на ДЛ Доспат, Сплеснат плаун (*Diphasiastrum complanatum* (L.) Holub (*Lycopodium complanatum* L.), Обикновена кандилка (*Aquilegia nigricans* Baumg. (*Aquilegia vulgaris* auct.)), Родопска горска майка (*Lathraea rhodopea* Dingler) и Планинска диланка (*Valeriana montana* L.) не бяха открити на територията на процедуриания имот, както и в границите на 500 метровата зона около обекта.

5.1.5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху защитените животински видове предмет на опазване в защитената зона.

A. / ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ

5.1.5.1.Преки въздействия

5.1.5.1.1.Увеличаване смъртността.

Привличането на повече животински видове по пътя на хранителната верига до застроената площ ще увеличи риска за нарастване на тяхната смъртност.

Особено уязвими са младите животни и нощно активните гризачи, които стават жертва на автомобилния трафик . Трафика крие рискове и за хищниците, които често биват привлечени върху пътното платно от видовете обект на ловните им предпочитания.

5.1.5.1.2. Изсичане на нискостъблени гори и храсталаци при промяна предназначението на земите

Като предпочитано местообитание за някои от врабчовите птици изсичането на самонастанилите се единични храсти от къпина и малина в общия случай е с негативно влияние. В конкретния случай за ПИ 000382 фактора е с много ниска степен на проявление , поради единичния характер на тези храсти и незначителната площ на обекта.

5.1.5.1.3. Събиране на животински видове .

Има информация, че у нас са установени случай на браконьерски улов на костенурки за храна .

Това явление е особено характерно за малцинствените групи, които сезонно се събират за бране на билки, гъби и дърводобив, като и за някои групи неорганизиран туристи след което в обсега на тези временно обитавани територии се установява рязко снижаване числеността на видовете, влошаване на възрастовата структура и в много случай настъпване на срыв във репродуктивния потенциал на популациите.

Може да се приеме, че по този показател изграждането на Базата за отдих ще окаже положително въздействие изразяващо се от една страна в намаляване интереса към територията за посещаването ѝ организирани групи събирачи, и от друга ще се преустанови попадането в нея на неорганизиранни туристи и браконieri.

5.1.5.1.4. Полудиви кучешки глутници

Влиянието на подивелите кучешки глутници върху животинското разнообразие не е достатъчно проучено. Въпреки липсата на достатъчно факти за изготвянето на научно обоснована количествена и качествена оценка на това въздействие, в нашата практика е прието скитащите кучета да се приемат за вредни и тяхната численост е предмет на контрол и редукция съгласно предвижданията на ловноустройствените проекти.

Реализацията на Базата за отдих създава известни предпоставки за увеличаване числеността на подивелите кучета, в района.

5.1.5.2. Косвени въздействия

5.1.5.2.1. Замърсяване от физически фактори. Безпокойство на видовете.

Заведенията за обществено ползване и автомобилният трафик са източник на шум, вибрации и лъчения във видимия спектър, което е причинител безпокойство за отделни видове.

Шумовото замърсяване има изразен кумулативен ефект. Съчетаването му със засилено човешко присъствие може напълно да пропъди по - плахите видове така, че тази територия да стане негодна за тях, въпреки запазването на всички останали параметри на средата.

5.1.5.2.2. Изоставяне на земеделски земи.

С изграждането и развитието на Базата за отдих се очаква засилване на стопанския интерес към земеделските земи в землището на гр. Доспат.

По отношение на консервационната им значимост за биологичното разнообразие може да се подчертае, че съгласно стандартни формуляр планинките пасища са обособени като самостоятелен хабитат. Като местообитания на консервационно значимите животински видове в ЗЗ „Родопи Западни” стойността им е ограничена. Тези територии представляват интерес най- вече като ресурсни източници за някои от тях.

Оценявани в този аспект земеделските терени в района не са с особено висока значимост, което се дължи на силната им фрагментация наложена от характера на традиционно прилаганите селскостопански практики, а в последствие изоставянето на голяма част от тях. Поради тази причина те не предоставят условия за трайно заселване на определени популации от консервационно значимите за зоната видове. Тук едрите бозайници са само преминаващи и са пряко свързани с етапите на цъфтеж и плодоносене. Това се отнася и за дребните бозайници (в частност мишевидните гризачи), които формират второто трофично ниво за повечето от хищниците.

Анализа на въздействието при изоставяне на земеделските земи води в една посока – възникване на сукцесионни промени в различни направления :

- заплевяване и захрастяване при изоставянето на земеделската дейност.

- настаняване на рудерална и ивазивна растителност върху терените засегнати от строителството

5.1.5.3. Други въздействия

5.1.5.3.1. Хищничество

От видовете обект на защита в зоната, прилепите, лалугера, костенурките и змиите попадат в хранителния спектър на хищниците и едрите дневни и нощни грабливи птици като Вълка, Дивата котка Скалния орел, Бухала и др. Влиянието на хищничеството върху числеността на популациите на защитените видове, не е проучено, но като естествен фактор на средата то може да бъде прието. Съчетаването му обаче с увеличаване смъртността на видовете в следствие на увеличаване антропогенен натиск върху територията може да предизвика кумулативен ефект .

Традиционно високото антропогенно присъствие в района прогонва хищниците, поради което фактора е с ниска степен на проявление. С реализацията на инвестиционното намерение не настъпват съществени промени в условията на средата

Б./ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ВИДОВЕТЕ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33

Оценката на факторите на влияние е изготвена в табличен вид при следната

Легенда:

- „ + ” съществува опасност от негативни въздействия
- „ - ” не съществува опасност от негативни въздействия
- „ 0 ” - вида е консервативен към фактора

❖ БЕЗГРЪБНАЧНИ

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)

Таблица 14

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ 0 ”	“ - ”	„ + ”	„ 0 ”	“ + ”	“ + ”	„ - ”

Най-близко находище на вида е в река Сърнена, Караджа дере и нейни притоци.

Бисерна мида (*Unio crassus*)

Таблица 15

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида

„ - ”	“ - “	„0”	“ - “	„ + ”	„ 0 ”	“ + “	“ + “	„-”
-------	-------	-----	-------	-------	-------	-------	-------	-----

Нама данни за наличието ѝ в чашата на яз. Доспат.

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)

Таблица 16

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„0”	“ - “	„ 0 ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„-”

Площадката на обекта не отговаря на изискванията на вида, който предпочита слънчеви каменисти варовити терени и сухи, припечни поляни с открити пространства.

Одонтподизма (*Odontopodisma rubripes*)

Таблица 17

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„0”	“ - “	„ 0 ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„-”

Установяван до 760 м.н.в. Поради значително по-високата кота на обекта (около 1200 м.н.в.) видът не следва да бъде срещан на нея.

Кордулегастер (*Cordulegaster heros*)

Таблица 18

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„0”	“ - “	„ 0 ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„-”

Макар и с малка вероятност възможно е да се срещне в района около обекта. Реализацията на Базата за отдих не е свързано с унищожаване на водна растителност която е място за живот и размножаване на водните кончета.

Dioszeghyana schmidtii

Таблица 19

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„0”	“ - “	„ 0 ”	„ 0 ”	“ + “	“ 0 “	„-”

Биологичните и екологичните изисквания на пеперудата са свързани с

дъбовите гори, поради което територията на обекта не спада към предпочитаните от нея местообитания.

Торбогнезница (*Eriogaster catax*)

Таблица 20

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ 0 ”	“ - ”	„ 0 ”	„ 0 ”	“ + ”	“ 0 ”	„ - ”

Територията на инвестиционното намерение е заета от иглолистна и тревиста растителност, която не предоставя предпочитаните убежища на вида.

Еуфидриас - (*Euphydryas aurina*)

Таблица 21

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ + ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ + ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Вида се среща до горната граница на гората. Обитава мезофилните тревни пространства. Заплахата от разрушаване на местообитанията на вида при строителството е с ниско ниво на въздействие. Към вида има определен колекционерски интерес

Алпийска розалиа (*Rosalia alpina*)

Таблица 22

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ 0 ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ - ”

Алпийската розалиа е защитен вид . Заедно с *Morimus funereus* се среща през пролетта и лятото в пояса на бука. Изграждането и експлоатацията на обекта няма отношение към опазването и на двата вида

Голям дъбов сечко (*Cerambyx cerdo*)

Таблица 23

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на	Фрагментация на	Урбанизация	Интензивно земеделие и	Събиращество	Горски пожари	Екстремни	Хищничество	Приспособимост на

место-обитания	местообитанията	ция	употреба на инсектициди			природни условия		вида
„ - ”	“ - “	„ + ”	“ 0 “	„ - ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„ - ”

Обекта се разполага над горната граница на разпространение на вида, така, че реализацията му няма да окаже въздействие върху опазването на Големия дъбов сечко.

Еленов рогац (*Lucanus Cervus*)

Таблица 24

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитанията	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„ - ”	“ + “	„ + ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„ + ”

Местообитанията му са под територията на Базата за отдих. Вида е обект на колекционерство, поради което засиленото туристическо присъствие в района го поставя под известна степен на риск.

Червена калиморфа (*Callimorpha quadripunctaria*)

Таблица 25

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитанията	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„ + ”	“ + “	„ + ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„ + ”

Пеперудата червена калиморфа (*Callimorpha quadripunctaria*) лети из храсталаци и редки гори от м. юни до м. септември. Обитава места обрасли с редки дървета и храсти, добре огрени от слънцето (Ангелов П.) Развитието на ларвата ѝ е свързано с листата на малината и върбовката. Такива условия липсват върху площта на коментирания поземлен имот.

Полиоматус (*Polyommatus eroides*)

Таблица 26

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитанията	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„ + ”	“ + “	„ + ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„ + ”

Съществува вероятност да бъдат установени представители на вида в района на инвестиционното намерение. Предвид обстоятелството, че с

реализацията на обекта ще се унищожи вторично развила се тревиста растителност върху много малка площ, вероятността да се окаже негативно въздействие върху този вид е нищожна.

Бръмбар отшелник (*Osmoderma eremita*)

Таблица 27

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ 0 ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Липсата на стари кухи дървета върху територията на поземления имот изключва засягане на местообитания на този вид.

❖ **РИБИ**

Обикновен щипок (*Cobitis taenia*)

Таблица 28

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ - ”	„ - ”	„ - ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Реализацията на базата за отдих не отнема местообитание обикновения щипок. Потенциален риск за отделни екземпляри в случай, че такива се настанят в близост до бреговата ивица на язовира би представлявало залпово замърсяване от разрушаване на водоплътната яма за замърсени битови води.

Маришка мряна (*Barbus plebejus*)

Таблица 29

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ - ”	„ - ”	„ - ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

По данни на местни рибари вида рядко се улавя в язовира. Базата за отдих е насочена за спортен риболов и като такава внася определени регламенти и контрол върху браконьерското посегателство. Потенциална заплаха за язовира в

т. ч. и биоразнообразието на водните организми е изпускането на замърсени води.

❖ **ЗЕМНОВОДНИ**

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Таблица 30

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ 0 ”	„ - ”	“ + ”	“ - ”	„ + ”

Обекта се разполага при горната граница обитание на вида. Въпреки, че за бреговата зоната на язовир Доспат няма информация за съществуването на големият гребенест тритон при спазване принципа на предпазливостта се приема, че съществува риск за негативно въздействие при урбанизация на територията, което може да се изрази в замърсяване на бреговата зона около обекта с детергенти

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)

Таблица 31

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ - ”	„ - ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

В границите на обекта не попада местообитание на жълтокоремната бумка. Извън тях на площадката като потенциално местообитание за вида може да се посочи бреговата ивица на яз. Доспат. Предвидените с ПУП дейности не би следвало да засегнат местообитание на жълтокоремната бумка, тъй като трайното ѝ заселване в района е малко вероятно, което е свързано със силно променливото ниво на язовира затрудняващо размножаването на вида.

❖ **Влечуги**

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Таблица 32

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида

„ - ”	“ - “	„ + ”	“ + “	„ + ”	„ - ”	“ + “	“ - “	„ + ”
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Територията на Базата за отдих не осигурява екологичните и биологичните изисквания за *Emys orbicularis*. Като възможно местообитание може да се приеме бреговата ивица на яз. Доспат, които обаче се намират над горната граница на биотопа ѝ.

Реализацията на инвестиционното намерение не прекъсва биокоридори на вида тъй като лежи извън местообитанието му.

Заплахите за възникване на негативни въздействия върху отделни екземпляри са потенциални и са свързани с нарастване на човешкото присъствие по бреговата ивица на язовира.

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)

Таблица 33

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„ + ”	“ + “	„ + ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„ + ”

За територията на обекта иглолистните гори са едификатор и като такива не представляват интерес за вида. Няма данни за съществуваща или за изчезнала популация на *Testudo graeca* в района.

Има информация че в землището на гр. Доспат на припечни месторастения с широколистна дървесно – храстова растителност са срещани отделни екземпляри.

Това обстоятелство налага изискването за оценка на въздействието върху сухоземните костенурки в района.

Предвид биологията на вида и ограничената му двигателна способност костенурките прекарват живота си върху една ограничена по площ територия. В този случай изпълнението на строителните работи е възможно да увреди местообитанието на един или група индивиди ако такива обитават или преминават през площадката на обекта. Поради тази причина преди започване на строителството в границите на площадката трябва да се извърши оглед и при открити отделни индивиди, същите се пренасят на подходящо място

Обектите от линейната инфраструктура не създават непреодолими прегради за вида които да доведат до локална диференциация и нарушаване на естествения генетичен обмен.

За малките на вида особено голяма е заплахата от стъпкване, и тя нараства с увеличаване на антропогенното присъствие в територията. Този риск обаче се намалява от обстоятелството, че обекта се разполага при горната граница на обитаване от вида от което следва, че се не би трябвало да се очаква значително присъствие на сухоземни костенурки в обхвата му.

За територията на 33 „Родопи Западни” вида е обикновен. Зоната предоставя отлични възможности за опазване и репродукция на Шипобедрената костенурка. Съгласно данните от стандартния формуляр популациите не са изолирани.

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)

Таблица 34

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Събиращество	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„ + ”	“ + “	„ + ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„ + ”

Посоченото за шипобедрената костенурка в голяма степен се отнася и за шипоопашатата със следните допълнения:

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) разлика от Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) предпочита разредените гори. Горната граница на ариела ѝ достига до 1400 м. н.в. , което прави по-вероятно присъствието ѝ в територията. Освен това Шипоопашатата костенурка зимува в дупки с дълбочина до 90 см., което поставя условия за повишено внимание при започването на изкопни работи в началото на пролетта. Обект на опазване трябва да бъдат не само отделните екземпляри но и техните яйца, още повече, че те са обект на нападение и от всички хищници и някои от насекомоядните видове обитаващи проектотериторията на ядрото.

Хищничеството в проектната територия, въпреки че се явява като елемент на естествения отбор също може да окаже влияние върху числеността на вида който тук се намира при плътност под критичната за установяване на устойчива популация. Естествени врагове на шипоопашатата костенурка са Дивата свиня (*Sus scrofa*) и Скалния орел (*Aquila chrysaetos*) . Числеността на Дивата свиня в района се контролира чрез контролирания отстрел, поради което не съществува риск от несъразмерно нарастване на популацията ѝ. Присъствието на скалния орел в територията може да бъде случайно и временно, поради което е без практическо значение за *Testudo hermanni*

Вида реагира слабо на физичните въздействия на външната среда, поради което те не представляват фактор за безпокойството му .

От другите земноводни и влечуги , които имат значение за опазването на биоразнообразието в района по отношение на саламандъра въздействието може да бъде само потенциално и косвено в случай на заселването на даден екземпляр по бреговата ивица на яз. Доспат»

Смока мишкар (*Elaphe longisima*) е разпространен в цялата страна до 1800 – 2000 м. н.в. Основни местообитания на вида са влажни гористи места или мезофилни ливади с храстова растителност. Отделни екземпляри са срещани в разнообразни хабитати: - екотони на пасища и ливади, зрели горски насаждения, влажни и мочурливи ливади и др.

Пои принцип иглолистните гори не са предпочитано местообитание за представителите на род *Elaphe* .

Интензифицирането на трафика което се очаква след реализацията на обекта , извеждат рискове свързани с прякото унищожаване или нараняване на екземпляри пресичащи пътното платно.

❖ Птици

Козодой (*Caprimulgus europaeus*)

Таблица 35

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Лов	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„+”	“ - ”	„ - ”	„+”	“ + ”	“ 0 ”	„+”

По отношение на биологичните и екологичните изисквания на вида територията на инвестиционното намерение предоставя добри условия. Вида е умерено чувствителен към човешко присъствие. Активен е през нощта, поради което Базата не генерира заплахи за козодоя . Изкуственото осветление може да привлече по- голям брой едри нощни насекоми, с които вида се храни.

Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)

Таблица 36

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Лов	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„+”	“ - ”	„ - ”	„+”	“ + ”	“ 0 ”	„+”

Територията на обекта не осигурява необходимите условия за заселване на вида. В рамките на цялата територия на ЗЗ „Западни Родопи ” са отчетени само пет двойки от размножаващи се мигриращи индивиди. Видът не е установяван в района на обекта и в съседните му територии.

Територията на базата за отдих не осигурява необходимите условия за заселване на вида. Неблагоприятните въздействия за малкия креслив орел могат да възникнат преди всичко с безпокойството му, доколкото отделна двойка би могла да се засели в смесените насаждения намиращи се на около площадката на инвестиционното намерение . Неблагоприятен момент е съвпадането на летния туристически максимум с периода на излюпването и отглеждането на малките.

Полски блатар (*Circus cyaneus*)

Таблица 37

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Лов	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„+”	“ - ”	„ - ”	„+”	“ + ”	“ 0 ”	„+”

По принцип територията на обекта би могла да осигури необходимите условия за заселване на вида, ако не беше налице близкото ѝ разположение до пътя и високото човешко присъствие по бреговата ивица на язовира. Видът не е установяван в района на Доспат.

Заплахи за евентуално настанила се двойка около базата за отдих биха възникнали поради наземното и гнездене.

Осояд (*Pernis apivorus*)

Таблица 38

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ - ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Защитен вид, тясно свързан с иглолистните гори. В обхвата на ЗЗ „Западни Родопи са установени 21 двойки. Вида е умерено толерантен към човешко присъствие, поради което реализацията на обекта е с неутрално въздействие по отношение фактора безпокойство. Доколкото липсват изследвания за влиянието на урбанизацията върху естествените популации на дивите оси и пчели, които са предпочитаната храна за вида, не може да се направи еднозначна оценка за въздействието на обекта върху Осояда. За другите съставки в менюто на вида (скакалци, гъсеници, жаби, змии, млади птици и мишки.) може да се приеме, че изграждането на Базата за отдих ще увеличи тяхното присъствие.

Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

Таблица 39

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на прпарати	Бракониерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ - ”	„ - ”	„ - ”	“ + ”	“ + ”	„ + ”

Като типично синантропен вид, белият щъркел обикновено гнезди в близост до селища. На територията на гр. Доспат не наблюдават няколко щъркелови гнезда, поради което може да се приеме, че площадката на инвестиционното намерение се посещава от представители на вида. В границите на площадката и съседните терени не са установени щъркелови гнезда.

Черен щъркел (*Coracias garrulus*)

Таблица 40

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на место-	Фрагментация на местообита	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на	Бракониерство	Горски пожари	Екстремни приро-	Хищничество	Приспособимост на вида

обитания	няята		прпарати			дни условия		
" - "	" - "	" + "	" - "	" - "	" + "	" + "	" 0 "	" - "

Предпочита места, отдалечени от човешка дейност. Условието на сравнително високо човешко присъствие по бреговата ивица на яз. Доспат не предоставят оптималните условия за заселване на черния щъркел. Реализацията на Базата за отдиш в някои отношения може да влоши възможността за намиране на храна за отделни екземпляри.

Малък орел (*Hieraaetus pennatus*)

Таблица 41

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
" - "	" - "	" + "	" - "	" + "	" + "	" + "	" 0 "	" + "

Прелетен и гнездец вид. За 33 „Западни Родопи“ са отчетени само две двойки. Няма данни да се среща в територията на инвестиционното предложение и в прилежащите територии.

Сокол скитник (*Falco peregrinus*)

Таблица 42

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
" - "	" - "	" + "	" + "	" - "	" + "	" + "	" 0 "	" + "

Района около площадката на инвестиционното намерение са добри за заселване на Сокола скитник, който в обхвата на защитената територия е с плътност под нейния капацитет (четири двойки). Реализацията на Базата за отдиш създава условия за привличането на редица видове свързани с човешкото присъствие като Сивогушата завирушка (*Prunella modularis*), Орехчето (*Troglodytes troglodytes*) Бялата стърчиопашка (*Motacilla alba*) Селската лястовица (*Hirundo rustica*), Полското врабче (*Passer montanus*) и др. които са основна плячка на Сокола скитник. Евентуални неблагоприятни въздействия за сокола скитник могат да възникнат по отношение на фактора безпокойство.

Лещарка (*Bonasia bonasia*)

Таблица 43

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на место-	Фрагментация на местообит-	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни	Хищничество	Приспособимост на вида

обитания	анията		инсектициди			дни условия		
„ - ”	“ -“	„+”	“ +“	„+”	„+”	“ +“	“ +“	„+”

Месторастенията в около района на инвестиционното намерение се доминират от откритите пространства, които в близкото минало са били земеделски площи с интензивно ползване, а понастояще в по-голяма си част изоставени.

Тези имоти сега са окултурени от насаждения с доминиращо представителство на смърча и белия бор в VI^{ти} – VII^{-ми} клас на възраст и без изразен подлес.

Така съществуващата полуестествена среда в района на ИП не може да бъде дефинирана като типично местообитание за Лещарката, поради липсата на достатъчна храстова растителност и значително антропогенно присъствие.

С изоставянето на земеделските площи около язовира постепенно се създават условия за настаняването на околната горскодървесна растителност (предимно смърч и бял бор), с което условията за вида кат цяло се влошават

На този етап няма съобщения за установена популация на Лещарката в района на инвестиционното намерение.

Предвид ниската плътност на вида в Защитена зона „Западни Родопи” – около 600 мъжки екз. съгласно стандартния формуляр от една страна и сравнително високата стойност на зоната за опазването на Лещарката (експертна оценка „А”), тук биха могли да се набележат мерки за установяването ѝ върху територията на изоставените земеделски площи

Решаването на задачата при реализацията на обекта се затруднява и от обстоятелството че малките на *Tetrastes bonasia* са типични гнездобегълци и в ранна възраст са особено уязвими към проявленията на повишеното антропогенно присъствие.

Глухар (*Tetrao urogallus*)

Таблица 44

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ -“	„+”	“ +“	„+”	„+”	“ +“	“ +“	„+”

33 „Западни Родопи” осигурява едни от най-добрите в България местообитания за вида. Популациите в зоната са изолирани. Около границата на инвестиционното намерение няма установени токовища. В този аспект по отношение на *Tetrao urogallus* реализацията на инвестиционното намерение е с неутрално проявление.

Бухал (*Bubo bubo*)

Таблица 45

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на препарати	Лов	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ -“	„+”	“ +“	„0”	„+”	“ +“	“ 0“	„+”

Традиционно високото антропогенно присъствие в териториите, около района на обекта, както и липсата на вековни гори го изключват като типично местообитание за Бухала. Предвид големия периметър на ловната му територия възможно е отделни екземпляри понякога да прелитат над обекта. Това обаче не поставя бухала под риск за оцеляване или размножаване. Бухала е включен в Червената книга на България за застрашените видове.

Врабчова кукумявка (*Glaucidium passerinum*)

Таблица 46

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на превпарати	Бракониерство	Горски пожари	Екстремни прир. условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„0”	“ + ”	„ - ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Биотопа и заема стари смърчови гори. Площадката на инвестиционното намерение съответства във висока степен на биологичните изисквания на вида. Човешкото присъствие не е източник за безпокойство за този вид кукумявки. Доколкото горите около Базата за отдых биха могли да осигурят подходящо убежище на врабчовата кукумявка, а реализацията на инвестиционното намерение да привлече препрочитаните от нея ловни обекти, осъществяването на строежа би довело до леко положителен ефект за популацията в защитената зона.

Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*)

Таблица 47

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Бракониерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„0”	“ + ”	„ - ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

В обхвата на 33 вида е с много благоприятен статус. Пернатоногата кукумявка е тясно привързана към обилието на храна в територията, която обитава. В този аспект реализацията на Базата за отдых ще има по-скоро благоприятно проявление върху вида, което е свързано с евентуалното нарастване на броя на мишевидните гризачи – основна съставна част в менюто на Пернатоногата кукумявка. По отношение на шума вида е силно уязвим, така, че застрояването на територията като цяло ще бъде с неблагоприятно проявление за пернатоногата кукумявка.

Скален орел (*Aquila chrysaetos*)

Таблица 48

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Бракониерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„0”	“ + ”	„ - ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

						условия		
„ - ”	“ - “	„+”	“ + “	„ - ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„0”

. В рамките на ЗЗ „Западни Родопи ” са установени 2-3 двойки. Със своите около 134 кв. км. защитената зона не осигурява достатъчна ловна територия за вида, което предопределя по-слабата им привързаност към нея. В обхвата на въздействие на инвестиционното намерение липсват подходящи места за гнездене на скалния орел, което е основание да се приеме, че Базата за отдих не засяга негови местообитания. Предвид релефа на територията около обекта – значителни открити пространства може да се очаква, че тук скалния орел може да намира подходящо ловно поле.

В този аспект реализацията на Базата за отдих има двойствено проявление:

- ⇒ От една страна намаляването на човешкото присъствие в района е довело до започване процеси на самозалесяване с което са компрометирани части от подходящите ловни територии на вида.
- ⇒ От друга страна обаче с нарастване на антропогенното натоварване нараства присъствието подходящата за Скалния орел плячка, а именно малките на някои домашни животни.
- ⇒ В трети аспект при стимулиране условията за възстановяване на пасищното животновъдство се създават предпоставки за обогатяване на трофичната база за вида. Това при клаузата за обезщетяване загубите на стопаните може да формира условия благоприятстващи увеличаването на популацията до ниво „А”

Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*)

Таблица 49

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на прпарати	Бракониерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„+”	“ + “	„ - ”	„ - ”	“ + “	“ + “	„+”

Въпреки, че при полевите наблюдения не наблюдавахме представители на вида. Като сяло не е изключено е в района на язовира да се населява от отделни екземпляри, особено около опашката на язовира където има благоприятни условия за гнездене. Реализацията на Базата за отдих не би следвало да окаже негативен ефект върху потенциалното разпространение на отделни двойки понеже около обекта няма подходящи условия за гнездене.

Сив кълвач (*Picus canus*)

Таблица 50

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Бракониерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида

„ - ”	“ -“	„+”	“ + “	„ -”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„+”
-------	------	-----	-------	------	-------	-------	-------	-----

Местната популация в рамките на ЗЗ „Западни Родопи” наброява 5 – 10 двойки. Разположението на коментирания имот в съседство със сравнително младо смърчово насаждение не предоставя най добрите местообитания за този вид .

Черен кълвач (*Dryocopus martius*)

Таблица 51

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ -“	„+”	“ + “	„ -”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„+”

Въпреки сравнително доброто представителство на вида в защитената зона , в границите на коментирания поземлен имот не бяха установени следи от пребиваване на вида, което по всяка вероятност се дължи на човешкото присъствие по бреговата ивица на язовира.

Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)

Таблица 52

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ + ”	“ -“	„+”	“ + “	„ - ”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„+”

Според стандартния формуляр в ЗЗ „Западни Родопи ” в нея са отчетени около 25 двойки . Вида е умерено толерантен към човешко присъствие. На територията на инвестиционното намерение няма стари дървета с хралупи, поради което не се очаква пряко въздействие върху този вид кълвачи.

Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*)

Таблица 53

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ -“	„+”	“ + “	„ -”	„ + ”	“ + “	“ 0 “	„+”

Рядък вид, но в зоната представителността му е сравнително добра. Установени са около 75 двойки съгласно стандартния формуляр. Строителството и експлоатацията на Базата за отдих не следва да окаже пряко

въздействие върху популацията тъй като не засяга техни местообитания, нито хранителната им база. В околността на обекта кълвачите биха могли да се срещнат случайно при облитането на района при търсенето на храна. Вида е умерено чувствителен към антропогенно присъствие, поради което реализацията на инвестиционното намерение не следва да окаже съществено влияние върху числеността и структурата на популацията в зоната .

Трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*)

Таблица 54

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитанията	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ - ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Трипръстия кълвач обитава иглолистните насаждения , от което следва, че съществува вероятност да бъде открит в насажденията около границите на инвестиционното намерение.

Вида е умерено чувствителен към антропогенно присъствие , поради което реализацията на инвестиционното намерение ще окаже несъществено влияние върху числеността и структурата на популацията в Защитената зона .

Горска чучулига (*Lullula arborea*)

Таблица 55

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитанията	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ + ”	„ + ”	“ + ”	“ + ”	„ + ”

Вида е с висока степен на уязвимост. Силно чувствителна към антропогенното присъствие, което до голяма степен се дължи на наземния начин на живот който води. Вида обитава крайнините на гори и земеделски площи.

Територията на ПУП въпреки, че представлява открита местност в края на гора не предоставя необходимите изисквания за вида, поради липсата на достатъчно храстова растителност. Тревното съобщество е силно фрагментирано и е в пряка зависимост от състоянието на почвената покривка. Западането на пасищното животновъдство в района е довело до още по- голямо задълбочаване на сукцесионните процеси в посока към загубата на тревното покритие и заместването му от папрати и космат зановец.

Освен това района се характеризира с традиционно високо антропогенно присъствие , което не е привлекателно за вида. В този аспект реализацията на ПУП не води до пряко въздействие върху хабитат покриващ изискванията на горската чучулига.

Като цяло не съществуват потенциални възможности отделни екземпляри да се настанят в района около площадката и да формират устойчива популация.

Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)

Таблица 56

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ - ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Широко разпространен в България вид. За Защитена зона „Западни Родопи ” вида е със сравнително добра представителност (около 320 двойки). Вида е толерантен към човешко присъствие.

Менюто на Червеногърбата сврачка включва дребни птици, мишки, земеровки, гущери, дребни змии, дребни жаби, тритони, едри насекоми, попови прасета, скакалци и др., поради което реализацията на инвестиционното намерение ще има от неутрално до леко положително въздействие върху вида.

Планински кеклик (*Alectoris graeca*)

Таблица 57

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на превпарати	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ + ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Интересен ловен обект. Видът се среща в зоната в незначителна степен поради пресиленото му ползване и браконьерско посегателство в миналото. Реализацията на обекта не отнема територия, която отговаря на изискванията на кеклика.

Уралска улулица (*Dendrocopos syriacus*)

Таблица 58

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на инсектициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ + ”	„ - ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Застрашен за България вид. В 33 „Западни Родопи” няма установена двойка, но се приема, че би могло такава да съществува. Вида оставя ясни следи за присъствието си под хралупата, която обитава. В границите на Базата за отдых няма дървета с хралупи, които биха могли да предоставят убежище за уралската улулица.

❖ Бозайници

От целевите видове в ЗЗ „Родопи Западни ” очакваните въздействия ще се проявят най- осезателно при дребните бозайници. Едрите бозайници обхождат големи индивидуални територии, поради което незначителната площ на обекта е без практическо значение за тяхното изхранване и размножаване.

Голям подковонос прилеп (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Таблица 59

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разруша- ване на местоо- битания	Фрагмент ация на местообит анията	Урба- низа- ция	Интензивн о земеде- лие и упо- треба на хербециди	Брако- ниер- ство	Горски пожари	Екстрем ни приро- дни условия	Хищничес тво	Приспособи мост на вида
“ - “	“ - “	„+ ”	„+”	„0”	„+”	“ - “	“ - “	Затруднена

Местна популация . Типичен вид с ниска плътност в зоната 2 – 0 % с широк обхват на разпространение

Малък подковонос прилеп (*Rh. Hipposideros*)

Таблица 60

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разруша- ване на местоо- битания	Фрагмент ация на местообит анията	Урба- низа- ция	Интензивн о земеде- лие и упо- треба на хербециди	Брако- ниер- ство	Горски пожари	Екстрем ни приро- дни условия	Хищничес тво	Приспособи мост на вида
“ - “	“ - “	„+ ”	„+”	„0”	„+”	“ - “	“ - “	Затруднена

Местна популация . Типичен вид с ниска плътност в зоната 2 – 0 % с широк обхват на разпространение

Южен подковонос прилеп (*Rh.euryale*)

Таблица 61

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разруша- ване на местоо- битания	Фрагмент ация на местообит анията	Урба- низа- ция	Интензивн о земеде- лие и упо- треба на хербециди	Брако- ниер- ство	Горски пожари	Екстрем ни приро- дни условия	Хищничес тво	Приспособи мост на вида
“ - “	“ - “	„+ ”	„+”	„0”	„+”	“ - “	“ - “	Затруднена

Рядък за 33 „Родопи Западни” вид с ниска плътност. Зоната е с висок потенциал за опазването му

Голям нощник (*Myotis myotis*)

Таблица 62

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Добра

Местна популация. В зоната зимува рядко. Типичен вид с ниска плътност в зоната 2 – 0 % с широк обхват на разпространение

Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

Таблица 63

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Затруднена

Рядък за 33 „Родопи Западни” вид с ниска плътност. Зоната е с висок потенциал за опазването му

Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)

Таблица 64

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Затруднена

Като вид обитаващ обрасли с храсти открити райони с предпочитание към южните райони, не намира добри условия около яз. Доспат поради голямата надморска височина на която е разположен. Съществуващите около Триград пещери могат да осигурят добри летни убежища за Средиземноморския прилеп, поради което появата му около Базата за отдых е с малка вероятност. Числеността на популацията в България се оценява на около 5000 индивида с по-висока концентрация в южните части на страната.

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)

Таблица 65

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Затруднена

ване на местообитания	местообитанията	ция	лие и употреба на хербециди	ство		природни условия		вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Затруднена

В България се среща типният вид широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*). Обитава гористи местности като залага летните си убежища в хралупи на дървета. Плътността му в защитената зона е умерена – 15 – 2 % от обичайните за страната плътности. В обхвата на площадката няма стари дървета с хралупи, които потенциално биха могли да бъдат заети от отделни представители на вида.

Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*)

Таблица 66

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Затруднена

Появата му в района на Базата за отдих е малко вероятна поради предпочитанията на вида към равнините гори. Рядък за България вид. 33 „Родопи Западни в ниските си части осигурява добри условия за опазването му

Дългопръст нощник (*Myotis caraccinii*)

Таблица 67

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Затруднена

Среща се главно в карстови райони с надморска височина до 400 m. Тези му изисквания правят малко вероятна появата му в района на базата за отдих .

Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Таблица 68

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Затруднена

Рядък вид . Изкачва се до 1400 м.н.в. Предвид способността му да извършва миграции до 160 км. остроухия нощник може да намери благоприятни условия за заселване в района 33 „Родопи Западни” осигурява отлични условия за опазването му .

Храни се предимно с насекоми, най-често дървесни скакалци (Tettigonidae). Зеления скакалец (Tetigonia veridisima) – най – едрият скакалец – Горския скакалец (Isophya tenuiceica) . Последният предпочита широколистните видове Дъб, Габър и Клен и някои тревни видове. Преобладаването на иглолистната растителност в района прави малко вероятно установяването на трайна популация на (Isophya tenuiceica) , който е предпочитаната храна на Остроухия нощник. Myotis blythii се среща по- често в Средна гора и Добруджа

Дългокрил прилеп (*Miniopterus miniopterus*)

Таблица 69

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитанията	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
“ – “	“ – “	„+”	„+”	„0”	„+”	“ – “	“ – “	Затруднена

Рядък вид в зоната. У нас може да бъде срещнат в цялата страна. основната му храна са нощни пеперуди, двукрилки и бръмбари които биха могли да се концентрират при базата около източниците на изкуствено осветление .

В обобщение може да се посочи, че прилепите обект на защита в зона „Родопи Западни ” са облигатно или факултативно пещеролюбиви.

Тъй като с плана не се засягат пещери не съществува опасност от пряко унищожаване на зимни местообитания. От видовете факултативно обитаващи пещерите и намиращи летни убежища в хралупите на стари дървета, като Широкоух прилеп и Дългоух нощник в района на Базата за отдых би могъл да се срещне само първият вид.

Предвид екологията и биологията на видовете предмет на защита в зоната , площта на обекта може да се разглежда като ловна територия на някои целевите видове прилепи, които достигат надморските височини над 1200 м. .

Така например Големия нощник (*Myotis myotis*) открива плячката си в горските ценози . Другите като Големия подковonos *Rhinolophus ferrumequinum*, Малкия подковonos (*Rh. Hipposideros*) Южния подковonos (*Rh.euryale*) Трицветения нощник (*Myotis emarginatus*) ловуват в откритите пространства - ливади, пасища , брегови територии По тази причина за конкретния случай се приема , че застрояването на територията които от години се е самозалесила не следва да се отрази неблагоприятно върху хранителните им хабитати.

Освен това за Големия нощник (*Myotis myotis*), Трицветния нощник (*Myotis emarginatus*, Широкоухия прилеп (*Barbastella barbastellus*) и Остроух нощник (*Myotis blythii*) , които се хранят с по- едри нощни насекоми

изкуственото осветление в територията ще подобри хранителната им база като привлече по голяма маса от естествено съществуващата ентомоценоза в района

За видовете синурбанисти като Подковоносите и Трицветния прилеп урбанизацията предоставя допълнителни летни убежища, за останалите, които са по-плахи, урбанизацията може да се отрази по-неблагоприятно.

Също така с реализацията на обекта може да се очаква интензифициране на местните земеделски и горски стопанства. Вероятността обаче това да доведе до масово третиране на културите в района с препарати за растителна защита и репеленти остава малка.

При спазването на принципа на предпазливостта тази вероятност следва се приеме като възможна.

От направените констатации може да се направи заключението, че въпреки различните екологични изисквания на прилепите реализацията на Базата за отдых няма да се отрази неблагоприятно върху целевите видове обект на защита в ЗЗ „Родопи Западни“

Европейски Вълк (*Canis lupus*)

Таблица 70

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитанията	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ + ”	“ - ”	„ + ”	„ + ”	“ + ”	“ - ”	“ - ”

Типичен за зоната. Популацията е с твърде динамична плътност, която се контролира, чрез изборния отстрел. В зоната плътността на популациите се движи между 2 и 15 % от тази в страната и са с широк обхват на разпространение. Вида е включен в приложението към Резолюция N 6/ 1998г. на постоянния комитет на Бернската конвенция.

Европейския вълк предпочита горските биоценози доминирани от зрели дървесни видове. Избягва откритите пространства и човешкото присъствие.

Територията на ПУП не осигурява подходящи условия за установяването на постоянна популация на вида. Възможно е случайно през нея преминават отделни екземпляри, като оптималната численост за видовете обитаващи територията на лесничеството се регулира с плана за изборния отстрел.

Реализацията на Базата за отдых не е свързана със съществени промени на територията по отношение биологичните и екологичните изисквания на вида.

Малката площ на имота не променя исторически установените земеделски практики за района при които площта е накъсана на отделни парцели със различно селско и горскостопанско предназначение. Застроителното решение не фрагментира допълнително съществуващата територията, по отношение екологичните изисквания на европейския вълк.

Очаква се възникването на незначителен елемент на фрагментация по отношение хранителната база. Предпочитаната от вълка плячка е силно чувствителна към човешкото присъствие и ще се държи на определена дистанция спрямо границите на обекта.

За района на инвестиционното намерение няма съобщения някога трайно да е бил обитаван от популация или отделни представители на Европейския вълк.

По отношение на пътищата за предвижване Базата за отдих не пресича, и не нахъсва известни биокоридори за миграциите на вида. Запазва се вероятността от появата на отделни екземпляри в проектната територия при сезонните им миграции.

Кафява мечка (*Ursus arctos*)

Таблица 71

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитанията	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербициди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„-“	“-“	„+“	“-“	„+“	„+“	„+“	“0“	„+“

Мечката фигурира в приложението към Резолюция N 6/ 1998г. на постоянния комитет на Бернската конвенция. В ЗБР е посочена като изискваща приоритетно съхранение на местообитанието ѝ.

Като вид силно влияещ се от фактора безпокойство застрояването на територията в общия смисъл създава известни предпоставки за отблъскването ѝ от нея. Освен това антропогенното присъствие може да намали в известна степен хранителните ресурси от горскоплодни видове в района с което да възникне ефект на частична фрагментация на хранителната база.

Също така вида е силно чувствителен към екстремните природни условия, които влияят косвено както върху биологичния му ритъм, така и върху ресурсната му база.

Предвид обаче естеството на застрояване на базата за отдих, активния период на функционирането ѝ ще бъде през лятото, когато естествените хранителни ресурси достигат своя максимум, а екстремните за кафявата мечка фактори са с минимално проявление. Освен това през летния период кафявата мечка по правило се изтегля в по-глухите райони, поради което може да се приеме, че базата ще бъде с ниско проявление по отношение на безпокойството.

Защитена зона „Родопи Западни“ е една от най-важните у нас за опазване популациите на Кафявата мечка в т.ч. и на тези обитаващи предимно гръцките територии. В рамките на ЗЗ „Родопи Западни“ са установени 92 екземпляра, което формира плътност на популацията от 100 до 15 % от плътностите за страната.

Като цяло очакваното повишаване на антропогенното натоварване в района около Базата за отдих не следва да влоши условията за живот на кафявата мечка в защитената зона в т.ч. и в етапа на отглеждането на малките.

Застрояването не пресича съществуващите биокоридори на вида. При реализацията на обекта територията му в известен смисъл ще функционира като бариера срещу придвижването на мечката към земеделските имоти по

западната граница на землището на гр. Доспат с което ще се постигне смекчаване на щетите върху традиционните за района земеделие и животноводство.

Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

Таблица 72

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ + ”	“ - ”	„ - ”	“ + ”	„ + ”	„ + ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Заплахите за Пъстрия пор са типичните за геофилните видове и могат да възникнат евентуално при изкопните работи за електропровода. Риска е само потенциален тъй като значителното човешко присъствие по бреговата ивица на язовира, я прави непривлекателна за вида. Предвид обстоятелството, че трофичната база на Пъстрия пор включва предимно синантропни видове застрояването на площта създава предпоставки за подобряване ресурсната среда.

Временно създадените изкуствени прегради при изграждането на обектите на линейната инфраструктура (открити изкопи, плътни огради тръбопроводи и др.) ще създадат временни затруднения пред отделни екземпляри но няма да прекъсват генетичния и ценотичния обмен в популацията.

С реализацията на обекта се появяват и фактори генериращи условия за системно безпокойство на видовете. Въздействието върху животните ще бъде незначително и ще се възниква в случаите когато отделните екземпляри ще попаднат под влияние на шум, изкуствено осветление и вибрации при обхождането на територията.

Видра (*Lutra lutra*)

Таблица 73

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - ”	„ - ”	“ 0 ”	„ + ”	„ 0 ”	“ + ”	“ 0 ”	„ + ”

Видрата е включена в приложението към Резолюция N 6/ 1998г. на постоянния комитет на Бернската конвенция . Съгласно приложение 2 към чл 6 ал.1. т.2 към ЗБР вида е посочен като изискващ приоритетно съхранение на местообитанието му. Приема се , че защитената зона се населява от 50 до 100 екз. Това отговаря на плътност на популацията от 2 до 15 % от плътностите в страната

Реализацията на обекта не засяга местообитания на видрата. Освен това определени площи от яз. Доспат намиращи се в относителна близост до района

на инвестиционното намерение се използват за садково отглеждане на няколко вида риби с търговска цел. Това прави присъствието на видрата в района крайно нежелателно

Дива коза (*Rupicapra rupicapra*)

Таблица 74

Антропогенни и подлежащи на управление фактори						Природни и случайни фактори		
Разрушаване на местообитания	Фрагментация на местообитанията	Урбанизация	Интензивно земеделие и употреба на хербециди	Браконьерство	Горски пожари	Екстремни природни условия	Хищничество	Приспособимост на вида
„ - ”	“ - “	„ + ”	“ + “	„ + ”	„ + ”	“ + “	“ + “	„ + ”

Дивата коза фигурира в приложението към Резолюция N 6/ 1998г. на постоянния комитет на Бернската конвенция и посочена като вид изискващ приоритетно съхранение на местообитанието му. За 33 Родопи Западни са установени 845 – 1065 екз. Зоната осигурява отлични условия за обитание на вида.

В рамките на територията около обекта не попадат типични за дивата коза местообитания..

Оценката (Табл 74) е изготвена не като фактическо , а като потенциално въздействие.

Обобщаване на резултатите от анализа на ПУП и възможните въздействия върху местообитанията и видовете в неговите граници:

A. За територията обект на застрояване:

В заключение може да се посочи, че по отношение на вероятното въздействие на инвестиционното намерение върху природните местообитания в случай, че не бъдат предприети мерки за смекчаване на въздействията вероятни рискове от възникването на негативни проявления върху някои от целевите обекти на защита могат да възникнат по следните направления .

- ⇒ С реализацията на ПУП се засяга пасище (мера) , което при прилагането на определена агротехника би могло да се трансформира в целевия за зоната хабитат „Планински сенокосни ливади”
- ⇒ Увреждане на по – голяма площ от определената с ПУП територия за застрояване при изпълнение на строителните работи в рамките на имота.
- ⇒ Възможно е известно редуциране на хранителната база за някои от видовете в резултат на промените които ще се извършат в земеползването и увеличението туристически поток .
- ⇒ С увеличаване на антропогенното натоварване на територията риска от възникване на инцидентни пожари нараства.

B. За биоразнообразието:

- ⇒ Към настоящият момент липсват достатъчно данни за разпространението, числеността състоянието на субпопулациите и тенденциите в тях, естествените местообитания и тяхното значение, както и анализ на антропогенните фактори оказващи влияние върху видовете. В тази връзка за площите регламентирани като ЗЗ от Европейската екологична мрежа Натура 2000 е възприет принципа на предпазливостта.
- ⇒ Реализацията на обекта ще доведе до трайно отнемане на съществуващи местообитания за някои геобионти в числото на които обаче не попадат видове със статут на защитени или консервационно значими. Територията която ще се отнеме за застрояване със сгради и съоръжения за обществено ползване не може да надхвърли 0.130 ха.
- ⇒ Възниква риск за обезпокояване на някои от почувствителните представители на птиците и бозайниците в резултат на влошаване на акустичната среда от нарастване на автомобилния трафик, бунгалата и заведението за бързо хранене.
- ⇒ По – високото антропогенно натоварване на територията може да отблъсне някои от по-плахите видове като Златка, Пъстър пор, Малък креслив орел, Осояд, Белошипа ветрушка, Бухал и др, които евентуално биха потърсили територия за лов или заселване в територията на или около обекта. Паралелно с това може да се очаква известно повишаване числеността на някои синантропните видове. Новите обстоятелства в числеността и структурата на популациите може да доведе до известни до промени и във вътревидовите взаимоотношения, които обаче няма да причинят различия на популационно ниво спрямо съществуващите към момента.
- ⇒ Очакваното негативно въздействие върху безгръбначната фауна свързано преди всичко с разрушаване на част от местообитанията ѝ.
- ⇒ Не се очаква възникването на нови въздействия в рамките на защитените зони освен тези установени със стандартния формуляр – Табл 13

5.2. Описание и анализ на въздействието на плана върху целостта на защитените зони с оглед тяхната структура, функции и природозащитни цели/загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видовете, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени по време на реализацията и експлоатацията на инвестиционното предложение.

От извършения анализ на въздействието върху типовете природни местообитания и видовете предмет на опазване в ЗЗ „Родопи Западни” (т 5.1. от настоящия доклад) се установи, че при определени условия негативни

проявления биха могли да възникнат само върху някои от целевите видове. В предходната (т. 5.1.) е оценена възможността за възникване на потенциални въздействия по окрупнени групи за всичките целеви видове в Защитените зони.

При нормативно определената степен на подробност на ПУП нивото на представителност на въздействието е определено съгласно Табл. 75

Таблица 75

Ниво на представителност			
<i>В защитената зона</i>	<i>Въздействие</i>	<i>В засегнатата от ПУП територия</i>	<i>Въздействие</i>
Биорегион	-	Биорегион	-
Ландшафт	-	Ландшафт	-
Екосистема	-	Екосистема	-
Хабитат	+	Хабитат	-
Общност	+	Общност	-
Вид	+	Вид	+
Популация	+	Популация	-

Степента на въздействието е оценена по 4 бална скала и е само за потенциално засегнатите видове при по – високо ниво на конкретизация на въздействието, като са отчетени и другите функции на ЗЗ (средообразуваща , биотопна, биокоридорна и др.)

Четирибалната скала приета за да има съпоставимост с подходите към смекчаващите мерки (т. 6 от настоящия доклад)

Таблица 76

Бал	Критерии за оценка
1	Минимално или липсващо отрицателно въздействие
2	Възникват косвени и възвратими въздействия
3	Възникват преки и трудно възвратими въздействия
4	Възникват невъзвратими отрицателни въздействия

В обобщение са разгледани взаимоотношенията между отделните елементи на биологичното разнообразие и тенденциите в промените на биотопите , които могат да настъпят с реализацията на ПУП

5.2.1. Хабитати

Обекта не засяга хабитати определени като консервационно значими със стандартния формуляр за защитена зона „Родопи Западни” .

При осъществяването на плана (изграждане на леглова база за около 25 - 30 души / т.3.1. от настоящата разработка /) се очаква незначително нарастване на човешкото присъствие, което е съизмеримо с числеността на населението на гр. Доспат преди започване на активните депопулационни процеси.

Реалното потребление на местни ресурси (най – вече събиране и консумация на диви плодове и гъби) се очаква да се покачи до нивата от преди

започване на отрицателните демографски процеси .

Пътят на въздействие върху територията ще бъде основно по направленията генерирани отпадъци, замърсени битови води и безпокойство на видовете. Тези въздействия при изпълнението на комплекс от технически, организационни и административни мерки на местно ниво могат да бъдат сведени до минимум.

От оценката на засегнатите територии като % от площта на защитената територия (Табл 4) се установява, че засегнатите площи са много по- малки от 1 % т.е въздействието се счита за незначително.

5.2.2. Растителни видове с консервационна значимост

Реализацията на ПУП не засяга пряко или косвено растителни видове фигуриращи в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

5.2.3. Животински видове с консервационна значимост върху които строителството и функционирането на Базата за отдих ще окажат влияние.

Като цяло територията на и около обекта е силно антропогенно повлияна поради което няма информация същата да се обитава от значими по численост популации на консервационно важни видове. По тази причина оценката за степента на въздействието е изготвена на ниво индивид.

❖ БЕЗГРЪБНАЧНИ

Таблица 77

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
<i>Еуфидриас - (Euphydrias aurina</i>	1	1	1

Вида се среща до горната граница на гората. Обитава мезофилните тревни пространства. Заплахата от разрушаване на местообитанията на вида при строителството е с ниско ниво на въздействие върху популациите, което се дължи на високата им подвижност. Употребата на инсектициди в рамките на обекта е малко вероятна, очаква се обаче използването на репеленти.

Възможно е известно покачване на употребата на инсектициди при земеделските дейности в землището на гр. Доспат с развитие на курортно – туристическата дейност в района. Към вида има определен колекционерски интерес

Таблица 78

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
<i>Кордулегастер (Cordulegaster heros)</i>	2	1	1

Съществува вероятност отделни екземпляри да се срещнат в близост до североизточната граница на имота, която контактува с бреговата ивица на язовира. Реализацията на Базата за отдих не е свързана с унищожаване тръстики и друга крайбрежна растителност която е място за живот и

размножаване на водните кончета. Брега под имота е оголен от растителност , пясъчлив и не отговаря на екологичните и биологични изисквания на вида.

Таблица 79

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Полиоматус (Polyommatus eroides)	1	1	1

Вида не е установяван в района на яз. Доспат. Среца се при Седемте рилски езера (Абаджиев; 2001г.) Площадката на Базата за отдих може да се разглежда като потенциално местообитание за Polyommatus eroides , поради съответствието ѝ с някои от изискванията на вида (по висока въздушна влажност, наличие на мезофилни ливади в района на язовира, допустима за вида надморска височина).

Поради тази причина инвестиционното намерение се разглежда като носещо известен риск. Този риск обаче е минимален тъй като растителността в рамките на имота се представлява вторично развил се тревостой с преобладаване на видове предпочитаци припечни места. Също така имота е с много малка площ, което още повече минимизира вероятността от появата на тези пеперуди в неговите граници .

❖ РИБИ

Таблица 80

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Обикновен щипок (Cobitis taenia)	1	1	1

Риска за обикновения щипок е минимален, което в значителна степен се дължи на високата му устойчивост към замърсяване и ниски нива на кислород във водоемите. Риск за отделни индивиди, които евентуално са се настанили в язовира срещу площадката на инвестиционното намерение може да възникне при залпово изтичане на замърсени води в язовира. Това би се случило при инцидентно разрушаване на изгребната яма, което е събитие с много ниска вероятност.

Таблица 81

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Маришка мряна (Barbus plebejus)	2	1	1

Заплахи за вида могат да възникнат при замърсяване на водите в случай на пробив в площадковата канализация или изгребната яма за улавяне на замърсените води от Базата за отдих .

❖ ЗЕМНОВОДНИ

Таблица 82

Вид :	Загуба на	Фрагментация	Засягане на
--------------	------------------	---------------------	--------------------

	местообитание		биокоридори
Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	1	1	1

В обхвата на ПУП не попадат местообитания на вида поради силно променливото ниво на язовира. Извън него като потенциално местообитание за *Triturus karelinii* може да се разглежда част от бреговата ивица на яз. Доспат в неговата опашка. Базата за отдих не залага дейности, които биха могли да предизвикат увреждане на водоприемника.

Таблица 83

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	1	1	1

Вида е сравнително устойчив към антропогенните въздействия. Риск може да възникне за отделни екземпляри в периода на хибернация. В този период обаче се очаква базата да функционира с минимално натоварване

❖ Влечуги

Таблица 84

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	1	1	1

На територията на обекта случайно биха могли да се срещнат само отделни индивиди въпреки. Въпреки, че иглолистните насаждения около обекта изключват тази възможност, поради високата консервационна значимост на вида, следва да се набележат мерки за опазване на всеки открит екземпляр, дори и като потенциална възможност. За територията на Базата за отдих и около нея няма известни случаи за срещнати костенурки, което беше потвърдено и от разговори с местни хора и риболовци.

Таблица 85

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	1	1	1

Посоченото за шипобедрената костенурка в пълна степен се отнася и за шипоопашатата костенурка

❖ Птици

Таблица 86

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	3	1	1

Неблагоприятните въздействия биха могли да бъдат свързани със засилване на антропогенното присъствие и евентуална употреба на инсектициди за прогонването на осите, които биха били нежелан обект за Базата за отдих .

Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

Таблица 87

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	2	1	1

Бреговата ивица под площадката на оценяваното инвестиционно намерение може да се разглежда, като подходяща за белия щъркел ловна територия. Използването ѝ за спортен риболов може да окаже известен ефект на безпокойство върху отделни екземпляри в случай на нарастване на популацията му в защитената

Таблица 88

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Черен щъркел (<i>Coracias garrulus</i>)	3	1	1

Като вид предпочитащ усамотени места увеличаването на човешкото присъствие по бреговата ивица ще доведе до известно влошаване условията на черния щъркел.

Таблица 89

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	3	1	1

Евентуални неблагоприятни въздействия за сокола скитник могат да възникнат по отношение на фактора безпокойство и от браконьерско посегателство .

Таблица 90

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Пернатонога кукумявка (<i>Aegolius funereus</i>)	3	1	1

Въпреки очакваното подобряване обилието на храна за пернатоногата кукумявка, повишаването на нивата на шум в едно с малката ловна територия от която същата се нуждае на прави площадката на инвестиционното намерение негодна за заселване на вида.

Таблица 91

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	2	1	1

Въпреки, че при полевите наблюдения не наблюдавахме представители на вида, и самата брегова ивица не предлага подходящи условия за заселване на отделни екземпляри реализацията на Базата за отдых няма да подобри условията за земеродното рибарче.

Таблица 92

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Черен кълвач (Dryocopus martius)	2	1	1

Условията на площадката са сравнително добри за изискванията на вида. Въпреки умерената му уязвимост към човешко присъствие увеличаването на антропогенното натоварване на територията благоприятства установяването на черния кълвач в нея.

Таблица 93

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Трипръст кълвач (Picoides tridactylus)	3	1	1

Потенциално насаждението в границите на инвестиционното намерение може да се разглежда като подходящо местообитание за вида.

Трипръстия кълвач е умерено чувствителен към антропогенно присъствие. Също така площта на обекта в процентно изражение е без практическо значение в случай, че същата се разглежда като част от ловната му територия, поради което реализацията на инвестиционното не следва да генерира значителни безпокойства за вида. В случая при спазване принципа на предпазливостта, тук като вероятна се приема по-високата степен на риск. Последното се аргументира и с факта, че като глациален вид Picoides tridactylus би могъл да бъде и обект на браконьерско посегателство от колекционери

Таблица 94

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Уралска улулица (Dendrocopos syriacus)	2	1	1

Въпреки малката площ на инвестиционното намерение, която не би била от значение за вида, поради високата ѝ значимост за биоразнообразието на България от една страна и липсата на информация за наличието ѝ в ЗЗ „Западни Родопи“ при спазване на принципа за предпазливост се приема, че реализацията на обекта би оказала неблагоприятно въздействие за установяване на вида в границите на инвестиционното намерение.

❖ Бозайници

Таблица 95

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Голям подкованос прилеп	1	2	1

<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>			
----------------------------------	--	--	--

Таблица 96

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Малък подковонос прилеп (<i>Rh. Hipposideros</i>)	1	1	1

Таблица 97

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Южен подковонос прилеп (<i>Rh. euryale</i>)	1	1	1

Таблица 98

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	1	2	1

Таблица 99

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	1	1	1

В обобщение може да се посочи, че за видовете синурбанисти като Подковоносите и Трицветния прилеп урбанизацията предоставя допълнителни летни убежища и подобрява хранителната база. Това се проявява в местата с масово изкуствено осветление, които привличат нощните насекоми. Неблагоприятните въздействия се изразяват в евентуално пресичане на ловните и миграционните пътища на видовете от високочестотни енергийни полета, към каквито прилепите са с повишена чувствителност – например вибрации и ултразвук.

От направените констатации може да се направи заключението, че въпреки различните екологични изисквания на прилепите реализацията на Базата за отдих няма да се отрази съществено върху целевите прилепи обект на защита в ЗЗ „Родопи Западни“. Въздействията върху тях остават в рамките на възвратимите и с ниска степен на проявление

Таблица 100

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
Европейски Вълк (<i>Canis lupus</i>)	1	1	1

Района и проектотериторията на Базата за отдих не осигурява подходящи условия за установяването на постоянна популация на вида. Площта

му може да се разглежда като част от ловната територия на даден екземпляр или група, и случайно може да бъде пресичана от тях при обхождането ѝ.

Поради сравнително високата степен на урбанизация на района заселването на европейския вълк в нея е исторически нежелано и не кореспондира с предмета на трайно ползване на земите

Застроителното решение практически не фрагментира допълнително района и не довежда до съществени промени в установените му характеристики като територия за земеделско и горскостопанско ползване.

Елемента безпокойство може да се прояви при преминаването на отделни екземпляри в близост до площадката на инвестиционното намерение, и тогава те да бъдат изложени на нетипични нива и шум и светлина от изкуствен характер.

Таблица 101

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
<i>Кафява мечка (Ursus arctos)</i>	2	1	1

Района на община Доспат се счита като територия от важно значение за устойчивото установяване на вида в Западните Родопи. В същото време обаче не препоръчва навлизането ѝ в близост до урбанизираните и земеделски територии.

Предвид силната чувствителност на вида към фактора безпокойство и способността му да осъществява дълги преходи, реализацията на обекта създава потенциална възможност за формирането на буферна зона към Землището на Доспат така, че набезите на кафявата мека към него да бъдат минимални.

Разположението на територията на инвестиционно намерение в близост да южната границата на ЗЗ намалява степента на въздействието и позволява на вида да избере по-подходящи маршрути за движение.

Таблица 102

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
<i>Пъстър пор (Vormela peregusna)</i>	1	1	1

Заплахите за Пъстрия пор са типичните за геофилните видове и могат да възникнат единствено при изкопните работи в случай, че в границите на имота има заселени се в него екземпляри. Вероятността от възникването на такова събитие, много ниска и се дължи както на предпочитанията на вида, към топографията на терена, а, пясъчни откоси и др. каквито в границите на имота липсват.

Вида не е класифициран към видовете с високо консервационно значение

Таблица 103

Вид :	Загуба на местообитание	Фрагментация	Засягане на биокоридори
<i>Дива коза (Rupicapra rupicapra)</i>	1	1	1

В рамките на територията не попадат типични за дивата коза местообитания., Появата на случайни екземпляри в района около площадката е малко вероятна, което се засилва от повишената ѝ чувствителност към антропогенно присъствие. В района няма регистриран биокоридор за миграцията на вида.

При извършената бална оценка на видовете, които се явяват под потенциална заплаха от реализацията на Базата за отдих в мест. „Новото” се установяват следните стойности:

Таблица 104

№ по ред	Животински вид	Бална оценка
1	Еуфидриас - (<i>Euphydrias aurina</i>)	3
2	Кордулегастер (<i>Cordulegaster heros</i>)	4
3	Полиоматус (<i>Polyommatus eroides</i>)	3
4	Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	3
5	Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	3
6	Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)	3
7	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	4
8	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	3
9	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	3
10	Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	5
11	Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	4
12	Черен щъркел (<i>Coracias garrulus</i>)	5
13	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	5
14	Пернатонога кукумявка (<i>Aegolius funereus</i>)	5
15	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	4
16	Черен кълвач (<i>Dryocopus martius</i>)	4
17	Трипръст кълвач (<i>Picoides tridactylus</i>)	5
18	Уралска улулица (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	4
19	Голям подковонос прилеп <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	4
20	Малък подковонос прилеп (<i>Rh. Hipposideros</i>)	3
21	Южен подковонос прилеп (<i>Rh. euryale</i>)	3
22	Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	3
23	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	4
24	Европейски Вълк (<i>Canis lupus</i>)	3
25	Кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	4
26	Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	3
27	Дива коза (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	3

При така извършената бална оценка за потенциалните въздействия на Базата за отдих върху видовете цел на защита в ЗЗ „Родопи Западни” и „Западни Родопи” се установява, че на най - висок риск от урбанизацията са подложени Кордулегастер, Маришка мряна, Осояд, Бал щъркел, Черен щъркел, Сокол скитник, Пернатонога кукумявка, Земеродно рибарче, Черен кълвач, Трипръст кълвач, Уралска улулица, Голям подковос, Голям нощник и Кафява мечка, (Табл 104)

5.3. Химически, хидроложки и геоложки промени

Потенциален източник на химическо замърсяване на територията е строителството, което генерира отпадъци от нефтопродукти, циментов прах, изолационни материали, бои, лакове и разтворители.

Друг източник на замърсяване с опасни вещества могат да бъдат и твърдите битови отпадъци, ако не се събират в стандартни съдове за смет и ако в тях изхвърлят луминесцентни лампи с живак, отпадъчни нефтени масла, стари акумулатори и батерии, опаковки от бои и разтворители и др. отпадъци свързани с текущия ремонт и поддръжката на базата за отдих.

Контрола върху химическите замърсявания в общината е решен с инвентаризация на всички потенциални потребители на устойчиви органични замърсители и отчетност на тяхната дейност.

По същия ред в системата за контрол ще бъде включена и Базата за отдих както в етапа на изграждането ѝ, а така също и в етапа на стопанската ѝ дейност.

По отношение на хидроложките условия оценката за въздействието върху околната среда е изготвена на база максимално натоварване на обекта което е в границите на около 30 екв.ж. Определено за нуждите на туристите и тяхното обслужване ще са необходими водни маси в порядък около 1,1 л./сек (съгласно разчетите на ПУП)

Ограничителен фактор които регламентира водоползването и ползването на водните обекти е Закона за водите и процедурите по чл. 44 и чл. 46 , които гарантират опазването на водните течения и хидроложкия режим на повърхностните водоизточници. Установения ред по разрешаване на строителството в община Доспат изисква стриктно спазване на Закона за водите, поради което заключението по този елемент, е че изграждането и експлоатацията на базата за отдих няма да предизвика промени в хидроложкия режим на водоприемника от порядък, който да доведе до значителни промени в БР.

Въздействието върху геоложките условия в района обекта ще бъде минимално.

Обобщаване на резултатите от анализа на въздействието на плана върху целостта на защитените зони с оглед тяхната структура, функции и природозащитни цели

А. По отношение загуба на местообитания, фрагментация

Обобщените резултати от оценката на въздействието на Базата за отдих върху хабитатите показват, че реализацията ѝ не засяга такива. Въпреки това обаче съществува известен риск от замърсяване на съществуващите сенокосни ливади в района с твърди битови отпадъци от завишаването на туристическият поток по десния бряг на язовира. Потенциална площ за въздействие ще бъде около 2 ха или 0,00129 % от площта на защитената територия.

Б./ По отношение обезпокояване на видовете, нарушаване на видовия състав.

Формалното определяне на защитените зони се базира на ниво вид. Поради много малката площ на Базата за отдих спрямо тази на Защитената зона и при спазването на принципа на предпазливостта настоящата оценка е извършена на ниво отделен екземпляр или група от целевия вид.

От извършеното проучване и последващия анализ на резултатите от него се формира становището, че строителството и експлоатацията на базата за

отдых не предизвиква промени във видовия състав на целевите растителни видове в 33.

Въздействието върху коренната и производната растителност е пренебрежимо малко. Спецификата на месторастенията от които ще бъдат отнети терени за изграждане на обекта не дават основание, да се предполага, че ще бъдат засегнати растителни видове с висока консервационна стойност.

Харизматичните за област Смолян растителни видове като Родопски крем (*Lilium rhodoraеum*), Родопски скален копър (*Carium rhodopacum*), Родопска самогризка (*Scabiosa rhodopensis*), Персийска морина (*Morina persica*) Костовата тлъстига (*Sedum kostovii.*) и др. са концентрирани в землищата на с. Триград Борино, Оряхово, Хвойна, Смолян.

По отношение на целевите животински видове реализацията на обекта потенциално би могла да предизвика негативни въздействия за следните от тях :

Таблица 105

№ по ред	Животински вид	Оценка
1	Кордулегастер (<i>Cordulegaster heros</i>)	Таб. 78
2	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	Таб. 81
3	Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	Таб. 86
4	Черен щъркел (<i>Coracias garrulus</i>)	Таб. 88
5	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	Таб. 89
6	Пернатонога кукумявка (<i>Aegolius funereus</i>)	Таб. 90
7	Трипръст кълвач (<i>Picoides tridactylus</i>)	Таб. 93
8	Голям подковонос прилеп (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	Таб. 95
9	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	Таб. 98
10	Кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	Таб. 101

В Таблица 106 са обобщени данните за разпространението и размножаването на целевите видове, за които може да възникнат значителни въздействия при реализацията на Базата за отдых, като и периода през който са най-чувствителни към фактора безпокойство.

Таблица 106

№	Биологичен вид	Разпространение	Период на Размножаване	Времетраене на безпокойството	Заплахи	Природозащитен статус
1	2	3	4	5	6	7
1	Кордулегастер (<i>Cordulegaster heros</i>)	Балкански ендемит, намиран и в Западни Родопи. Среща се около малките реки.	Лети юни – август. Женската отлага яйцата си във водоемите. Личинките му се хранят с водни насекоми	-----	Замърсяване и пресушаване на водоемите	Рядък (Прил. II на директива 92/43/ЕЕС

2	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	Обитава горните и средните течения на бързо течащите реки богати на кислород.	Полово съзрява след 2 -3 год Мръсти се от Април до Юни	-----	Бракониерство, инвазивни видове, замърсяване на водоприемника	Типичен за България вид. Включен в Прил. II на директива 92/43/ЕЕС
3	Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	Гнезди в Западен Сибир, Мала Азия и Европа Зимува в Африка Свързан е със смесените и широколистните гори	Снася обикновено 2 - 3 яйца. Мътенето започва края на май, началото на юни и трае 30-33 дни. Малките се излюпват в началото на юли	мес. Април – мес. Август	У нас няма естествени неприатели	Защитен вид включен в Червената книга като уязвим VU
4	Черен щъркел (<i>Coracias garrulus</i>)	Гнезди в почти всички европейски страни . Обитава тихи вековни гори.	Размножителният период започва през май. Женската снася обикновено от 3 до 5 яйца. Мътенето продължава 35-38 дни Малките остават в гнездото 63-71 дни	Март - Юли	У нас няма естествени неприатели	Защитен вид включен в Прил I на Директива 79/409/ЕЕС
5	Пернатотога кукумявка (<i>Aegolius funereus</i>)	Обитава иглолистни и смесени гори предоставящи обилна храна.	През м. Април женската снася 3 – 7 яйца , мътенето трае 25 – 32 дни. Младите порастват и излитат след 28 – 36 дни.	Април – Юни	Уврежда не на местообитания, бракониерство	Защитен вид включен в ЧКБ Прил I на Директива 79/409/ЕЕС
6	Трипръст кълвач (<i>Picoides tridactylus</i>)	Среща се в Европа, Азия Северна Африка. В България е повсеместен вид, за общирните иглолистни комплекси в които е с ниска плътност. Глациален реликт	Отглежда едно люпило годишно. Женската снася от 4 до 5 бели яйца, в хрлупи по стари дървета. Храни се с насекоми	Април Юни	Дива котка Златка, Бялка	Защитена е от Приложение II на Бернската конвенция и от Приложения III на ЗБР

7	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	Среща почти в целия свят Живее в различни райони, като предпочита открити пространства с малки гори	Всяка двойка обитава територия за хранене в периметър около 10 кв.км. В края на март женската снася 3-5 яйца. Мътенето продължава 34 дни.	Март Май	У нас няма естествени неприятел	Видът е включен в приложението към Резолюция № 6 (1998) на Постоянния комитет на Бернската конвенция
8	Голям подковонос прилеп (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	за България е повсеместен вид. Обитава пещери, куполи на черкви, тавани и други. Размахът на крилето му е 34 - 39 см. Храни се с едри насекоми	Копулацията е през септември, а раждането на малките - през пролетта.	Април - Август	Дребни хищници, Нощни грабливи птици	92/43/ЕЕС Берн Бон ЗБР EUROBATS
	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	Дължина на главата и тялото: 67-80мм. Разпереност: 350-450мм. Тегло: 28-40 грама Храни се с различни насекоми, които улавя в полет.	Копулацията е през септември – октомври, а раждането на малките рано през пролетта.	Април- Септември	Дребни хищници, Нощни грабливи птици	92/43/ЕЕС Берн Бон ЗБР EUROBATS
7	Кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	Среща се в Стара планина, Рила, Пирин и Витоша. В Родопите заема централните и западните дялове на планината. На изток достига до Златоград, Ардино – Новаково. На Запад преминават в Рила и Пирин. Обитава обширните горски комплекси.	Брачният период е от края на м. Май до средата на Юли. Ражда през първата половина на Януари по време на зимния сън. Ражда по 1 или 2 малки.	Януари – Юли	У нас няма естествени неприятел	Защитен за ловуване вид. Разрешава се отстрел само на стръвници след процедура по издаване на разрешително.

Територията е една от значимите за Европейския съюз за опазване на скалния орел /*Aquila chrysaetos*/, сокола скитник /*Falco peregrinus*/, сивия кълвач /*Picus canus*/, глухаря /*Tetrao urogallus*/, лещарката /*Bonasa bonasia*/ и черния кълвач /*Dryocopus martius*/.

Предвид екологията и биологията на консервационно значимите представители на птиците, както и плътността на популациите потенциално въздействие базата би могла да окаже преди всичко върху кълвачите.

Към настоящия момент при извършения подробен оглед на площта на инвестиционното намерение, както и на териториите около нея не бяха установени както хралупи на кълвачи, а така също и следи от тяхното

присъствие. Насажденията около обекта са млади – IV^{-ти} - V^{-ти} клас на възраст силно склопени и като такива не представляват осбен за по- голяма част от птиците.

Степента на въздействието също е оценена по 4 балната скала (Таблица 76) и е за целевите видове обект на защита от зони „Родопи Западни ” и „Западни Родопи”

Кордулегастер (*Cordulegaster heros*)

Таблица 107

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При размножаване	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	1	1	3
Химическо	1	1	2	4
Инвазивно	1	1	1	3
Бракониерство	1	1	1	3

Личинките на вида обитават предимно проточни басйни, поради което възрастни екземпляро биха могли да се срещнат най вече при опашката на язовира, която се намира на около 12 км от обекта В този аспект степента на въздействие на Базата за отдих върху отделни представители на тзи вид водни кончета може да се разглежда само като потенциална, тъй като района около обекта не е привлекателно място за трайно установяване на Кордулегастер.

Маришка мряна (*Barbus plebejus*)

Таблица 108

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При мърстене	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	1	1	3
Химическо	1	1	1	3
Инвазивно	1	2	1	4
Бракониерство	1	1	2	4

Мряната е речна риба и се среща много рядко в язовири, където е изкуствено заселена. Предпочита бързо течащите участъци от реките с каменисто дъно, където търси храната си и се размножава. Тя е пасажна риба и се храни предимно нощем..

Зоната на язовира около Базата за отдих не е предпочитано място за Маришката мряна Степента на риска в случая се снижава от основно дневното ползване на базата за отдих за спортен риболов, когато вида е по- малко активен. Регламентираното ползване на обекта намалява опасността от браконьерски проявления

Осояд (*Pernis apivorus*)

Таблица 109

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При отглеждане на малките	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	2	2	5
Химическо	2	2	2	6
Инвазивно	1	1	1	3
Бракониерство	1	1	1	3

Въздействията върху вида са основно косвени от вторичен характер тъй като реализацията на плана не засяга пряко негово местообитание. Незначителната площ на обекта и неголямото нарастване на човешкото присъствие в района не следват да предизвикат значими проблеми за адаптирането на вида към новите дадености в ловната му територия.

Черен щъркел (*Coracias garrulus*)

Таблица 110

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При отглеждане на малките	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	2	2	5
Химическо	2	2	2	6
Инвазивно	1	1	1	3
Бракониерство	1	1	1	3

Като вид обитаващ влажни полуестествени местообитания сукцесията, която настъпва след изоставяне на пасищата и ливадите води до постепенно изтласкване на вида от територията. Повишеното човешко присъствие по бреговата ивица е фактор предизвикващ безпокойство за Черния щъркел

Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*)

Таблица 111

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При отглеждане на малките	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	3	3	7
Химическо	2	2	2	6
Инвазивно	1	3	3	7
Бракониерство	1	1	1	3

Пернатоногата кукумявка е уязвим вид, което се определя от повишената ѝ чувствителност към шум с изкуствен произход. Заплахите за нея са по направление безпокойство и вероятност от привличане на множество инвазивни видове които са нейни конкуренти по отношение на хранителна база към която пернатоногата кукумявка е с повишена чувствителност

Трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*)

Таблица 112

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При отглеждане на малките	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	2	2	5
Химическо	1	2	2	5
Инвазивно	1	1	1	3
Бракониерство	2	2	2	6

Сравнително устойчиво срещан вид за обширните иглолистни масиви у нас. Строи гнездото си в хралупи на стари дървета , поради което обект на защита следва да бъдат и те. Изграждането на Базата за отдих не отнема горски територии поради което тя не би следвало да окаже съществено влияние върху биологичните и екологичните изисквания на трипръстия кълвач. Рисковете от застрояването са свързани основно с възможно увеличаване на браконьерското посегателство поради рядкостта на вида

Сокол скитник (*Falco peregrinus*)

Таблица 113

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При отглеждане на малките	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	1	1	3
Химическо	1	2	1	4
Инвазивно	1	1	1	3
Бракониерство	1	1	2	4

Въздействията върху вида също са косвени от вторичен характер тъй като реализацията инвестиционното намерение влияе единствено върху евентуалното му безпокойство в случай, че отделна двойка се засели в близост до Базата за отдих

Голям подковонос прилеп (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Голям нощник (*Myotis myotis*)

Таблица 114

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При отглеждане на малките	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	1	2	4
Химическо	1	1	1	3
Инвазивно	1	1	1	3
Бракониерство	1	1	1	3

Поради сходните биологични особености и екологични изисквания на двата вида целеви прилепи са разгледани в обща група. Въздействието на обекта върху тях ще има двойствен характер. От една страна то ще се изрази в

отнемането на малка част от ловната им територия, а от друга се очаква че след приключване на строителството на част от площадката да се монтира изкуствено осветление , което ще привлича едри нощни насекоми с което хранителната база на прилепите ще се обогати.

Кафява мечка (*Ursus arctos*)

Таблица 115

Вид на въздействието	Безпокойство на вида			Обща оценка
	При сватбуване	При отглеждане на малките	През онтогенезиса	
1	2	3	4	5
Физическо	1	2	2	5
Химическо	1	2	2	5
Инвазивно	1	1	1	3
Бракониерство	1	1	1	3

За задоволяване на биологичните си нужди, кафявата мечка има определени изисквания към различните характеристики на местообитанието.

Типизирането на мечите местообитания е възможно при комплексна интерпретация на факторите и условията определящи присъствието на вида в дадена територия (Гънчев, 2003). Обикновено разпространението на мечката е свързано с видовото разнообразие на горско дървесната растителност и тревна покривка, в съчетание с релефните особености и антропогенния фактор. Видът обичайно населява отдалечени от населени места планински райони, глухи и рядко посещавани гори и местности.

Влиянието на антропогенния фактор при типизирането на местообитанията е значително. Неговата роля е решаваща за съществуването на мечката в един или друг биотоп.

Влиянието на транспортната инфраструктура върху мечката е слабо проучено. Смята се че всички пътища с активен трафик оказват съществено значение върху популациите им.

Специфично място в живота на мечката заема е наличието на храна в кризисните периоди – пролетта и началото на лятото. Също така плодоносенето при бука и дъба е определящ фактор за концентрацията на мечки в дадена зона.

При съпоставката на биологичните изисквания на вида с наличието на сравнително гъстата пътна мрежа и концентрирането на транспортна техника в района около язовира, както и бедните хранителни ресурси се формира заключението за не особено високата пригодност на територията на инвестиционното намерение за обитание от кафявата мечка.

Освен това разглежданата площадка е с много малка площ спрямо ловната територия на вида. Въпреки, че реализацията на обекта не фрагментира местообитанието, все пак с неговата реализация се създава зона на безпокойство, към които най-чувствителни са майките, когато отглеждат малките си.

Повишаването на антропогенното присъствие с реализацията на инвестиционното намерение ще бъде без практическо значение, поради обстоятелството, че и сега този район е сравнително натоварен с различни антропогенни проявления .

Като цяло въздействията върху вида ще бъдат косвени от вторичен характер тъй като с реализацията на проекта практически не засяга пряко негово местообитание.

След извършване на балната оценка за въздействието върху видовете се установяват следните сумарни стойности:

Таблица 116

№ по ред	Вид :	Бална оценка
1	Кордулегастер (<i>Cordulegaster heros</i>)	13
2	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	14
3	Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	17
4	Черен щъркел (<i>Coracias garrulus</i>)	17
5	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	14
6	Пернатонога кукумявка (<i>Aegolius funereus</i>)	23
7	Трипръст кълвач (<i>Picoides tridactylus</i>)	19
8	Голям подковонос прилеп (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	13
9	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	13
10	Кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	16

От резултатите се установява, че, към характера на въздействията генерирани при строителството и експлоатацията на Базата за отдих в мест. „Новото” най-чувствителни са Пернатоногата кукумявка, Трипръстия кълвач, Осояда, Черния щъркел и Кафявата мечка

Опасностите за Пернатоногата кукумявка произтичат преди всичко от чувствителността ѝ към увреждане на местообитанието, което може да възникне през активния период и особено при излюпването на малките.

Като цяло вида понася човешкото присъствие, като обаче същото не е свързано с високи нива на шум. силно привързана е към обилието на храна, което обаче трябва да бъде постооянно, а не сезонно.

Риска при трипръстия кълвач основно се носи от възможността за отсичане на стари дървета с хралупи в която евентуално може да се е настанила отделна двойка в гнезовия ѝ период. Възможно е браконьерско отнемане на отделни екземпляри поради редкостта на вида и обстоятелството че същия е глациален реликт

Опасностите за осояда произтичат от тясната му специализация към храната, която се състои основно от ларви на оси. В този аспект спецификата на Базата за отдих се явява фактор, който би прогонил осояда от територията поради нежеланото присъствие на оси в нея.

Черния щъркел предпочита глухи и усамотени места, поради което привличането на туристи в района не благоприятства заселването му в него

Кафявата (европейска) мечка се счита за един от харизматичните за региона видове. Негативното въздействие върху нея може да се прояви преди всичко по пътя на безпокойството и обедняване на естествените хранителните ресурси.

Неблагоприятните климатични проявления като екстремални температури, неустойчив характер на сезоните, засушавания или преовлажнявания се отразяват пряко върху здравословния статус на видовете, а при силно редуциране на хранителната база дори и върху физическото им оцеляване

В./ По отношение на химически, хидроложки и геоложки промени по време на реализацията и експлоатацията на инвестиционното предложение

При спазването на действащата нормативна уредба и общинските наредби регламентиращи опазването на околната среда, реализацията и експлоатацията на Базата за отдих не следва да предизвика химически, хидрогеоложки и геоложки промени в предвидената за устройство територия или в отделни нейни участъци.

В заключение може да се обобщи, че тъй като живите организми се явяват вторични по отношение на средата, евентуалните промени в отделните компоненти като атмосферен въздух, води и почви биха оказали върху тях по-малко въздействие в сравнение с това което би възникнало върху абиотичните фактори в обхвата на въздействие на обекта

По отношение на евентуална фрагментация на територията от внесените с реализацията на плана физико-химични емисии, заключението е, че въздействия от подобен характер не се очакват. Това заключение се подкрепя и от обстоятелството, че в рамките на ЗЗ емитерите ще бъдат с малко площно покритие, което не представлява непреодолимо препятствие пред целевите видове.

Освен това в териториите обект на въздействие винаги е имало човешко присъствие, което е емитирало определени замърсители.

По отношение на ЗЗ «Родопи Западни», фактора намаляващ опасността от фрагментация следва от положението, че засягащите се от проекта територии са с незначителна площ.

Другите потенциални негативни въздействия, които, по своето проявление също биха били с ниска интензивност :

- ✓ Обезпокояване на птиците и бозайниците в резултат на влошаване на акустичната среда от увеличаване потока на преминаващите автомобили и заведението за обществено ползване. Тези въздействия са концентрирани в границите на имота който е с обща площ 0,323 ха. и към момента също са антропогенно повлияна територия. Така проекта въвежда нови обстоятелства, които са с ниска степен на въздействие спрямо съществуващите.
- ✓ Използването на репеленти за отблъскване на вредителите, както и на препарати за поддържане на пътищата, паркинга, тротоарите и др. площи може да възникне замърсяване хранителните ресурси върху териториите контактуващи с площадката. В същото време при изпълнение на комплекс от целенасочени действия от страна на заинтересованите страни могат да се създадат условия за обогатяване на хранителната база в района около инвестиционното намерение.
- ✓ По – високото антропогенно натоварване на територията ще отблъсне някои от по-плахите видове. В същото време ще се повиши числеността в популациите на синантропните видове. Това може да предизвика процеси свързани с промени в числеността и структурата на популациите от което да последват и различия в съществуващите междувидови взаимоотношения. с което не се очаква да възникнат драстични промени както в състава така и в регенеративните способности на животните трайно обитаващи територията.
- ✓ Към настоящия момент доскоро използваните високопланински пасища

са застрашени от западане на екстензивната паша която в течение на времето е формирала съществуващите полу - естествени горски местообитания.

От така посочените възможни негативни въздействия следват препоръките намаляване и евентуално отстраняване на неблагоприятните въздействия:

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на плана върху защитените зони. Определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки.

В контекста на оценените взаимоотношения между отделните елементи на биологичното разнообразие и тенденциите в промените на биотопите , които могат да настъпят с реализацията на ПУП се налага да се направят някои препоръки за смекчаване на въздействията при съобразяване с допустимото увреждане на БР при осигуряване на конкурентно ниво на рекреацията.

Във общ план част от смекчаващите мерки са заложи още в самия устройствен план, който предвижда създаването на сграден фонд с височини на постройките и капацитет по- ниски от съществуващото застрояване около язовира.

Като цяло предложенията за смекчаващи мерки могат да се групират в 5 подточки.

6.1. Предложения свързани с устройственото планиране:

- i За смекчаване на въздействието и привързване на застроените площи към доминиращия ландшафт, плана предвижда минималната озеленена площ в тях да не бъде по – малка от 60% от площта на урегулирания поземлен имот. На практика съгласно идейното решение за застрояване тази площ ще бъде 0.057 ха, което представлява около 18 % от площта на имота с което зелената площ на обекта става 82 % .
- i Проблемите с паркирането ще се решават посредством паркинг разположен в границите на урегулирания имот. Паркинга обслужва и концепцията в района да се акцентира на спортния риболов, пешеходния и вело туризма, който са най щадящи за околната среда, поради което същия да се заложи с по- голям брой паркоместа за по-дългосрочен престой на автомобилите .
- i При изпълнение на ПУП съществуващата естествена растителност в границите на имота в максимална степен да бъде включена в зелена система на обекта.
- i Реализацията на плана не поставя изискването за изграждане на специфични дефрагментационни съоръжения. Риска от попадане на сухоземни костенурки в границите на обекта може да бъде сведен до минимум при изграждането на вкопана в земята ограда около имота. За

предпочитане е оградата да бъде изпълнена с градинска мрежа за по-добро възприемане на естествения ландшафт.

6.2. Предложения свързани с управлението на Базата за отдих.

6.2.1. Препоръки

- i Благоприятен момент от създаването на обекта е възможността за създаване на една по-действена система за контрол и опазване територията, което може да се осъществи при финансиране на тези дейности с част от приходите на Базата за отдих.
- i Изготвяне и приемане на финансово обезпечен план за управление на туристическия поток.
- i Изготвяне на аварийен план за предотвратяване на пожари и аварии свързани с екстремни природни явления. Близостта на язовира от една страна и на съществуващия водопровод за питейно водоснабдяване на с. Сърница позволяват проектирането и изграждането на ефективна противопожарна система на площадката.
- i От емитираните в околната среда замърсители с най – високи нива на риск по отношение на околната среда носят замърсените води и битовите отпадъци.
По отношение пречистването на водите трябва да се вземе предвид, че голямата надморска височина създава затруднения за пречиствателните съоръжения с биологично стъпало. За преодоляването на този проблем и за намаляване рисковете от недостатъчно пречистване на водите се залага изграждането на водоплътна септична яма.
- i Очаква се по време на строителството известно увеличаване на запрашаването и замърсяването на атмосферата с отработени газове от работа на строителни машини. Също така се очаква и увеличаване нивото на шума. За намаляване на тези въздействия е необходимо в проектната част за организация на строителството да се предвиди изпълнение на оросителна система и ползване на строителни машини с клас EURO 5 или EURO 6.
- i Препоръчително е изготвянето на специална общинска наредба, която да регламентира извършването на строителните работи при минимално ниво на емисиите.
- i В случай, че в периода на реализацията на инвестиционното намерение в близост до площадката (по-малко от 300 м.) се настани някой от посочените в таб.105 видове, строителните работи генериращи шумови нива над 47 dB (A) да се допускат само извън посочените в табл. 106 кол. 5 периоди на повишена чувствителност към фактора безпокойство.
- i За изпълнение на строителството да се наемат фирми, които имат достатъчен опит по отношение опазването на средата, което да се регламентира в Разрешението за строеж.
- i В случай на ползване на базата в сезоните изискващи отопление същото да се извършва основно с ток. Площадката предоставя възможности за

по – широко ползване на слънчева енергия – например затопляне на вода за битови цели , която възможност е препоръчително да бъде използвана

- i За смекчаване на неблагоприятните въздействия върху компонента почви в плана за организация на строителството следва да се заложи комплекс от мерки за намаляване енергията на повърхностния воден отток.

Като такива следва да се имат предвид следните мерки :

- При планировката на терена хумусните материали се депонират временно в близост до мястото на строителните работи, като след това се ползват за рекултивация на нарушените при подравняването терени.
- Укрепване на местата с концентрация на повърхностни води при интензивни валежи и снеготопене, в т.ч. и изграждане на водоотвеждащи канавки затревяване, зачимяване и др.

6.2.2. Забрани

- i Забрана за дългосрочно (повече от 6 мес.) депониране на скални и почвени материали в границите на ПУП.

6.3. Предложения свързани с хабитатите

Спазване на забраните по хабитати заложили в стандартния формуляр за ЗЗ „Родопи Западни“

На обета следва с табло да бъдат посочени като забрани следните от посочените в Таблица 12 въздействия:

- Лов
- Залавяне с капани, отравяне, браконьерство.
- Изгаряне
- Колекционерство (насекоми, влечуги, земноводни.
- Замърсяване на водите
- Изхвърляне на битови отпадъци
- Изхвърляне на инертни материали
- Използване на пестициди
- Наторяване
- Събиране / унищожаване на животни
- Събиране / унищожаване на растения
- Всички форми на замърсяване

6.4. Предложения свързани с растителния свят

Проучванията, които се извършват в последните 15 – 20 год. показват че от стопанска и екологична гледна точка с по- добри показатели са смесените, разновъзрастни насаждения.

В този аспект за смекчаване на негативните въздействия от изграждането на обекта може да се препоръча:

- По периферията на югозападната граница на имота (в контакта с горския фонд) да се залесят изкуствено в т.ч. и горскоплодни храсти, с които ще се обогати видовото разнообразие и хранителна база в района.

- Важна част в съхраняването на екологичното равновесие е опазването на тревната растителност в района на инвестиционното намерение. При изкуственото възстановяване на тревния чим видовият състав на внасяните тревни смеси трябва да е много внимателно определен на базата на прецизни почвени анализи на състава и свойствата на почвата, на надморската височина и климатичните особености, експозицията на склона и др. В състава на тревните смеси се препоръчва да доминират местни видове, с по-голяма устойчивост на отпъкване и с изразена студоустойчивост.
- След приключване на активният туристически сезон е необходимо да се прави проверка за наличие на оголени места и да се провеждат съответните мероприятия за възстановяване и заздравяване на тревния чим.
- Препоръчително е при изготвянето на работните проекти да се акцентира върху част озеленяване и благоустройство, като се осъществява засилен контрол върху произхода на видовете с оглед недопускане на интродуцирани видове. Когато за нуждите на зеленото строителство се заложат интродуцирани видове същите да бъдат хибридни
- Косенето да става със силно раздробяване на биомасата, която да остане на място като „зелено торене”

Забрани:

- Забрана за внасяне на не-местни произходи и видове при изпълнение на дейностите по озеленяване на площадката.

6.5. Предложения свързани със животинския свят

От оценката на въздействията т. 5 от настоящия доклад негативните проявления от реализацията на обекта могат да възникнат преди всичко по пътя на обедняване на хранителните ресурси и отчасти на безпокойството на видовете.

ПУП се залага върху изоставено пасище. Характерна особеност е че в тази територия животинските видове са се установили при по – високо ниво на антропогенно присъствие, което по същество се явява като смекчаващ фактор.

Насаждението, което се намира в близост до югозападния контур на площадката (над пътя за с. Сърница) е сравнително младо с висока пълнота и не предоставя достатъчно летни убежища за прилепите. За привличането им в границите на имота по някои от дърветата биха могли да се монтират къщички с което биха се създали условия за привличането на Широкоухя прилеп (*Barbastella barbastellus*), който е рядък за България

По отношение на животинския свят също остава препоръката да се създаде система за мониторинг контрол върху промените, които настъпват в екосистемите при реализацията на плана, с което да се приоретизират ограничителните и управленческите мерки в защитената зона.

От изготвената бална оценка на въздействията (Табл. 116) Пернатоногата кукумявка, Трипръстия кълвач, Осояда, Черния щъркел и Кафявата мечка се явяват видове с най – висок риск да попаднат под неблагоприятни въздействия свързани със строителството и експлоатацията на Базата за отдих в мест. „Новото”

При запазване на „нулевата алтернатива“ се очаква засилване на доминиращите в момента въздействия свързани със засилваща се сукцесия на тревните съобщества. Западащото пасищно животновъдство води до промяна в структурата на тревните биотопи. Постепенно в тях се настанява храстова и дървесна растителност, която предизвиква оттеглянето на популациите на различните мишевидни гризачи, които пък от своя страна са част от трофичната база на по дребните хищници и някои от грабливите птици.

Във връзка с тези обстоятелства и, че обекта се намира над горната граница на разпространение на представителите на род *Testudo* може да се препоръча в рамките на приходите от него да се субсидира поддържането на ливадите и пасищата, извън проектната територия. .

Част от смекчаващите мерки които биха могли да се реализират са:

6.5.1. Пернатоногата кукумявка (*Aegolius funereus*)

- ◇ Извършване на обстоен оглед на територията на инвестиционното намерение и терените в радиус от 300 м. около нея за наличие на следи от Пернатоногата кукумявка . Индикирането на местото на което вида е устриол убежището си е сравнително лесно предвид навигацията ѝ прилежно да го почиства, поради което под дърветата където тя се заселва винаги има достатъчно следи. Установяването на следи от Пернатоногата кукумявка налага задължителното изискване строителните работи да се извършват извън периода в който тя е най- чувствителна към шум (месецети от Април до Юни)
- ◇ Традиционно съществуващия негативизъм към тези птици ги поставя в ситуация на повишен риск от пряко унищожаване на отделни екземпляри. Във връзка с това е необходимо да се акцентира върху повишаване информираността, както на работещите по строителството на обекта, а така също и туристите, ползващи Базата за отдих за значимостта на вида.
- ◇ Набелязване и прилагане на санкции при увреждане или унищожаване или прогонване на отделни представители на вида на принципа „нарушителят плаща“.

6.5.2. Трипръст кълвач (*Picooides tridactylus*)

В общ план заплахите за трипръстия кълвач произтичат от по- тесния му биотоп включващ предимно старите смърчови гори, фрагментиране на горските масиви и безпокойството в следствие на урбанизацията. Около 95% от храната му се състои от насекоми ксилофаги и ларвите им които намира именно под кората на смърчовите дърветата, които са с по- мека дървесина. Реализацията на инвестиционното намерение е свързана с отсичането на не повече от 10 дървета , вичките от които бяха внимателно огледани за хралупи. Такива не бяха открити в цялата площ на процедуритания имот , както и по контура с него, от което следва, че изпълнение на базата за отдих не се отма местообитание на вида. За намаляване на риска от възникване на неблагоприятни въздействия върху дадена двойка, в случай, че такава се е настанила в зоната на въздействие от обекта, въпреки че при неколкократно огледи на терена извършвани през различните сезони не бяха открити следи от трипръст кълвач,

строителните работи следва да се извършват извън периода Април – Юни когато вида е с повишена чувствителност към човешко присъствие.

6.5.3. Осояд (*Pernis apivorus*)

Предпочита високостъблени широколистни гори, но гнезди и в смесени и иглолистни гори до 1600–1700 . в този аспект площадката на инвестиционното намерение не предоставя най- добрите условия за вида. Приема се че ловната територия на една двойка се движи в границите на на 50–100 km² но търси храна до 7 km от гнездото от което следва, че малката площ на площадката предвидена за реализацията на Базата за отдих (0,323 ха) евентуално би отнела незначителна площ от местообитанието на дадена двойка.

Заплахите за осояда в известна степен са свързани с обстоятелството, че по-голяма част от храната се намира на земята и достига до нея като разравя гнездата на оси и земни пчели. Другия фактор е браконьерския острел, срещу който изграждането на базата се явява като задържащ фактор.

В този аспект с най- голямо значение се явява безпокойството през периода на размножаване.

И тук мерките за намаляване на негативни провления върху осояда се изразяват в извършване на строителството извън периода на гнездене до отглеждане на малките , а именно Април – Август.

6.5.4. Черен щъркел (*Coracias garrulus*)

Чения щъркел обитава тихи вековни гори. Най-много гнездови находища са отбелязани при надморска височина от 600 до 800 м а най-малко от 1200 до 1300 м. т.е. при кота на инвестиционното намерение . Ловните им територии включват от потоци, реки, блата, и ливади с ниска растителност. Ловните територии се простират на радиус 5-10 км от гнездото. Менюто е съставено основно от риба, и по – малко влечуги , мекотели , насекоми и др.

Предвид изискванията на вида мерките за опазването му могат да се насочат към:

- ◇ Опазване чистотата на водемите.
- ◇ Повишаване контрола срещу браконьерския риболов особено в пролетно – летния период, който в голяма степен може да ограничи хранителните ресурси за Черния щъркел
- ◇ контрол върху безпокойството в периода м. Март м- Юли ,
- ◇ Привличане на общественото внимание - НПО и граждани, сдружения на хотелиери и др. върху значимостта на вида и включването им в инициативи по опазване на птиците .

6.5.5. Кафява мечка (*Ursus arctos*)

Въздействието върху мечката ще бъде косвено и ще се изразява в евентуални промени на трофичната база, безпокойство на вида и частично фрагментиране на биокоридор.

По отношение на хранителните ресурси , които ще бъдат накърнени с реализацията на Базата за отдих като смекчаващи мерки могат да се препоръчат:

- ◇ Направа и поддържане на изкуствени хранилки
- ◇ Засаждане на горскоплодни видове на определени места в землището на гр. Доспат.

- ◇ Идентифициране на зимовищата и забрана за човешко присъствие в зона от 500м. около тях.
- ◇ Забрана за посещение на горски територии доказано обитавани от мечките в периода м. Март – м. Юли
- ◇ Като вид силно зависещ от факторите на средата и сравнително лесен за маркиране и контрол по показателите численост, динамика и жизненост на популациите или отделните субпопулации, степен на изолираност, контрол върху на генетическата му чистота др. Кафявата мечка може да бъде избрана за биоиндикатор отчитащ посоката на изменение на средата с реализацията на инвестиционните намерения в района.

Смекчаващите мерки могат да се реализират както при източника, така и при приемника. Определено при възможност тези мерки е най – добре да бъдат приложени при източника, с което се предотвратяват рисковете и негативните въздействия върху компонентите на околната среда, респ. видовете и хабитатите.

Таблица 117

Подход към смекчаващите мерки	Предимство Оценка	Бал
Предотвратяване на въздействията при източника	Най – голямо	1
Намаляване на въздействията при източника	Голямо	2
Понижаване на въздействията при обекта	Средно	3
Понижаване на въздействията при приемника	Най- малко	4

Таблица 118

Мярка	Подход към мярката	Предимство
Атмосферен въздух		
Използване на електроенергия за отоплителните инсталации	Предотвратяване на въздействията при източника	1
Изпълнение на оросителна система и шумоотразяващи екрани при строителната площадка	Предотвратяване на въздействията при източника	1
Изготвяне на Наредба за извършване на строителните работи	Намаляване въздействията при източника	2
Провеждане на сезонен мониторинг на въздуха и водите	Понижаване на въздействията при обекта	3
Геоложка основа		
Проучване на конкретните геоморфоложки, геоложки, тектонски и климатични условия и залагането им работните проекти	Предотвратяване на въздействията при източника	1
Почви		
Създаване на временни депонии за хумусните материали от изкопите.	Понижаване на въздействията при приемника	4

Затревяване и или зачимяване на застрашените от ерозия терени в обхвата на обекта и туристическите маршрути	Намаляване въздействията при източника	2
Направа на временно депо за хумусните почви в рамките на имота	Понижаване на въздействията при приемника	4
Води		
Изграждане на водоплътна изгребна яма за замърсените битови води	Предотвратяване на въздействията при източника	1
Забрана за миене и/или ремонт на автомобилите на туристите на територията на обекта	Предотвратяване на въздействията при източника	1
Растителност		
Съхраняване на тревения чим в рамките на базата и туристическите маршрути.	Понижаване на въздействията при приемника	4
Възстановяване и оздравяване на тревния чим след приключване на сезона	Понижаване на въздействията при приемника	4
Засилен контрол върху произхода на видовете при озеленяване на териториите с оглед недопускане на неместни такива.	Намаляване въздействията при източника	2
Ландшафт		
Изпълнение на изискванията за естетизация, устойчиво развитие и подчертаване на височинната диференциация на ландшафтната макроструктура в следващите фази на проектиране.	Намаляване въздействията при източника	2
Животни		
Забрана за всякаква дейности извън границите на имота , които биха довели до промяна на местообитания и техните характеристики.	Предотвратяване на въздействията при източника	1
Забрана за паша на кози.	Предотвратяване на въздействията при източника	1
Подпомагане на естественото самовъзстановяване където то е затруднено поради абиотични или биотични фактори.	Предотвратяване на въздействията при източника	1
Направа на хранилки за изкуствено подхранване на уязвимите видове.	Понижаване на въздействията при обекта	3
Забрана за посегателство върху растителни и животински видове в т.ч. и такива извън площадката на обекта	Предотвратяване на въздействията при източника	1

Средни оценки за предвидените смекчаващи мерки:

Таблица 119

<i>№ по ред</i>	<i>Компонент</i>	<i>Средна бална оценка</i>
1	Атмосферен въздух	1.75
2	Геоложка основа	1.00
3	Почви	3.33
4	Води	1.33
5	Растителност	3.33
6	Ландшафт	2.00
7	Животни	1.40

Освен тук изложените предложения за смекчаващи мерки в плана за управление на територията биха могли да се посочат и други при по-високо ниво на конкретност, което ще следва от допълнителното по-високо ниво на информация при вече реализирано строителство.

III. ОЦЕНКА НА АЛТЕРНАТИВИТЕ

7.Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони включително и нулева алтернатива.

7.1. Оценка на алтернативите:

7.1.1.От социално – икономическа гледна точка

Туризмът като силно конкурентна индустрия поставя изискването за , внимателното планиране на инициативите при максимално запазване на природните дадености. Световните тенденции налагат включването на природата , които основен туристически продукт, който обаче налага устойчивото му използване. По този начин се насърчава постигането на по-добра интеграция между туристическите и другите дейности в селските райони. Проучванията върху развитието на туристическия пазар сочат, че вниманието на инвеститорите трябва да се насочи към развитието на екотуризма. Освен това обединяването на активна туристическа дейност с предоставянето на информационно – атрактивни и опознавателни услуги базирани на съществуващото биоразнообразие отговарят на новите нагласи в потребителското търсене формирани върху положително отношение към опазването на природата .

Развитието на земеделието за поддържане на естествената околна среда сега е признато на най-високо политическо равнище и се потвърждава от . последните промени в общата селскостопанска политика. Чрез тях се премахва обвързаността на земеделските плащания с производството и вместо това се обвързва със запазването на земеделската земя в добро агро и екологично състояние. Последното от своя страна изисква създаването на устойчив пазар на екологически чиста продукция в близост до производителя, което се явява като основен аргумент за изграждането на Базата за отдих .

По данни на статистическия справочник за демографските процеси протичащи в обхвата на община Доспат се установяват трайни тенденции на

депопулация и застаряване на населението. Причините за това са основно от икономически характер. За преустановяването им и за спиране на обезлюдяването в района очевидно възниква необходимостта от създаването на икономически условия, които да задържат хората по места.

Проучванията в тази насока сочат туризма и неговите разновидности селски, екологичен, културен и т.н. като една от стопанските дейности с най-малки негативни въздействия върху околната среда при осигуряване на доходи съпоставими с тези от промишлеността и строителството:

Настоящия ПУП – ПРЗ е необходим за определяне на допустимите застроителни параметри и регулационни граници на територията и разработва схемите за инфраструктурното осигуряване на обекта.

Предвид нормативната уредба свързана с осъществяване на процедурите по смяна предназначението на земите и разрешаване на инвестиционното проектиране, плана е без алтернатива по отношение недопускането на незаконно строителство и неконтролирани дейности

При реализацията на плана е необходимо съблюдаване на следните принципни постановки:

- ⇒ Спазване концепцията на ПУП за изграждане на Базата за отдых при определените застроителни параметри.
- ⇒ Провеждане на мониторинг върху промените във водоприемника и биоразнообразието и при необходимост внасяне на корекции в допустимото натоварване на обекта

7.1.2. От екологична гледна точка

Недостатъчната проученост върху БР в района затруднява изготвянето на прогноза за насоките и интензивността на протичане на сецесионните процеси при „нулева „ алтернатива” и при реализация на обекта. .

По принцип в тревните екосистеми на тази надморска височина естествените процеси протичат в посока установяване на коренните видове Обикновен смърч (*Picea abies*) и Бяла ела (*Abies alba*) Това обикновено се предшества от настаняването на някои пионерни видове, като отклоненията могат да бъдат причинени от екстремни природни въздействия – силни ветрове, градушки, аномални температури и др.

Опита показва, че в полуестествените екосистеми към които могат да се отнесат високопланинските пасища и ливади след тяхното изоставяне, възникват вторични сукцесии, довеждащи до деградация на растителната покривка както в структурно отношение, така и по отношение на здравословното ѝ състояние. Постепенно след изоставянето на тези места в тях се настанява рудерална и много често плевелна храстова растителност от родовете *Sambucus*, *Clematis* *Crategus*, *Berberis* и др. която е без значение за животинските видове обитаващи територията.

При реализацията на обекта в комплект с изпълнение на смекчаващите мерки се очаква запазване състоянието на тревните биотопи. При осигуряването на финансираня от различни източници в т.ч. и от приходите от обекта поддръжката на тревните съобщества ще се издигне на по-високо равнище при устойчиво запазване на благоприятния им статус.

На фона на трайно изразените депопулационни процеси с прилагането на „нулевата алтернатива“ определено ще се запазят тенденциите за деградация както на полустествените тревни съобщества, а така също и на съществуващите агрофитоценози.

При прилагането на „нулева алтернатива“ и дестабилизирането на установилото се равновесие между екосистемите в района , се очаква настъпление на гората към тревните хабитати. Предвид значително по- слабото им представителство в ЗЗ „Родопи Западни ” (т. 4.1. – класове земно покритие) инвазията на горите определено ще доведе до загуба на биоразнообразие.

Реализацията на плана ще доведе до повишаване на антропогенното присъствие и ще привлече допълнителен финансов ресурс. Това ще позволи създаването и поддържането на смесени гори, с което да се придаде допълнителна устойчивост на биоразнообразието в района.

Набелязаните смекчаващи мерки осигуряват запазване на съществуващото биоразнообразие в неговата численост и здравен статус. Не настъпват проблеми с регенеративната способност на видовете предмет на защита в Защитените зони.

От изготвената бална оценка на въздействията (Табл. 116) Пернатоногата кукумявка, Трипръстия кълвач, Осояда , Черния щъркел и Кафявата мечка се явяват видове с най – висок риск да попаднат под неблагоприятни въздействия свързани със строителството и експлоатацията на Базата за отдых в мест. „Новото”

Тези проявления макар и в по- ниска степен съществуват и сега при наличното антропогенно присъствие.

За по- пълна оценка на съществуващото биоразнообразие е необходимо да продължат проучванията върху Кафявата мечка в региона с установяване на бройката на постоянно пребиваващите в територията индивиди, както и маршрутите им на движение.

Таблица 120

Вариант	Въздействие върху местообитанието	Въздействие върху вида	Съответствие с изискванията на чл. 6 на Директива 92/43/ЕЕС
Нулева алтернатива	Постепенна промяна в структурата на местообитанията	Промени във видовото разнообразие и числеността на популациите	Не съответства
Реализация на плана	Минимална загуба на хранителни ресурси от естествен произход	Възможно е да настъпят минимални промени в числеността на някои животински видове без консервационна стойност за зоната	Допустимо

В обобщение на анализа от ОЦЕНКАТА НА АЛТЕРНАТИВИТЕ , може да се посочи, че „нулевата алтернатива „ е свързана с постепенно деградиране в резултат на депопулационните процеси на съществуващите местообитания заключени в района и превръщането им в доминиращо горски хабитати .

8.Картен материал с местоположението на обектите спрямо защитените зони.

- ⇒ ПУП – ПРЗ за ПИ М 1: 1000
- ⇒ Идеино решение за застрояване М 1: 1000
- ⇒ Ситуация М 1: 10 000
- ⇒ Скица за имота М 1: 1000
- ⇒ Карта на Защитена зона «Родопи Западни »
- ⇒ Карта на Защитена зона «Западни Родопи »

9. Заключение за вида и степента на отрицателното въздействие съобразно критериите по чл. 22

С ПУП е намерен оптималният баланс между природна и урбанизирана среда. Предложената концепция за застрояване Ок дава перспектива, която ще се реализира поетапно, в зависимост от социално-икономическите условия, допустимите промени в околната среда и при съчетаване на интересите на всички участници в района – собственици на земи и имоти, инвеститори, община, местни жители, туристи и посетители

9.1. Пълна характеристика на плана

▪ Обем

Плана съдържа изискваните от Наредба N 8 / 14.06.2001г. за „Обема и съдържанието на устройствените схеми и планове” графични приложения и обяснителна записка със обособени зони от вида Ок:

ПУП е разработен така, че в максимална степен да се използва съществуващата инфраструктура в т.ч. пътна мрежа, водопровод и възможност за електрозахранване на обекта , като за последните е необходимо да се извършат съответните строителни работи за привързване на площадката.

Съществуващия път за селата Сърница и Орлино към настоящия момент в района на Базата за отдих е без запечатка и като такъв през зимата не се опесъчва и не се третира със препарати срещу залежаване в резултат на което същия не следва да се разглежда като източник на замърсявания.

В частност при изготвянето на настоящия доклад за ОС е взет предвид летния аспект на експлоатацията на Базата за отдих при, което същата не се явява като допълнителен източник на замърсявания с неразтворени вещества и хлориди.

Заложените параметри на допустимото застрояване плътност, интензивност, етажност и височина на сградите са оптималните за категорията Ок (курортна зона) Реализацията на обекта осъществява застрояване под определените с ПУП

▪ Ключови разстояния до Защитените зони

- Защитена зона „Западни Родопи „ Код BG0002063 пресича имота предмет на инвестиционното намерение. Обекта лежи на границата на зоната и контактува със сервитута на яз. Доспат, който не попада в мрежата Natura 2000.

- Защитена зона "Триград – Мурсалица „ тип J , Код BG0002113 отстои на около 13 км източно от обекта.

9.2. Характеристика на други планове и програми , които в съчетание с оценявания план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

Към момента за района на разглежданата територия няма изготвени и не се изготвят планове и програми, които в съчетание с оценявания план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

Кумулативния ефект е оценен по общоприетите за Общността критерии, съгласно които ефектите върху зоните се подразделят на преки и непреки, като:

Преки ефекти :

- загуба на хабитат от интерес за Общността
- загуба на хабитати на видове от интерес за Общността
- загуба на индивиди от видове от интерес за Общността

Непреки ефекти :

- промени в нивата на подпочвените води
- натоварване с биогенни или вредни вещества
- прах от строителните дейности
- замърсители от пътя (пясък и/или хлориди)
- бариерен ефект
- безпокойство от :
  - светлина
  - шум
  - човешко присъствие

В обхвата на общ. Доспат са заявени и други инвестиционни с обща площ около 3 ха.

От така процедурираните устройствени планове за различни по вид инвестиционни намерения най-близко до имота предвиден за промяна на предназначението с цел изграждане База за отдых с 5 бунгала се намират ПИ на „НИТЕКС-96” АД , които площадката граничи по югоизточната си граница . На около 400 м в посока югоизток се намира почивната база на „Електроразпределение”. Ваканционните селища в местностите „Добролий” и „Чинлий” са разположени по левия бряг на яз. „Доспат”. Тъй като разделителната площ между тях и разглеждания имот е само водното огледало на язовира оценката за кумулативен ефект е изготвена и спрямо тях .

Забележка:

Оценката по отношение на кумулативния ефект върху отнетите площи от ЗЗ „Родопи Западни” е за всичките посочени вт. 2.1. обекти.

А./ Зѐми:

За ЗЗ „Родопи Западни” има внесени редица инвестиционни намерения по- значителните от които са:

- ⇒ ОУП на Спортно туристически център „Перелик” за които се очаква определени територии да попаднат в ЗЗ „Родопи Западни” и за които са започнати процедури по два варианта:
  - I - ^{ви} вариант с предложена обща площ по контура на ОУП – 2291,3 ха, от които в Натура 126 ха при които за застрояване със смяна на предназначението общо ГФ и ССФ – 49, 14 ха :
  - II - ^{ри} вариант с предложена обща площ по контура на ОУП – 13705,4 ха, от които за застрояване със смяна на предназначението общо ГФ и ССФ – 2388 ха. От така заложените по варианта площи 6113 ха попадат в защитени зони от които със смяна на предназначение 965,9 ха.
- ⇒ ПУП – ПЗ на Курортно – ядро „Райковски ливади” с обща площ 933.105 ха от които терени със застрояване за курортни дейности 489.42 ха.
- ⇒ Предварителен ПУП - ПУР за КТЯ „Смолянски езера” с обща площ 636.69 ха от които терени със застрояване за курортни дейности 209.53 ха. в т.ч. в „Натура -2000” - 48.35 ха.
- ⇒ Други обекти в ЗЗ „Родопи Западни” с обща площ по заявените ПУП възлизаща на 32,984 ха. и среден % на застрояване – 30.

Така при евентуална реализация на заявените инвестиционни намерения за които към настоящия момент са внесени документи за започване на процедури свързани с промяна предназначението на земите може да се очаква, че от от защитена зона „Родопи Западни” ще се отнемат следните площи:

Таблица 121

Територия	хектари		% спрямо общата площ на ЗЗ	
	Вар"І"	Вар."ІІ"	Вар"А"	Вар."Б"
Зона „Родопи Западни”	271909,215 ха.		100	100
Общо площ за смяна на предназначение в СТЦ "Перелик"	965.9	49.14	0.355	0.182
Общо площ за смяна на предназначение КТЯ " Райковски ливади"	489.42	489.42	0.18	0.18
Общо площ за смяна на предназначение в ядро "Смолянски езера "	48.35	16.12	0.018	0.0059
Други обекти	73,00	73,00	0.027	0.027
ОБЩО ха.:	1576.67	627.68	0.580	0.231

Таблица 122

Територия	Площ (хектари)	% спрямо общата площ на 33
Зона „Западни Родопи ”	133572,5	100
Други обекти	73	0.055

Към момента строителство е реализирано в КТЯ „Смолянски езера” и „Райковски ливади”, като при тях е изпълнено около 1/3 от допустимото по предварителните ПУП строителство.

Около тези площадки с нарастването на туристическия поток определено ще възникнат и зони с повишено антропогенно въздействие. Степента на въздействията върху тях различна, като най- висока ще бъде за урбанизираните територии. С по- ниска степен въздействията ще се проявят върху терените за рекреация, и с най – ниско проявление ще бъдат върху горите в контура.

Аналогично и около останалите инвестиционни намерения биха могли да се обособят зони в които се достигат съответно праговете на значимост и на съотносителност.

Така съпоставени с общата площ на защитените зони териториите с различна степен на проявление на въздействията се отнасят като следва:

33 „Родопи Западни”

Таблица 123

N по ред	Вид на въздействието	Площ (ха)	Площ като % спрямо площта на 33
1	Територии, които тайно ще бъдат отнети с реализацията на инвестиционните намерения	627.68	0.231%
2	Територии, при които се достига прага на съотносителност към Натура	784.6	0.289 %
3	Територии, при които се достига прага на значимост към Натура	Около 950 ха	0.349 %

33 „Западни Родопи”

Таблица 124

N по ред	Вид на въздействието	Площ (ха)	Площ като % спрямо площта на 33
1	Територии, които тайно ще бъдат отнети с реализацията на инвестиционните намерения	73 ха	0,055 %
2	Територии, при които се достига прага на съотносителност към Натура	91 ха	0,068 %
3	Територии, при които се достига прага на значимост към Натура	Около 110 ха.	0,082 %

Забележка:

При оценка на въздействието върху размера на площите, които евентуално биха били отнети с реализацията на заявените инвестиционни намерения е разгледан вар. II , тъй като разширения вариант за СТЦ „Перелик” е отхвърлен, като недопустим

Въз основа на данните от Табл.123 и 124 и във връзка с възприетите от Общността критерии, оценката върху земите е:

Преки ефекти

загуба на хабитат от интерес за Общността	не
загуба на хабитати на видове от интерес за Общността	не
загуба на индивиди от видове от интерес за Общността	не

Непреки ефекти

промени в нивата на подпочвените води	не
натоварване с биогенни или вредни вещества	не
прах от строителните дейности	да
бариерен ефект	не

Заклучение:

В случай , че инвестиционните намерения за които са започнали процедури по смяна предназначението на земите бъдат реализирани дори на 100 % (вероятността за което е незначителна поради огромния финансов ресурс , който ще бъде необходим) въздействията върху компонента Земи в Защитената зона все още остават под 1 % .

Б./ Шум

Установено е че поради способността на шума да се разпространява на големи разстояния е прието всички останали влияния да бъдат отчитани за зоната засегната от шума.

На този етап все още няма утвърдени норми за въздействието на шума върху животинския свят.

Немския опит по изработването на методология за определяне на въздействието на шума (Институт по ландшафтна екология в Кил) е свързан с иницирането на работна среща през 2001г. на която е предложен общ инструмент за оценка на всички влияния върху птиците.

Приети са следните стойности за шума по отношение загубата на хабитати:

- ◇ Критично ниво 47 dB (A)
- ◇ При 47 – 54 dB (A) има до 25 % ЗХ
- ◇ При 54 – 59 dB (A) има до 40 % ЗХ
- ◇ При 70 – 90 dB (A) има до 85 % ЗХ
- ◇ При > 90 dB (A) има до 100 % ЗХ

Нивата на шума при холандските проучвания и според германската Директива RLS 90 се различават с по около 5 – 15 dB (A)

Също така е установено е , че различните видове птици реагират различно на шума.

- ◇ *Видове с висока уязвимост :*

- і Ливаден дърдавец (*Crex crex*)
- і Голяма пъструшка (*Porzana porzana*)
- і Козодой (*Caprimulgus europaeus*)
- і Голям воден бик (*Butaurus stellaris*)
- і Глухар (*Tetrao urogallus*)
- і Пернатонога кукумявка (*Aegolius funeraeus*)

◇ Видове с висока към средна уязвимост

- і Лещарка (*Bonasia bonasia*)
- і Средна бекарина (*Gallinago gallinago*)
- і Голям свирец (*Numenius arguata*)

◇ Видове със средна уязвимост

- і Черен кълвач (*Dryocopus martius*)
- і Домашна кукумявка (*Athene noctua*)
- і Авлига (*Oriolus oriolus*)

◇ Видове със средна към ниска уязвимост

- і Полска чучулига (*Alauda arvensis*)
- і Брезов певец (*Phylloscopus trochilus*)
- і Обикновена чинка (*Fringilla coelebs*)
- і Синьогушка (*Luscinia svecica*)

◇ Видове с ниска уязвимост

- і Пчелояд (*Merops apiaster*)
- і Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*)
- і Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)
- і Морски орел (*Haliaeetus albicilla*)
- і Патици (*Anas spec.*)

Понастоящем основен източник на шум в района е транспортният поток по съществуващия път. Въз основа на данни за населението в селата Сърница и Орлино очакваните нива изчислени съгласно методиката, регламентирана в Наредба № 4 за защита от шум на територията на населените места, 1999 год. и адаптирани към обекта показва, че очакваните нива на разстояние 25 м от източника се движат в граници ненадвишаващи 45 dBA за деня и 35 dBA за нощта, и следователно т.е. не са довели до загуба на биоразнообразие.

С реализацията на проекта и при запълване на максималния капацитет на базата (очаквано до 30 души и 6 автомобила) се очаква да бъде достигнато критичното ниво на шум.

По отношение загубата на биоразнообразие проявлението ще бъде с ниска вероятност, тъй като площадката на инвестиционното намерение не се обитава постоянно от видове със значима консервационна стойност.

За района около нея има информация , че понякога се посещава от видове проявяващи средна до ниска чувствителност по отношение фактора шум.

В относителна близост до Базата за отдих се намират и следните сходни обекти:

- Имот на „НИТЕКС-96”АД , които площадката граничи по югоизточната си граница .

- Вила на „Електроразпределение” – намираща се на около 400 м. североизточно от обекта
- Ваканционно селище в мест „Добролий” – отстояща на около 1500 м. североизточно от площадката
- Ваканционно селище в мест „Чанлий” – отстояща на 1200 м североизточно от площадката по левия бряг на яз. Доспат

Очакваните нива на шум при сградата не могат да надвишават нормативно определените с Наредба № 6/ 26.06.2006г. за показателите за шум в околната среда (ДВ бр. 58/2006г. и следователно за целите на настоящата оценка се приемат, като даденост, която ще бъде налична при реализацията на Базата за отдих в мест „Новото” , както и при другите обекти в Защитените зони спрямо които се оценят прогнозния кумулативен и синергиен ефекти.

Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шума dB(A)		
	<i>Ден</i>	<i>Вечер</i>	<i>Нощ</i>
Жилищни зони и територии	55	50	45
Зони за обществени и индивидуален отдих	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

При изчисление на очакваните нива на шум при Базата за отдих генерирани от другите територии със започнати процедури по смяна на предназначението на имотите, се получават следните стойности :

- ⇒ От ПИ 000381 имот на „Нитекс -96” АД източниците на шум ще отстоят на около 50 м. от обекта. Достигащите нива ще бъдат от порядъка на: ден – 43, вечер 38, нощ , 33 dB(A)
- ⇒ От ПИ 050025 в мест. «Чинлий», който ще отстои на около 1500 м. от разглеждания имот по срещуположния бряг на язовира достигащите нива ще бъдат в порядъка: ден – 20, вечер 15, нощ , 10 dB(A)
- ⇒ От 056018 и 056030 ПИ 80159.9.4.111 . в «Добролий» които отстоят на около 1700 м. от обекта на срещуположния бряг на язовира , шума при коментираната база за отдих се очаква да бъде около: ден – 18, вечер 13, нощ 8 dB(A)

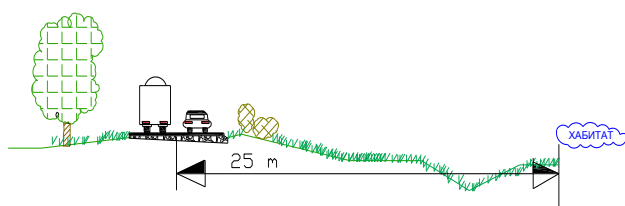
(стойностите са определени с използване на формулата за намаляването на шумовото ниво в зависимост от разстоянието „r” между източника и мястото на въздействие :

$$\Delta L_{\text{разст.}} = 15,8 - 10 \lg (r) - 0,0142 (r)^{0,9} , \text{ dB (A)}$$

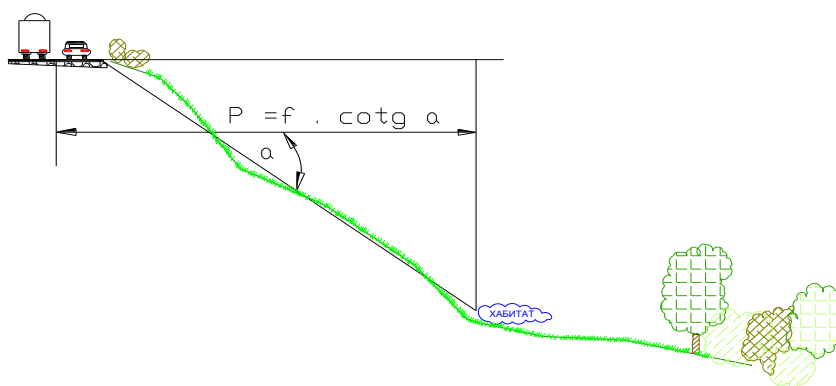
Очакваното нарастване на антропогенния шум съпоставено с естественият природен фон на средата (около 30-32 dB(A) е указание, че не се очаква чувствително увеличаване на шумовите нива.

Освен това зоната на въздействие зависи от релефа, растителността и др фактори на терена, като изчислителните нива значително се намаляват както при негативните, а така също и при позитивните форми (Фиг.2)

Фиг. 1

Фиг. 2

Предвид по- високата кота на пътя от тази на площадката, отстоянието на най- шумния обект (заведението за бързо хранене) на разстояние надвишаващо 25м. от оста пътя, запазването на съществуващите дървета и екраниращия ефект на първата група бунгала, може да се приеме, че равнището на еквивалентния шум генериран на границата на имота ще бъде значително под критичното ниво по отношение загубата на хабитати (47 dBA)

Предвид характера съществуващите насаждения около застроените площадки (високи бонитет, клас на възраст и пълнота) предварителното натоварване на района около площадката на инвестиционното намерение може да бъде игнорирано по отношение на шума.

Това се отнася и за най – близко разположения обект на „Нитекс -96” АД . Другия следващ по близост обект разположен по същия бряг на язовира - вилата на „Електроразпределение” , практически остава изолирана спрямо Базата за отдых чрез съществуващите възрастни смърчови насаждения формиращи пояс с ширина надвишаващ 300 м.

При известни обстоятелства е възможно възникването на синергиен ефект от ваканционното селище в мест „Чанлий” – отстояща от площадката на обекта на около 1500 м североизточно от площадката на отсрещния бряг на язовира . Предвид графика за намаляване нивото на шума във зависимост от разстоянието и неговите физически характеристики (дължина на вълната, амплитуда и т.н.) се налагат мнението за ниско ниво на проявление на синергийния ефект.

По отношение на възприетите от Общността критерии, оценката по отношение на шума е:

Преки ефекти

загуба на хабитат от интерес за Общността	не
загуба на хабитати на видове от интерес за Общността	не
загуба на индивиди от видове от интерес за Общността	не

Непреки ефекти

барьерен ефект	не
безпокойство от шум	да
безпокойство от човешко присъствие	да

Заключение:

Реализацията на инвестиционното намерение води до увеличаване на шума, като въздействието остава под прага на значимост. В практиката се приема, че фактора придобива значимост за териториите при натоварвания над 1000 души.

В./ Светлинно замърсяване

Проучванията върху ентомоценозата на агломерации разположени в близост до сладководни водоеми са установили намаляване на хранителната база за рибите в следствие привличането на насекомите от изкуствените светлинни източници.

В настоящия случай въздействието на обекта върху хранителните ресурси на рибите в язовира ще бъде без практическо проявление , поради значителното им изкуствено подхранване вследствие на активния риболов. Числеността на рибните популации в язовира се поддържа и чрез редовно внасяне на млад зарибителен материал. По отношение на нощно активните целеви видове за защитената зона може да се очаква преразпределение на съществуващата ентомоценоза. Тук светлинното въздействие от изкуствени източници може да се прояви върху хранителната база най-вече за прилепите и в много по - малка степен за пернатоногата кукумявка.

Така по отношение на преките ефекти върху прилепите при реализацията на обекта по показателя „светлинно замърсяване” се очаква да възникне синергиен ефект, в случай, че бъдат застроени и другите имоти. Проявлението му обаче не следва да бъде от величина , която би могла да предизвика съществени промени в структурата и числеността на популациите в защитената зона.

По отношение на възприетите от Общността критерии оценката за светлинното замърсяване е:

Преки ефекти

загуба на хабитат от интерес за Общността	не
загуба на хабитати на видове от интерес за Общността	не
загуба на индивиди от видове от интерес за Общността	не

Непреки ефекти

барьерен ефект	не
безпокойство от светлина	не
безпокойство от човешко присъствие	не

Заключение:

*Реализацията на инвестиционното намерение води до незначително увеличаване на светлинното замърсяване, като въздействието остава под прага на значимост с потенциално въздействие само върху Дългопръстия нощник (*Myotis saraccinii*).*

Кумулативните ефекти се очаква да се проявят по следните схеми :

⇒ По време на строителството

прах от строителните дейности + шум + човешко присъствие

Доминиращ фактор ще бъде шумът от строителната техника. Въздействията ще бъдат локализирани при отделните строителната площадка, за която се очаква че изкопните работи и тези по грубия строеж няма да бъдат

по едно и също време. Факторите прах и човешко присъствие са със зона на въздействие по-малка от тази на шума, поради което последния може да се приеме като лимитиращ. В този случай може да се очаква кратковременно отблъскване на видове с уязвимост от висока до средна.

В тази интервал, указващ чувствителността на животните по отношение на шума, попадат по-голяма част от целевите за защитената зона птици и бозайниците. За всички уязвими по фактора шум видове територията на ИП не е подходящ хабитат и към настоящия момент, когато още не започнало извършването на строителните работи по базата за отдих. Поради тази причина не бяха установени присъствие или следи от обитание на консервационно значими видове в границите и около имота

Потенциално, но с малка вероятност някой от оценените в таблица 116 целеви видове би могъл да попадне под кумулативен и /или синергиен ефект, като въздействието ще бъде кратковременно от фактори с временно проявление

⇒ По време на експлоатацията

замърсители от пътната мрежа + шум + светлина + човешко присъствие

Кумулативният ефект ще бъде със най-силно проявление в 25 м. полоса от двете страни на пътното платно. Ефектът от него ще се изразява в отблъскване на видовете, което в настоящия случай е по-скоро благоприятно въздействие по отношение опазването живота и здравето на птиците и бозайниците. По отношение на ентомо и херпетофауната тези въздействия са без практическо проявление в резултат на което се не очаква завишаване смъртността и/или травматизма над естествените

Оценките върху прилепите в общ план сочат, че въздействията върху тях се изразяват преди всичко в :

- загуба на територии за ловуване
- бариери
- сблъсъци с автомобили

Така по отношение на преките ефекти върху прилепите при реализацията на обекта кумулативен ефект би могъл да възникне по схемата :

светлинно замърсяване - загуба на ловна територия - сблъсъци с автомобили

Кумулативният ефект върху целевите прилепи е ниско ниво на проявление поради спецификата на теренните дадености на площадката и териториите около нея от една страна и биологичните особености на видовете от друга.

Тъй като светлинното въздействие ще бъде с практическо проявление върху откритите терени (изоставени земеделски имоти) и водната повърхност на язовирното езеро, реализацията на заявените ИП ще доведе само върху преразпределение на ентомоценозата обитаваща откритите пространства представляваща хранителен ресурс за Голямия подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малкия подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Трицветения нощник (*Myotis emarginatus*), които потенциално биха могли да се срещнат в района.

С реализацията на изкуственото осветление не би могло да се очаква изтегляне към местността „Новото” на хранителната база на видовете ловуващи в горските биоценози кавито са Големия нощник (*Myotis myotis*), Южния подковонос (*Rhinolophus euryale*) и др.

Заклучението за ниската степен на въздействие на изкуственото осветление върху нощно активната ентомоценоза обитаваща горските масиви се основава на сравнителната им отдалеченост от площадките на застрояване

Обобщаване на резултатите от кумулативните и синергийни въздействия

Заклучение:

При прилагане на дефиницията че „Един ефект е значителен, когато благоприятното състояние на дадена консервационна цел бъде повлияно така, че целостта на зоната да е негативно засегната (Kieler institute für Landschaftsökologie) ” следва, че с реализацията на Базата за отдых в землището на гр. Доспат , възникващите кумулативни и синергийни въздействия не променят целостта и консервационните цели на 33 „Родопи Западни ” и „Западни Родопи”

Обобщаване на резултатите от кумулативните и синергийни въздействия

Показател	Преки ефекти			Непреки ефекти					
	загуба на хабитат от интерес за Общността	загуба на хабитати на видове от интерес за Общността	загуба на индивиди от видове от интерес за Общността	промени в нивата на подпочвените води	внасяне на биогенни вещества	прах и шум от строителните дейности	замърсителите от пътя	Барьерен ефект	Безпокойство
земи	не	не	не	не	не	да	не	не	не
шум	не	не	не	--	--	да	--	не	да
светлина	не	не	не	---	--	--	--	не	да
човешко при състояние	не	не	не	---	---	време нно	---	не	да

Заклучение:

При прилагане на дефиницията че „Един ефект е значителен, когато благоприятното състояние на дадена консервационна цел бъде повлияно така, че целостта на зоната да е негативно засегната (Kieler institute für Landschaftsökologie) ” следва , че с реализацията на базата за отдых в мест. ”Новото” земл. Доспат възникващите кумулативни и синергийни въздействия не променят целостта и консервационните цели на 33 „Родопи Западни”

9.3. Характеристика на защитените зони

ЗЗ „Родопи Западни ” е създадена в съгласие с разпоредбите на Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, а ЗЗ „Западни Родопи ” съгласно Директива 79/409 /ЕС за опазване на дивите птици.

. 9.4. Област на въздействие :

А. /. Типове природни местообитания

В ЗЗ „Родопи Западни” са установени 35 типа местообитания . В обхвата на ПУП не попада хабитат посочен в списъка на стандартния формуляр за зоната.

✓ площ

Площ на защитена зона „Родопи Западни” е 271909.215 ха . От тях в обхвата на ПУП попадат 0,323 ха или съответно 0.00012 % от територията на защитената зона .

Площ на защитена зона „Западни Родопи” е 133572,5 ха . От тях в обхвата на ПУП попадат 0,323 ха или съответно 0.000242 % от територията на защитената зона .

✓ местоположение

Територията на обекта се намира в землището на гр. Доспат - ЕКАТТЕ 23025 общ. Доспат обл. Смолян. на около 1500 м.(по въздушна линия) югозападно от центъра на града

✓ приоритетност

От посочените в (Табл. 7 природни местообитания по данни от стандартния формуляр) 6 са приоритетни за опазване.

В обхвата на ПУП няма приоритетен тип за опазване съгласно Приложение 1 към чл 6 ал.1. т .1 от ЗБР.

✓ уязвимост

Природните местообитания в района на Базата за отдих са се формирали под значително антропогенно въздействие, към каквото имат установена във времето устойчивост. Със западането на пасищното животновъдство тревните местообитания са заплашени от деградирание

✓ състояние

Включването на местообитанията във стандартния формуляр за определяне целите и границите на защитените зони е указание за благоприятното им състояние по отношение на БР

Б. / Местообитания и популации на видове

Заключението по степента на въздействие върху местообитанията и популациите е, че с реализацията на плана не се засягат консервационно значими видове. Засегнатата растителност е характерната за района и след

приключването на строителните работи в голяма степен може да бъде възстановена по изкуствен или естествен път. Незначителната площ на обекта не създава предпоставки за безпокойство и на по-плахите видове, които биха могли да се заселят в района на инвестиционното намерение.

✓ структура

Проучвания върху популациите в ЗЗ „Родопи Западни“, с изключение върху тази на мечките на практика липсват. Високата консервационна значимост на територията предполага, че структурата им е близка до оптималната.

В обхвата на площадката на урегулиране няма установено трайно присъствие на определени популации от целевите видове. Популациите им в района са силно разредени и са сведени до отделни екземпляри

✓ приоритетност на видовете

От видовете върху които изграждането и реализацията на Базата за отдих биха могли да окажат въздействие и за които се изисква приоритетно съхранение на местообитанието съгласно Приложение 2 към чл 6 ал.1. т .2 от ЗБР са посочени в табл. 116.

9.5. Степен на въздействие върху типовете природни местообитания

Заклучението по степента на въздействие на плана е, че при реализацията му не се засягат приоритетни типове природни местообитания.

9.6. Степен на въздействие върху местообитания и популации

При реализацията на инвестиционното намерение горските площи практически не се засягат. По съществено ще бъде въздействието върху полуестествените тревни екосистеми и съществуващите агрофитоценози, като с реализацията на проекта около 0,130 ха се застрояват, а останалите се превръщат в поддържана тревна площ.

При прилагането на критерия за „незначително въздействие при отнемане на площи или БР в ЗЗ под 1 %“ оценката за въздействието на обекта е, че то ще бъде незначително.

Както беше посочено от приоритетните популации с най – голяма вероятност за засягане са тази на Пернатоногата кукумявка (*Aegolius funereus*) и на Трипръстия кълвач (*Picoides tridactylus*)- табл. 116

Степента на въздействие върху тях може да бъде сведена до „0“ при обстойно претърсване на територията на и около обекта преди започване на строителните работи и маркиране с боя на дърветата с хралупи. Наблюдение върху хралупите до установяване дали същите са заети от посочените в табл 116 птици. При установяване на такова обстоятелство строителните работи могат да се извършват само извън периодите на безпокойство посочени в табл 106.

9.7. Въздействия върху природозащитните цели и целостта на зоните

Сами по себе си заложените в ПУП дейности не са с предмет опазване на биологичното разнообразие. Инвестиционните интереси свързани с развитието на екологическите форми на туризъм формулират пред предприемачите изпълнение на комплекс от мерки свързани с опазването на околната среда, а

защитата на собствеността намалява опасността от браконьерско присъствие в територията с което се оказва благоприятно влияние върху природозащитните цели на зоните .

Заключението по отношение на въздействието на плана върху природозащитните цели и целостта на зоните е , че с неговата реализация не настъпват промени в тях .

9.8. Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки

Мерките за смекчаване и намаляване на неблагоприятните въздействия по компоненти на околната среда могат да се систематизират в следният порядък:

9.8.1. Атмосферен въздух

Очакваните замърсявания на атмосферния въздух могат да бъдат от отоплението през зимния сезон. Предвид на това, че обекта е с летен максимум на посещенията , необходимостта от отопление през есенно – зимния сезон ще бъде сравнително ограничена.

Това дава възможност за изграждане на отоплителна система работеща с електрическа енергия при което в атмосферата няма да се емитират замърсители.

9.8.2. Геоложка основа

Като рискови по отношение на геоложката среда могат да се определят петната , определени за пряка строителна дейност.

Въздействия могат да възникнат както в етапа на строителството, така и в етапа на експлоатация в случай че строителните работи са осъществени върху терени с недостатъчна геоложка и хидрогеоложка проученост.

Тези рискове могат да бъдат напълно елиминирани при достатъчно проучване на конкретните геоморфоложки особености, специфичните геоложки, тектонски и климатични условия и залагането им работните проекти за съоръженията.

9.8.3. Почви

Почвите в обхвата на строителната площадка ще бъдат подложени на структурни промени най- вече по отношение на генетичните хоризонти. При реализацията на обекта не следва да настъпят промени в техния физикохимичен състав. Малката площ на промените (таб. 4) << 1 % предопределя степента на въздействие като незначителна, което в съчетание с смекчаващите мерки минимизира още повече въздействието върху БР.

9.8.4. Води

При спазване изискванията за заустване на отпадните води във водоплътна изгребна яма и нейното периодично източване със специализирана техника не следва да настъпят физико - химически, промени във водоприемника – яз. Доспат .

9.8.5. Отпадъци

Генерираните отпадъци ще се съхраняват на мястото на тяхното образуване и периодично по определен график ще се извозват организирано на

депото за ТБО обслужващо община Доспат. Обезпечеността на общината с дългосрочно депо за ТБО предопределя ниска степен на риск от замърсяване на Защитените зони с битови и строителни отпадъци.

9.8.6. Растителен свят

Изпълнение на затревяване на нарушените при строителството площи с използването на местни тревни видове.

9.8.7. Ландшафт

За опазването на ландшафта в района на проекта е необходимо да се прилагат основните постановки от Програмата за опазване на околната среда на общината

ПУП – ПРЗ е съобразен максимално с изискването за естетизация, и устойчиво развитие на ландшафта чрез подходящи обемно-пространствени, архитектурни и ландшафтноустройствени решения в следващите фази на проектиране.

9.8.8. Животни

При извършения обход на площадката на инвестиционното намерение и прилежащите до нея територии бяха установени ограничен брой представители на животинския свят. Най- голямо беше представителството на безгръбначните от които бяха открити видове принадлежащи към разредите Orthoptera (Правокрили) и Neuroptera (Мрежокрили). а в горските насаждения около обекта представители на разред Coleoptera (Твърдокрили), както и защитените видове - Formika rufa и Formika polyctena както (Голяма и малка червена горска мравка)

От птиците беше установено наличието на; Планинска стърчиопашка (*Motacilla cinerea*); Сивогуша завирушка (*Prunella modularis*); Жалобен синигер (*Parus lugubris*); Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*) ; Сойка (*Carrulus glandarius*), Кос (*Turdus merula*); Планинска стърчиопашка (*Motacilla cinerea*); Бяла стърчиопашка (*Motacilla alba*); Селска лястовица (*Hirundo rustica*); Полско врабче (*Passer montanus*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*) , Фиш (*Anas Penelope*) .

Не бяха установени представители на бозайниците и влечугите. Очевидно територията на застрояване е с ниска плътност на видовете, което се дължи , както на много малката ѝ площ , а така също и на традиционно високото човешко присъствие в района.

В този аспект смекчаващите мерки могат да бъдат насочени преди всичко към изпълнението на комплекс от мерки за ограничаване привличането на синантропни видове, при което трябва да се акцентира основно върху управлението на хранителните отпадъци.

9.8.9. Наличие на алтернативни решения

ПУП е изготвен в един вариант, поради което като друга възможност остава единствено „нулевата алтернатива” . По този въпрос изводите от оценка на алтернативите са, че „нулевата алтернатива” е свързана с напъпването на постепенна сукцесия в тревните съобщества.

9.8.10. Наличие на причини от първостепенен обществен интерес

Реализацията на Базата за отдих не попада в дефиницията на § 1 т. 32 от Допълнителните разпоредби на ЗБР за първостепенен обществен интерес. Въпреки това изразените депопулационни процеси в региона (около 3 пъти по-интензивни от средните за страната) определят изграждането ѝ като обект от значителна важност както за местната общност, така и за община Доспат.

9.8.11. Предложени компенсационни мерки

Предложените в т. 6 от настоящия доклад смекчаващи мерки до голяма степен ще намалят негативното въздействие върху популациите и видовете, при което около една четвърт от тях са с организационен и превантивен характер.

Малката площ на обекта и липсата на консервационно значими видове в границите ѝ не поставят необходимостта от включване на допълнителни и равностойни територии границите на Защитените зони.

IV. ОЦЕНКА НА КОМПЕСАТОРНИТЕ МЕРКИ

10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР и предложения за компенсиращи мерки по чл. 34 от ЗБР.

Съгласно § 1 т. 32 от Допълнителните разпоредби на ЗБР „първостепенен обществен интерес“ е този свързан с общественото здраве, националната сигурност, изключително благоприятни въздействия върху околната среда, както и със специфични обществено значими задължения по отношение на транспортни, енергийни и комуникационни системи”.

В този аспект реализацията на проекта не е свързана с нито едно от посочените обстоятелства.

Във връзка с горното и на основание чл. 34 от ЗБР в случай, че бъде взето решение за реализация на База за отдих в мест. „Новото“ землище гр. Доспат в Защитената зона следва да изпълнят:

- ⇒ Залесителни и /или рекултивационни работи както върху нарушените терени, така и около площадката за застрояване. При извършване на възстановителните затревявания да се използват в максимална степен растения от същия биологичен вид на унищожените при изпълнените строителните работи.
- ⇒ Към инвестиционния проект да се изготви самостоятелна част Ландшафтен проект като да дава проектно решение за опазване и оптимизиране на видовото разнообразие в извън контура на площадката, с оглед обогатяване на хранителна база на дивите животни около обекта.
- ⇒ Проучване и укрепване на местата с концентрация на повърхностни води при интензивни валежи и снеготопене, в т.ч. и допълнително затревяване и / или зачимяване. в границите на площадката на инвестиционното намерение.

⇒ Извършване на мероприятия за подпомагане на естественото самовъзобновяване където то е затруднено поради абиотични или биотични фактори в 300 метровата зона около Базата за отдих .

Заключение:

Реализацията на Базата за отдих оставя възможности за осъществяване на широк спектър смачкващи и компенсаторни мерки, повече от половината от които могат да се приложат още при източника .

Това аргументира , отказа от прилагане на чл. 33 на ЗБР (респ. мерките по чл. 6.4 от Директива 92/43/ЕЕС)

Като потенциален проблем остава опазването на пернатоногата кукумявака и Трипръстия кълвач.

11.Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.

Настоящия Подробен устройствен план на База за отдих в мест. „Новото” дава основните правила и параметри за устройство на територията така, че тя да изпълни в оптимална степен функциите си предвид характера на инвестиционното намерение.

При обхода на обекта в четирите сезона площта беше подробно проучена. Поради липсата на документи, литературни данни и устна информация от местно население, природозащитни и неправителствени организации, риболовци и др. потенциално засегнати лица за наличието на консервационно значими видове в нея не е извършвана подробна таксация на съществуващото биоразнообразие.

Настоящия доклад за оценка на въздействието е изготвен на база данните от обяснителната записка на ПУП, Лесоустройствения проект на ДЛ Доспат, проучвания върху видовете и хабитатите в района на площадката извършено за целите на настоящата оценка на въздействието. Директива 92/43/ЕИО за съхранение на природните местообитания и на дивата фауна и флора, Директивата за птиците (79/409/ЕЕС) и др. информационни източници.

Оценката е съобразена с указанията заложи в Методическото ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директива 92/43/ЕИО.

При работата на терена територията на имота беше обходена по цялата му площ, в четирите сезона , както и териториите ДГФ граничещи с него.

Трудностите при събирането и актуализирането на информацията са свързани с недостатъчното проучване на района.

12. Документи по чл.9 Ал.2 и 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони

Людмил Гочев

⇒ Удостоверение № 453 / 30.05.2007г. на МОСВ по елементи на оценката

- Растителен свят
- Животински свят

⇒ Диплома сер. А № 001626/1987 год. ВЛТИ гр. София

⇒ Декларация по чл. 9 ал. (3) „Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони”

Атанас Томов Згуров- биолог

⇒ Удостоверение № 355 / 17.11.2006г. на МОСВ по елементи на оценката

- Растителен свят
- Животински свят
- Повърхностни води

⇒ Диплома № 10 280 / октомври 1984 год. ПУ „Паисий Хилендарски”- гр. Пловдив

⇒ Декларация по чл. 9 ал. (3) „Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони”

ИЗПОЛЗАВАНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

1. Конвенция за биологичното разнообразие
2. Директива на Съвета 79/409/ЕИО от 2 април 1979 за опазването на дивите птици.
3. Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна
4. Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие (НСОБР) и план за действие:
5. Национален план за опазване на биологичното разнообразие 2005 – 2010:
6. Национална стратегия по околна среда и план за действие
7. Оперативна програма „Околна среда” 2007-13 г.:
8. Общинска програма за опазване на околната среда.
9. Стандартен формуляр НАТУРА 2000 – 33 „Триград Мурсалица”
10. Стандартен формуляр НАТУРА 2000 – 33 „Родопи Западни”
11. Лесоустройствен план на ДЛ. „Доспат”
12. Ловни птици и бозайници в България – Хр. Михайлов, Ст. Стоянов
13. Гръбначните животни в България – Определител – Цоло Пепев, Д. Нанкинов
14. Атлас по зоология
15. Ръководство за определяне на местообитания от Европейска значимост в България. WWF – Световен фонд за дивата природа, Зелени Балкани, Министерство на околната среда и водите

16. Интегриране на въпросите на биологичното разнообразие в процеса на екологичната оценка – наръчник за органите по околна среда и експертите по екологична оценка
19. Определяне на благоприятен природозащитен статус на 13 вида прилепи
Петров Б. 2007
17. Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕЕС
18. ЗАКОН за биологичното разнообразие Обн., ДВ, бр. 77 от 9.08.2002 г., изм. и доп., . бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г.
19. ЗАКОН за защитените територии Обн., ДВ, бр. 133 от 11.11.1998 г., изм., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г.

Изготвили :
Л. Гочев
Ат. Згуров

м. Август 2014 г.